



# Ondersteuningsplan 2014-2018

RSV Breda e.o.

Versie : 25 april 2014  
OOGO gevoerd op : 20 februari 2014  
Instemming OPR : 26 maart 2014

## INHOUDSOPGAVE

---

02	Inhoudsopgave
04	Leeswijzer
06	Voorwoord
07	Hoofdstuk 1           Uitgangspunten, doelstellingen, visie en ambitie
07	1.1. Uitgangspunten
08	1.2. Uitwerking
10	1.3. Missie
11	1.4. Visie
11	1.5. Rol van de ouders
12	Hoofdstuk 2           De organisatie van het samenwerkingsverband
12	2.1. De rechtsvorm
13	2.2. Overzicht bevoegde gezagsorganen
14	2.3. Bestuursmodel
14	2.4. Medezeggenschap
14	2.5. Projecten
14	2.6. Documenten
14	2.7. Visie op de organisatie
16	Hoofdstuk 3           De regio in beeld
16	3.1. De geografische indeling
16	3.2. De scholen
16	3.3. Bovenschoolse voorzieningen
17	3.4. Plusvoorziening “de observatieklas”
18	3.5. De regio nader bekeken
20	3.6. Reflectie
21	Hoofdstuk 4           Kwaliteit aan de basis
21	4.1. Inhoudelijk kader voor het schoolondersteuningsprofiel
21	4.2. Referenties
21	4.3. Rollen en taken van het samenwerkingsverband bij de schoolondersteuningsprofielen
22	4.4. Constructie van de schoolondersteuningsprofielen
22	4.5. Beschrijving van de regionale infrastructuur op basis van de schoolprofielen
24	4.6. Bijzondere arrangementen
25	4.7. Conclusies
25	4.8. Protocol voorkomen thuiszitters
28	Hoofdstuk 5           Extra ondersteuning
28	5.1. Wat is extra ondersteuning?
28	5.2. Procedure toeleiding extra ondersteuning
29	5.3. Het groeidocument als basis
30	5.4. Werken met een ontwikkelingsperspectief
30	5.5. Toelaatbaarheidsverklaring voortgezet speciaal onderwijs
31	5.6. De Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL)
32	5.7. Het bewaren van dossiers
32	5.8. Afspraken met PO, SO en MBO
33	5.9. Bezwaren en geschillen

34	Hoofdstuk 6	Tijdelijk op een ander spoor
34	Inleiding	
34	6.1.	Werkdocument
34	6.2.	Bestuurlijke keuze
35	Hoofdstuk 7	Bestaande voorzieningen herzien
35	7.1.	Relatie RSV Breda e.o. en Iwoo/pro
35	7.2.	Toekomstperspectief
36	Hoofdstuk 8	Samenwerken met de ouders
36	8.1.	Visie en uitgangspunten
36	8.2.	Zorgplicht
37	8.3.	Aanmelding en toelating
37	8.4.	Schoolondersteuningsprofielen
37	8.5.	Het ondersteuningsplan
37	8.6.	Ontwikkelingsperspectief
37	8.7.	Betrokkenheid ouders bij leerlingenbespreking
38	8.8.	In geval van conflict of geschil
39	Hoofdstuk 9	Relatie met gemeentelijke beleidsterreinen
39	Inleiding	
39	9.1.	Gezamenlijke basis
39	9.2.	Waar ontmoeten RSV Breda e.o. en gemeenten elkaar?
40	9.3.	Bestaande initiatieven
40	9.4.	Structurele samenwerking
41	Hoofdstuk 10	Kwaliteitszorg en –borging
41	Inleiding	
41	10.1.	Toezichtskader inspectie
42	10.2.	Monitor
43	10.3.	Uitwerking monitor kengetallen
45	Hoofdstuk 11	Communicatie
45	Inleiding	
45	11.1.	Communicatiemiddelen
47	Hoofdstuk 12	Financieel perspectief
47	Inleiding	
47	12.1.	Systematiek bekostiging
47	12.2.	Uitwerking lichte ondersteuning
47	12.3.	Uitwerking zware ondersteuning
47	12.4.	Bekostiging cluster 2 leerlingen na 1 augustus
48	12.5.	Ontwikkeling leerlingenaantallen
49	12.6.	Verwerking prognose in kengetallen OCenW
51	12.7.	Financiële startsituatie
52	Hoofdstuk 13	Afkorting- en begrippenlijst
	<b>Bijlagen</b>	
54	De basisondersteuning	
58	De schoolondersteuningsprofielen (ambities)	
73	De statuten van de “stichting RSV Breda e.o.”	
86	Het groeidocument	
91	Modelprocedure OOGO	

### Inleiding

Het ondersteuningsplan is een wettelijke verplichting voor een samenwerkingsverband. Het is het centrale beleidsdocument van het samenwerkingsverband. Het voorliggende ondersteuningsplan is het eerste van de "Stichting regionaal samenwerkingsverband Breda en omgeving" die op 4 juli 2013 is opgericht. Deze nieuwe rechtspersoon neemt een groot aantal beleidsuitgangspunten mee vanuit de nu nog bestaande "Stichting Centrale Dienst RSV Breda e.o.". Die zijn als voorgenomen besluit mee overgegaan naar het nieuwe samenwerkingsverband en daar vastgesteld.

Dit ondersteuningsplan is gebaseerd op het format dat door het landelijk platform regionale samenwerkingsverbanden is ontwikkeld.

### Hoofdstuk 1: uitgangspunten, doelstellingen, visie en ambitie

Hierin wordt de strekking van de wet- en regelgeving passend onderwijs beschreven. Zo ook de door de besturen geformuleerde missie en visie.

### Hoofdstuk 2: de organisatie van het samenwerkingsverband

Overzicht van de deelnemende besturen, contactgegevens, en een schets van de beoogde uitvoeringsorganisatie. Hieruit blijkt dat de gesprekstafel niet substantieel is uitgebreid.

### Hoofdstuk 3: De regio in beeld

Dit hoofdstuk geeft een overzicht van de bestaande scholen en voorzieningen. Hierin ook opgenomen de deelnamepercentages aan geïndiceerde trajecten over een aantal jaren. Daarmee worden trends zichtbaar gemaakt die in de komende jaren het beleid van het RSV Breda e.o. mede gaan beïnvloeden.

### Hoofdstuk 4: kwaliteit aan de basis

De kern van het ondersteuningsplan. Dit hoofdstuk gaat in op de door de wetgever opgelegde verplichting om als samenwerkingsverband te zorgen voor een dekkend netwerk: een passende plaats voor iedere leerling uit de regio van het samenwerkingsverband moet gegarandeerd zijn. Er mogen geen thuiszitters meer zijn. Dus is er ook een protocol voorkomen thuiszitters opgenomen. In dit hoofdstuk komen de opbrengsten uit een aantal in voorgaande jaren uitgevoerde pilots (moeilijk plaatsbare leerlingen, IDU, bovenschools loket, actietafel) samen.

De basisondersteuning en de ambities van de scholen zijn in bijlagen opgenomen. De uitgebreide schoolondersteuningsprofielen worden op CD-ROM bijgevoegd.

### Hoofdstuk 5: Wanneer extra ondersteuning nodig is?

In het nieuwe stelsel vervallen een groot aantal indicatieorganen. Daarvoor in de plaats komt een nieuw stelsel van ondersteuningstoewijzing. Voor vo en vso hetzelfde systeem onder regie van het samenwerkingsverband. Een aantal nieuwe begrippen wordt in dit hoofdstuk toegelicht, zoals ontwikkelingsperspectief en toelaatbaarheidsverklaring. Het groeidocument wordt opgevoerd als basis voor verder handelen. Hierin wordt ook de kracht van de aansluiting met het PO gevonden.

### Hoofdstuk 6: Tijdelijk op een ander spoor?

De wetgever maakt het mogelijk bestaande bovenschoolse voorzieningen c.q. trajecten samen te voegen in een juridische constructie OPDC. Het samenwerkingsverband gaat deze mogelijkheid in 2014-2015 verder onderzoeken.

## Hoofdstuk 7: Bestaande voorzieningen herzien

Hierin worden de contouren beschreven van de overheidsplannen met het leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs.

## Hoofdstuk 8: samenwerken met ouders

Een van de doelstellingen van passend onderwijs is versterking van de positie van de ouders. In dit hoofdstuk worden de diverse aspecten van de versterkte positionering van de ouders op een rijtje gezet.

## Hoofdstuk 9: Relatie met gemeentelijke beleidsterreinen

Het samenwerkingsverband gaat verplicht Op Overeenstemming Gericht overleg (OOGO) voeren met alle tien gemeenten uit de regio. In hoofdstuk 9 worden de gezamenlijke belangen geschetst.

## Hoofdstuk 10: kwaliteitszorg en –borging

Het samenwerkingsverband gaat meer verantwoordelijkheden krijgen die ook hoge eisen stellen aan de kwaliteitszorg en –borging. Zo zal een monitor ingericht worden om leerlingenstromen goed te kunnen volgen om tijdig tot eventuele beleidsbijstelling te komen.

De Inspectie gaat toezicht houden op de samenwerkingsverbanden en heeft inmiddels een toezichtskader ontwikkeld.

## Hoofdstuk 11: Communicatie

In dit hoofdstuk wordt aangegeven hoe het RSV Breda e.o. denkt verantwoording af te leggen aan een aantal onderscheiden doelgroepen.

## Hoofdstuk 12: Financieel Perspectief

Er komt een nieuw (gesloten) bekostigingssysteem voor alle vormen van extra ondersteuning. In dit hoofdstuk wordt die systematiek beschreven. Op het moment van het schrijven van dit ondersteuningsplan is aangekondigd dat een aantal bedragen nog aangepast gaat worden. Onder andere de normbekostiging per leerling. Dit zorgt ervoor dat op dit moment er nog geen goede meerjarenbegroting kan worden gepresenteerd. We moeten volstaan met een globaal meerjarenperspectief.

## Hoofdstuk 13: Afkortingen- en begrippenlijst

### Bijlagen

Belangrijkste bijlagen zijn het groeidocument (als basis voor verder handelen), de basisondersteuning en de ambities van de scholen. De complete schoolprofielen worden los bijgevoegd.

In dit eerste ondersteuningsplan is een aantal bijlagen opgenomen die in de toekomst mogelijk achterwege zullen blijven, maar nu bedoeld zijn om met name de leden van de ondersteuningsplanraad zo volledig mogelijk te informeren (statuten, modelprocedure OOGO).

## Voorwoord

---

Het voor u liggende ondersteuningsplan is het eerste van het Regionaal Samenwerkingsverband Breda e.o.. Het beschrijft het onderwijsvoorzieningsnetwerk dat in de afgelopen jaren door de deelnemende bevoegde gezagen in de regio is opgezet. De gezamenlijke besturen zijn van mening dat er een stevige basis is gelegd om in de komende jaren het samenwerkingsverband verder door te ontwikkelen om daarmee onze ambitie "passend onderwijs voor iedere leerling" nog verder vorm te geven.

Tegelijkertijd constateren we dat wet- en regelgeving nog steeds aan wijziging onderhevig is. Zo wordt in het voorjaar van 2014 nog een Algemene Maatregel van Bestuur verwacht en wordt de bekostigings-systematiek mogelijk aangepast. Een tweede groot transitieproces in het sociale domein, de transitie van de jeugdzorg, loopt een jaar achter bij het proces "passend onderwijs".

Om deze redenen kiest het RSV Breda e.o. ervoor om het schooljaar 2014-2015 te beschouwen als een overgangsjaar. Een overgangsjaar waarin het RSV Breda e.o. samen met stakeholders verder vorm wil geven aan de invulling van dit ondersteuningsplan. Dit ondersteuningsplan kent daarom een vierjarige planperiode (2014-2018) met die restrictie dat na één jaar bijstelling van het ondersteuningsplan plaatsvindt.

Desalniettemin wordt in dit ondersteuningsplan de invulling van "de stelselherziening passend onderwijs" in de regio Breda duidelijk zichtbaar. De drie ontwikkelingslijnen

- van indiceren naar arrangeren
- van curatief naar preventief
- van sectoraal naar intersectoraal en integraal

vormen de rode draad in dit ondersteuningsplan. Wij nemen de lezer graag mee in de ontwikkeling van een nieuwe manier van denken over onderwijs- en opvoedingsondersteuning en de wijze waarop de bevoegde gezagen in de regio daaraan vorm willen geven.

Graag bedank ik een ieder die de afgelopen periode heeft meegedacht en meegewerkt om de inhoud van dit ondersteuningsplan te ontwikkelen.

Februari 2014

L.C.J.M. Oomen

Voorzitter dagelijks bestuur

### 1.1 Uitgangspunten

Passend onderwijs houdt in dat elke leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt dat past bij wat hij nodig heeft. Essentiële vragen daarbij zijn: wat heeft deze leerling nodig, wie zijn daarbij betrokken en op welke wijze wordt de organisatie ingericht? Bij de beantwoording van deze vragen speelt het samenwerkingsverband een belangrijke faciliterende, coördinerende en toezichhoudende rol. Een goede kwaliteit van het onderwijs en een integrale samenwerking met jeugdzorg zijn doorslaggevend. Onder onderwijskwaliteit wordt het geheel van eigenschappen verstaan, dat mede bepaald wordt door de realisatie van kerndoelen en eindtermen, ontwikkelingsdoelen, normen en waarden. Het RSV Breda e.o. hanteert daarbij de volgende uitgangspunten:

- een sterke basis: goed onderwijs, speciaal onderwijs waar noodzakelijk: diplomagericht traject (vervolgonderwijs), arbeidsmarktgericht of dagbesteding (maatschappelijke participatie);
- planmatig werken aan kwaliteitsverbetering;
- er wordt gewerkt vanuit een integrale en handelingsgerichte werkwijze;
- in samenwerking met de partners uit de jeugdhulp wordt ingezet op één kind, één gezin, één plan;
- sterke positionering van de ouders, met inachtneming van wederzijdse verantwoordelijkheid.

In het wettelijk kader Passend Onderwijs worden de doelstellingen van het samenwerkingsverband als volgt beschreven: het samenwerkingsverband realiseert een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen de scholen en wel zodanig dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doormaken en leerlingen die extra ondersteuning behoeven een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs krijgen. Het samenwerkingsverband zet zich maximaal in om te voorkomen dat leerlingen thuis komen te zitten.

### 1.2 Uitwerking

#### *Preventie en interventie*

Het vertrekpunt voor de scholen van het RSV Breda e.o. is kwalitatief goed onderwijs waarin opbrengstgericht werken centraal staat. Op weg naar het diploma hebben veel leerlingen een zekere mate aan ondersteuning nodig. Veel moeilijkheden zijn echter van voorbijgaande aard. Die kunnen tamelijk gemakkelijk opgelost worden, meestal op basis van een algemeen herkenningsspatroon. De dialoog met leerling en ouders is gebaseerd op een combinatie van het verzamelen van feiten en een professioneel inlevingsvermogen.

Het ondersteuningsaccent bij deze leerlingen ligt op preventie en licht curatieve interventies. Er zijn echter ook problemen die het toekomstperspectief van jongeren in de weg staan. Bij leerlingen met een complexe ondersteuningsvraag is vaker verdiept onderzoek noodzakelijk. Daarmee wordt de grens van preventie overschreden en neemt de urgentie om te interveniëren toe. Het schoolbeleid ten aanzien van preventie en licht curatieve interventies, de basisondersteuning en extra ondersteuning staat vermeld in het schoolondersteuningsprofiel. Omdat het samenwerkingsverband de scholen hierin faciliteert, zijn de resultaten daarvan onderdeel van de kwaliteitszorg van het samenwerkingsverband (monitor op de meetbare opbrengstverwachtingen). De hoofddoelstelling blijft de terugdringing van het aantal thuiszitters.

#### *Basisondersteuning en extra ondersteuning*

Een doel van passend onderwijs is de preventieve aanpak in het reguliere onderwijs verder te versterken. Het is dus noodzakelijk flink te investeren in de basisondersteuning. Deze is voorzien van een aantal herkenbare en gebruikelijke licht curatieve maatregelen op de locatie waar de leerlingen verblijven. Als de leerlingen in onvoldoende mate profiteren van de preventie maatregelen en de licht curatieve interventies, zijn zij gebaat bij extra ondersteuning. Deze sluit zeer nauw aan bij de ondersteuningsbehoefte. Bij leerlingen met een complexere ondersteuningsvraag is handelingsgerichte diagnostiek nodig.

Het is de bedoeling dat de problemen aangepakt worden in de primaire contexten: gezin en school. Binnen de school is een aantal interventies beschikbaar op maat, zoals verwoord in het schoolondersteuningsprofiel. Lukt het niet een leerling binnen de eigen school een optimale ondersteuning aan te bieden, dan voorziet het samenwerkingsverband in de mogelijkheid gebruik te maken van onderwijsarrangementen zoals de locaties voor specifiek vmbo, en bovenschoolse voorzieningen als rebound en observatieklas (plusvoorziening). In geval deze ondersteuning niet de juiste setting is om de problemen aan te pakken, vindt aanmelding plaats bij een zeer gespecialiseerde school in de clusters 3 en 4, het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

#### *Schakelmomenten*

Er zullen schakelmomenten blijven. Van basisondersteuning naar extra ondersteuning, naar bovenschoolse plaatsing, met verwijzing naar het VSO als laatste stap. De beweging terug naar "lichter als het kan" wordt gestimuleerd in het beleid van RSV Breda e.o.

#### *Onderwijsarrangementen*

De basisondersteuning is toereikend voor een zeer groot deel van de leerlingenpopulatie. Een relatief klein percentage leerlingen is aangewezen op extra ondersteuning in het voortgezet speciaal onderwijs. Voor de groep leerlingen daartussenin blijft RSV Breda e.o. het expertisemodel hanteren: in sommige gevallen is een tijdelijke opname in specifieke of bovenschoolse onderwijsarrangementen de oplossing. Dergelijke maatregelen hebben altijd een tijdelijk karakter. De ondersteuning is zoveel mogelijk thuisnabij.

#### *Relatie met jeugdhulp*

Schoolproblemen gaan dikwijls gepaard met problematiek in de thuissituatie. Samenwerkingsverband Breda e.o. staat een integrale aanpak voor. Een integrale aanpak in samenwerking tussen jeugdhulp en onderwijs met het accent op empowerment bij de opvoeders in het gezin. De school wordt gezien als vindplaats en werkplaats voor jongeren met uiteenlopende problematiek. De ontwikkeling van de Centra voor Jeugd en Gezin moet daarom resulteren in een nauwe aansluiting bij de zorg- en adviesteams. Ondersteuning wordt ingezet volgens het principe van één kind-één gezin- één plan. Doel van passend onderwijs is immers dat een leerling zich zo goed mogelijk kan ontwikkelen in zijn schoolloopbaan. Een plan om de jongere integraal een optimale ondersteuning te bieden komt tot stand in overleg met ouders en kernpartners. Zo gewoon en dichtbij mogelijk. Bij een combinatie van problemen thuis en op school wordt zowel op school als in het gezin hulp ingezet. Door dit plan gezamenlijk met alle partners te maken en relevante informatie zorgvuldig te delen, kan ondersteuning tijdig en gelijktijdig worden ingezet en het aantal verschillende hulpverleners zoveel mogelijk worden beperkt. Voor leerlingen en ouders heeft het werken met één plan het grote voordeel dat zij hun verhaal niet steeds opnieuw moeten vertellen, dat diagnoses niet overgedaan hoeven worden, dat voor iedereen duidelijk is welke professionals betrokken zijn en samenwerken en dat duidelijk is wie het eerste aanspreekpunt is voor kind en gezin. Het RSV Breda e.o. verwachten van de gemeenten dat ook zij hun verantwoordelijkheid hierin nemen en de nodig geachte jeugdzorg bekostigen.

#### *Versterken van de positie van de ouders*

Schoolbesturen krijgen zorgplicht voor de leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben. Dat kan bestaan uit het bieden van extra ondersteuning op de school waar de leerling is aangemeld of op een andere school in het regulier of speciaal onderwijs. Ouders worden hier nauw bij betrokken en scholen moeten samenwerken. Het samenwerkingsverband kan daarbij adviseren en bemiddelen. In het geval van plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs moet het samenwerkingsverband een toelaatbaarheidsverklaring afgeven.



### *Samenwerken met cluster 1 en 2*

Het (voortgezet) speciaal onderwijs is onderverdeeld in vier zogenaamde clusters. Cluster 1-onderwijs is bedoeld voor kinderen met een visuele beperking. Onder Cluster 2 vallen scholen voor leerlingen voor dove en slechthorende kinderen en kinderen met een communicatieve beperking. Cluster 3-scholen zijn bedoeld voor zeer moeilijk lerende kinderen, kinderen met een lichamelijke handicap en langdurig somatisch zieke kinderen. Cluster-4-onderwijs is bedoeld voor kinderen met gedrags- en psychiatrische stoornissen.

De cluster 3 en 4 voorzieningen maken deel uit van het samenwerkingsverband. Dat geldt niet voor cluster 1 en 2. Deze zijn straks beide landelijk georganiseerd. In het perspectief van afstemming ligt het voor de hand om als samenwerkingsverbanden passend onderwijs goede contacten te onderhouden met deze landelijke instellingen. De besturen van cluster 1 en 2 hebben geen zorgplicht. Dat kan betekenen dat in een uiterst geval deze instellingen een leerling kunnen weigeren. De commissie van begeleiding van cluster 2 kan bijvoorbeeld besluiten dat een leerling met ESM-problematiek niet toelaatbaar is tot het cluster 2-onderwijs. In geval van niet plaatsbare leerlingen ligt de verantwoordelijkheid voor onderwijsdeelname bij het samenwerkingsverband. Daartoe worden afspraken gemaakt met cluster 1 en cluster 2.

### 1.3 Missie

Het RSV Breda e.o. en de daarin participerende schoolbesturen streven naar optimale onderwijskansen en doen daarbij recht aan de onderwijsbehoeften van ieder individueel kind in de vastgestelde regio (VO 3003).

### 1.4 Visie

Passend onderwijs betekent dat iedere leerling het onderwijs en de ondersteuning krijgt waar hij of zij recht op heeft. Centraal staat de vraag: wat heeft een leerling nodig, hoe kan dat worden georganiseerd en wie zijn daarvoor nodig? Goed onderwijs is de basis voor passende ondersteuning. Kwalitatief goed onderwijs betekent goede prestaties, aandacht voor talentontwikkeling, opbrengstgericht werken, goed klassenmanagement, kunnen omgaan met verschillen en een professionele, lerende cultuur.

Uitgangspunt is dat alle kinderen en jongeren zorg en aandacht nodig hebben en ouders voor de opvoeding de eerste verantwoordelijken zijn.

Onderwijs en onderwijsondersteuning zijn onlosmakelijk met elkaar en met de opvoeding verbonden. Vanuit dit brede perspectief wordt specialistische en toegankelijke ondersteuning voor kinderen die dit nodig hebben binnen Passend Onderwijs op een vernieuwende manier vorm gegeven.

Een veilige en gezonde omgeving, goed onderwijs en passende zorg en ondersteuning dragen bij aan een succesvolle schoolloopbaan. Ieder kind moet de gelegenheid krijgen zich binnen zijn/haar mogelijkheden ten volle te ontplooiën in een schoolklimaat van hoge verwachtingen.

De inzet van de schoolbesturen van het RSV Breda e.o. op dit gebied moet resulteren in de volgende maatschappelijke resultaten:

- meer jongeren behalen een startkwalificatie;
- meer jongeren verwerven duurzaam een inkomen uit arbeid;
- meer jongeren participeren actief in de samenleving.

Deze resultaten zijn alleen haalbaar als voorzieningen voor jeugd en onderwijs structureel en doelgericht samenwerken.

Het RSV Breda e.o. realiseert passend onderwijs door een dekkend onderwijscontinuüm in te richten. Daarbij is sprake van een flexibele inrichting van onderwijsondersteuning, met als vertrekpunt: regulier waar kan, speciaal als het moet. Het onderwijscontinuüm bestaat uit scholen voor voorgezet onderwijs en voortgezet speciaal onderwijs. Daarnaast richt het RSV Breda e.o. een bovenschoolse voorziening (met eventuele meerdere uitvoeringslocaties in), waar leerlingen tijdelijk kunnen verblijven indien daar aanleiding toe is. Deze bovenschoolse voorziening wordt zo klein mogelijk gehouden. Door de vorming van dit educatieve netwerk kunnen alle aangesloten scholen voldoen aan hun zorgplicht.

De scholen hebben allen hetzelfde niveau van basisondersteuning en vullen elkaar – zichtbaar in hun schoolondersteuningsprofiel – aan in extra geboden ondersteuning.

Het RSV Breda e.o. biedt alle kinderen adequaat onderwijs aan, dat bij voorkeur thuisnabij wordt gerealiseerd. Als dit niet kan op de school van aanmelding wordt gezocht naar een passende plaats op een andere school. Geen kind valt tussen wal en schip.

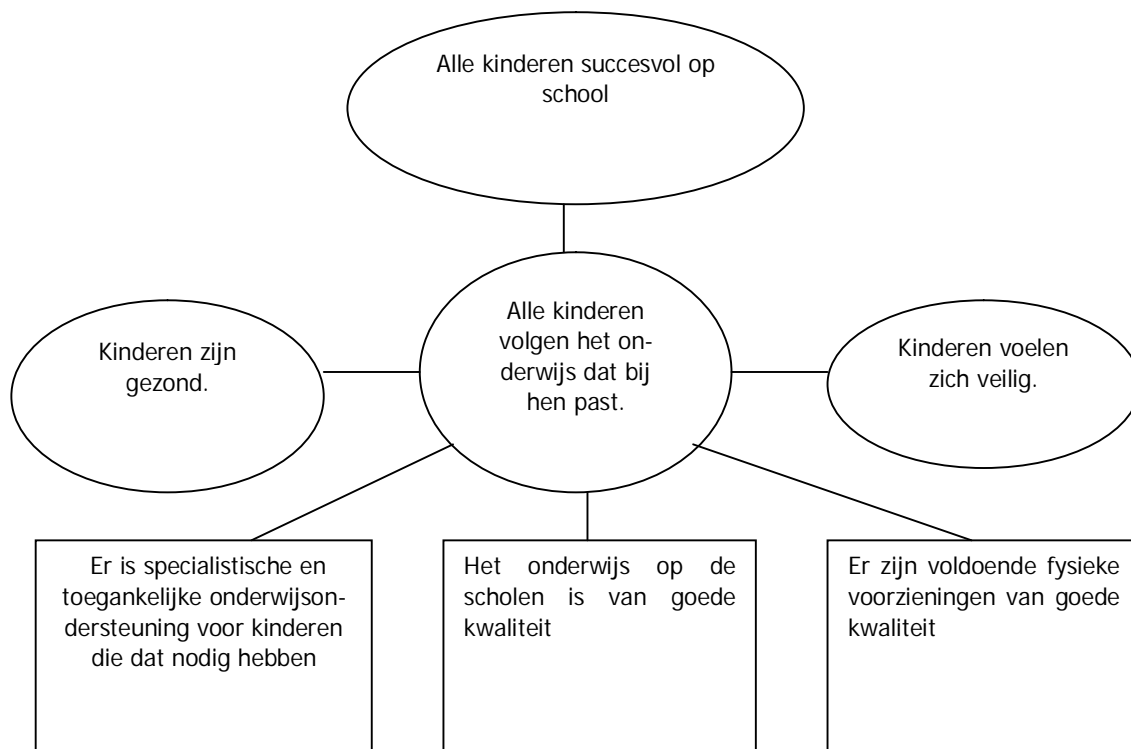
Er wordt door de scholen samengewerkt met ketenpartners om indien nodig ondersteuning te kunnen bieden wanneer de onderwijsontwikkeling stagneert. De scholen stellen met partners in de jeugdzorg onderwijs-ondersteuningsarrangementen samen voor die kinderen die dat nodig hebben.

Een goede afstemming met de jeugdzorginstellingen c.q. de gemeenten die verantwoordelijk worden voor de jeugdzorg, is daarvoor noodzakelijk.

Ook vindt er afstemming plaats met het PO, SO, MBO en HBO om te komen tot doorlopende arrangementen.

## 1.5 Rol van de ouders

De scholen van het RSV Breda e.o richten zich op de unieke eigenschappen, interesses en mogelijkheden van iedere leerling. Ook als er sprake is van speciale onderwijs-behoefte en extra onderwijs-ondersteuning wordt uitgegaan van de mogelijkheden en de sterke kanten van leerlingen. Ouders en verzorgers zijn goed op de hoogte van de mogelijkheden en talenten van hun kind. Daarom hebben zij niet alleen vertrouwen in de capaciteiten en mogelijkheden van het kind zelf, maar ook in hun eigen mogelijkheden om het beste uit hun kind te halen. Op basis van dit vertrouwen werken de scholen van het RSV Breda e.o. actief samen met ouders en verzorgers. Zij zien ouders en verzorgers als hun belangrijkste samenwerkingspartners.



## Hoofdstuk 2 De organisatie van het Samenwerkingsverband

---

### 2.1. Rechtsvorm

Op 4 juli 2013 passeerde de statuten de notaris en als nieuwe naam is vastgelegd: Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Breda en omgeving.

Het RSV Breda e.o. is een stichting waarin alle schoolbesturen met tenminste één locatie in de vastgestelde regio participeren. De regio is door het Ministerie van OCenW bij wet vastgelegd en staat bij DUO geregistreerd met het nummer 30-03. Het betreft 10 schoolbesturen die voorafgaande aan de oprichting van dit samenwerkingsverband al samenwerkten in de Stichting Centrale Dienst RSV Breda eo.

Inmiddels is de Stichting Orion Lyceum samen gegaan met de SKVOB e.o.. en resteren er dus 9 oorspronkelijke besturen. Daaraan zijn toegevoegd twee schoolbesturen met tenminste één locatie voor VSO in de regio.

Per teldatum 1-10-2012 zijn er 12 schoolbesturen voor VSO die onderwijs verzorgen aan leerlingen die woonachtig zijn in de regio van het RSV Breda e.o.. Zij hebben het recht deel te nemen in het bestuur van het samenwerkingsverband. Van deze 12 schoolbesturen hebben er 2 voor deze opting-inmogelijkheid gekozen. De 14 schoolbesturen hebben allen een aansluitingsovereenkomst getekend.

Het Samenwerkingsverband voldoet daarmee In artikel 17a, lid 4, 2 en 5 (verplichte rechtsvorm, aansluiting bevoegde gezagen).

Om de volgende redenen heeft het bestuur gekozen voor deze rechtsvorm:

- het aantal deelnemende schoolbesturen is overzichtelijk en "past aan één bestuurstafel";
- er is binnen de stichtingsvorm sprake van een hoge mate van gelijkwaardigheid;
- het stichtingsmodel is minder 'hiërarchisch' dan het bestuursmodel van de vereniging;
- het stichtingsmodel functioneerde naar tevredenheid in de rechtsvoorganger het voormalig RSV Breda eo.

Het accent binnen dit samenwerkingsverband wordt gelegd op een zich ontwikkelende netwerkstructuur. Onderlinge verbondenheid, samenwerking en afstemming zijn belangrijke sleutelbegrippen in dit samenwerkingsverband. Vandaar dat zij een voorstander is van korte lijnen en directe contacten.

Beseft wordt dat de komende jaren nog veel in ontwikkeling is en dat een aantal zaken nog verder ingericht moeten worden. Maar op grond van de keuze voor dit bestuursmodel lijken er voldoende garanties te zijn voor een sterke basis van samenwerken en communicatie.

Naam	: Stichting RSV Breda en omgeving
Nummer	: 30-03
Postadres	: Postbus 9251, 4801 LG Breda
Telefoon	: 076 – 57239935
Bestuursnummer (DUO)	: 21604
BRIN-nummer:	: VO3003
RVC-nummer	: 8
E-mail-adres	: info@rsvbreda.nl
Twitter	: RSVBredaeo
Bezoekadres:	: Ridderstraat 34, Oosterhout (NB)
Reboundlocaties (St. Rebound)	: Liniestraat 111, Breda
	: Mechelaarstraat 17, Oosterhout (NB)
Plusvoorziening	: Groene Woud 2, Breda

2.2 Overzicht bevoegde gezagen:

	naam bestuur	adres	pc	woonplaats	bg-nr
1	St. KSE	Postbus 159	4870 AD	Etten-Leur	26093
2	St. ROC W-Brabant	Postbus 699	4870 AR	Etten-Leur	31107
3	Ver. Voor Christelijk Onderwijs	Paul Krugerlaan 2	4818 BC	Breda	33372
4	St. Kath. VO in Dongemondgebied	Postbus 124	4940 AC	Raamsdonksveer	40143
5	Stichting Delta-onderwijs	Postbus 4318	4900 CH	Oosterhout	40278
6	Stichting Driespan	Hof van den Houte 91-93	4873 AZ	Etten-Leur	41200
7	Vereniging OMO	Postbus 574	5000 AN	Tilburg	41211
8	Stichting INOS	Postbus 3513	4800 DM	Breda	41407
9	St. Kath. VO Breda (SKVOB e.o.)	Van Riebeecklaan 2	4818 EB	Breda	42992
10	Stichting Mgr. Frencken	Postbus 506	4900 AM	Oosterhout	43239
11	Onderwijsstichting Oelbert	Postbus 212	4904 PA	Oosterhout	70045
	<b>opting in:</b>				
1	Stichting Biezonderwijs	Postbus 5134	5004 EC	Tilburg	73114
2	Stichting Mytyschool Tilburg	Prof. Stoltehof 1	5022 KE	Tilburg	20233

De besturen van clusters 1 en 2 nemen als toehoorder deel aan de bestuursvergaderingen.

### 2.3. Bestuursmodel

Op 4 juli 2013 is door deze besturen de “Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Breda en omgeving” opgericht. Als bestuursmodel is gekozen voor een one-tier-model. Hierbinnen is er sprake van 1 orgaan: het bestuur. Binnen dit ene bestuur, gevormd door de afgevaardigden van de aangesloten schoolbesturen, zijn specifieke clusters van taken toebedeeld aan categorieën van bestuursleden, namelijk: toezicht houden (algemeen bestuur) OF besturen (dagelijks of uitvoerend bestuur). Daarmee wordt invulling gegeven aan de Code Goed Bestuur.

De statuten van de stichting zijn als bijlage opgenomen.

### 2.4. Medezeggenschap

Het Samenwerkingsverband kent de Ondersteuningsplanraad als medezeggenschapsorgaan. Deze OPR heeft 16 leden, waarvan 8 leden deel uitmaken van de geleding “personeel”, 4 leden komen uit de geleding “ouders” en 4 leerlingen vormen de geleding “leerlingen”.

De eerste ondersteuningsplanraad is in de derde week van januari 2014 gekozen door de MR-leden van de aangesloten scholen. Voorafgaande aan deze verkiezing en de oprichting van de eerste ondersteuningsplanraad heeft een klankbordgroep samen met het bestuur het statuut, reglement en huishoudelijk reglement voorbereid. In de eerste vergadering van de ondersteuningsplanraad worden deze documenten formeel vastgesteld door de ondersteuningsplanraad.

### 2.5. Projecten

Het samenwerkingsverband is betrokken bij een aantal trajecten/projecten:

- regiegroep vroegtijdig schoolverlaten;
- regiegroep passend onderwijs / transitie jeugdzorg;
- PO/VO-overleg;
- loket plusvoorzieningen West-Brabant;
- actietafel leerplicht;
- pilot proeftuin aansluiting onderwijs-jeugdzorg;
- landelijk platform samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs;
- stuurgroep veilige school.

### 2.6. Documenten

Het RSV Breda e.o. stelt een verplicht aantal documenten op: het Ondersteuningsplan kent wettelijk een looptijd van maximaal vier jaar. Het eerste ondersteuningsplan kent een looptijd van 1 jaar (2014-2015). Het RSV Breda e.o. zal vervolgens elke vier jaar een dergelijk document opstellen, jaarlijks wordt een kort activiteitenplan opgemaakt, het jaarplan. De overige op te leveren documenten:

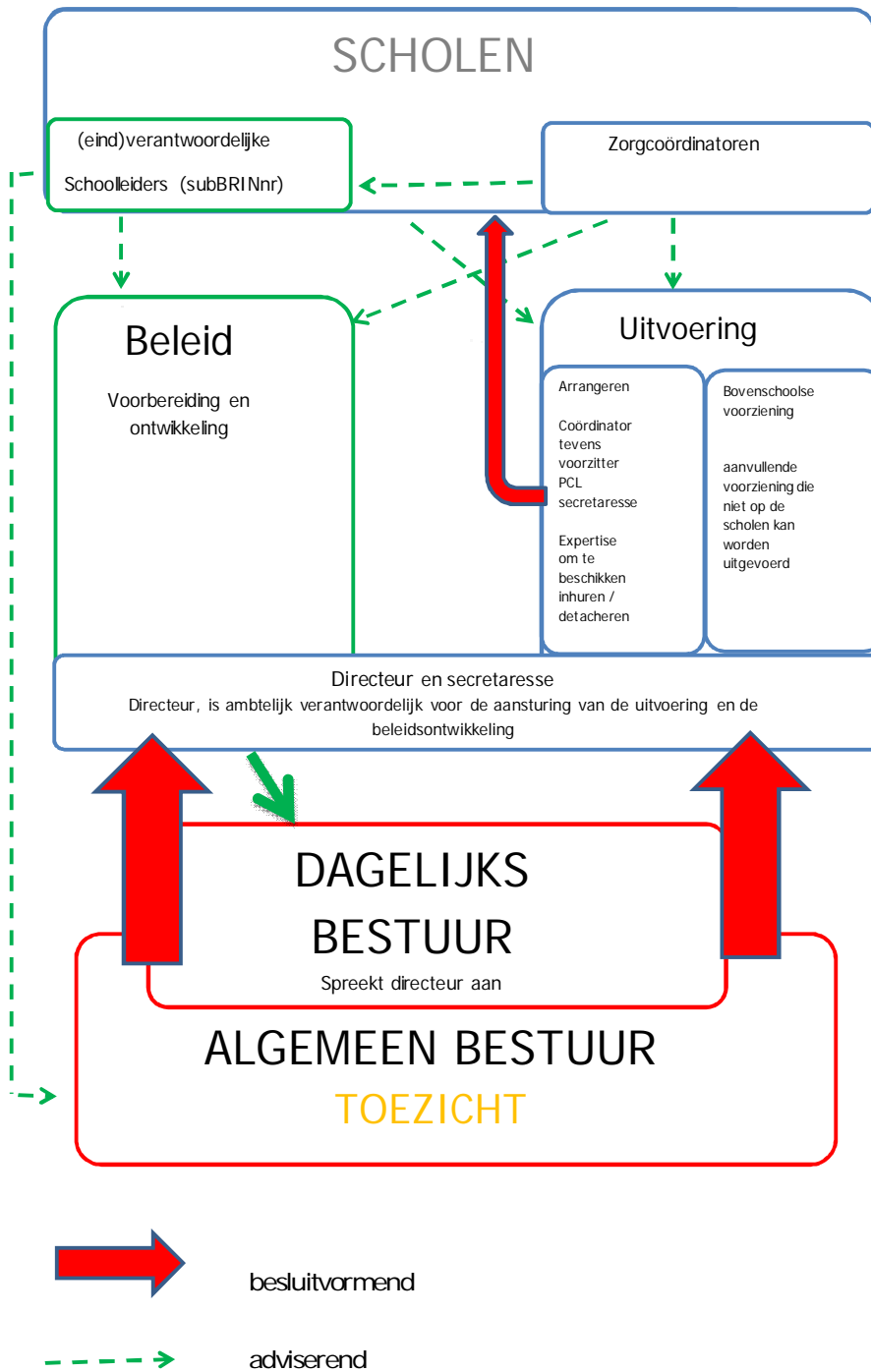
- Inhoudelijk jaarverslag;
- Begroting RSV Breda e.o.;
- Financieel Jaarverslag;
- Rebound: apart jaarverslag.

### 2.7. Visie op de organisatie

Het RSV Breda e.o. kiest ervoor een zo klein mogelijke uitvoeringsorganisatie in te richten. Het beleid is er op gericht dat er zoveel mogelijk geld ten goede komt aan de leerlingen.

Er is gekozen voor een actief, dagelijks bestuur. Deze bestuursleden zijn onbezoldigd voor de specifieke rol die ze hebben binnen het samenwerkingsverband.

Schematische weergave uitvoeringsorganisatie



### Inleiding

Het samenwerkingsverband gaat in de komende jaren een belangrijke regionale functie vervullen. Voor de toekomstige schoolloopbaan van leerlingen wordt een aantal belangrijke beslissingen genomen en er worden maatregelen voorbereid die er voor moeten zorgen dat er voor iedere leerling een passende plaats is in het onderwijs.

Tegelijkertijd wordt ook de samenwerking met de gemeenten en de instellingen voor jeugdhulp verbeterd om op die manier te zorgen voor een dekkend aanbod van onderwijs en jeugdhulp. Het is de bedoeling dat er dan geen leerling meer tussen de wal en het schip terecht komt.

Gezien deze regionale optiek is het van belang om in dit ondersteuningsplan aandacht te geven aan de huidige onderwijssituatie in de regio. Daarbij is de aandacht in dit hoofdstuk vooral gericht op de kwantitatieve gegevens van de leerlingen in de regio. Op basis van de gegevens komen we volgens tot een aantal conclusies, die bruikbaar zijn bij de verdere inrichting van het ondersteuningsplan.

Bij dit hoofdstuk zijn we uitgegaan van de teldatum d.d. 1 oktober 2012.

#### 3.1. De geografische indeling

De regio van het RSV Breda e.o. is geregistreerd bij DUO met het nummer VO30-03 en omvat de gemeenten Breda, Etten-Leur, Rucphen, Zundert, Baarle-Nassau, Alphen-Chaam (m.u.v. postcode 5131), Gilze-Rijen, Oosterhout, Drimmelen en Geertruidenberg. Postcode 5131 betreft de kern Alphen die ingedeeld is bij het samenwerkingsverband Tilburg (VO30-04).

Het totaal aantal leerlingen dat woonachtig is in deze gemeenten: 22.499 (1-10-2012).

Deze regio is nagenoeg gelijk aan die van het voormalige RSV Breda e.o. Zoals ook in dat voormalige RSV Breda e.o. gebruikelijk is, wordt er gewerkt met drie subregio's: rondom Etten-Leur, rondom Oosterhout en rondom Breda. Ieder van deze subregio's heeft een eigen bestuurlijke en inhoudelijke "couleur locale".

#### 3.2. De scholen

Het betreft scholen met 32 verschillende BRIN-nummers, waarvan 28 vo en 4 vso. Met name de vso-scholen zijn verspreid over meerdere locaties. Naast de scholen voor regulier en speciaal voortgezet onderwijs kent het RSV Breda eo een drietal locaties voor specifiek vmbo. Deze locaties nemen een aparte positie in, omdat zij enerzijds regulier vmbo zijn, maar anderzijds een hele andere uit de historie voortgekomen interne ondersteuningsstructuur hebben. Het betreft Het Kompas, dat voortgekomen is uit het Bredase Onderwijsachterstandenbeleid en ooit de drop-outvoorziening van de stad Breda was. De Rotonde en Christoffel zijn twee voormalige VSO-LOM-scholen die vanuit die achtergrond bijzondere expertise hebben opgebouwd. Een vierde school die een bijzondere positie inneemt met de leerlingenpopulatie is de Internationale Schakel Klas (ISK) in Breda. Deze school is een tijdelijke nevenvestiging van Scala, een school voor vmbo. De overeenkomst tussen deze vier scholen is dat zij aanvullende financiering nodig hebben om de rol die ze hebben in het educatieve netwerk te kunnen blijven spelen.

#### 3.3. Bovenschoolse voorzieningen: Rebound, Op de rails en Herstart

Naast de scholen zoals hiervoor beschreven heeft het samenwerkingsverband een reboundvoorziening en kan het gebruik maken van de (aflopende) projecten Herstart en Op de Rails.

De rebound biedt tijdelijk plaats aan leerlingen met gedragsproblemen voor wie het zorgaanbod op de eigen school niet toereikend is. De Rebound is een aanvulling op de zorgstructuur van de scholen binnen het samenwerkingsverband. Voor het uitvoeren van de Rebound voorziening heeft het RSV Breda eo een aparte stichting opgericht, de Stichting Rebound Breda eo. De uitvoering vindt op dit moment



plaatst op 2 locaties, in Breda en Oosterhout. De term "Rebound" komt uit de sportwereld en betekent een nieuwe kans om te scoren.

Het voornaamste doel van de Rebound is de terugkeer van de leerling naar de school van herkomst te realiseren. De Rebound werkt in een periode van 13-weeken aan motivatie –en of gedragsverandering en aan herstel van de verhoudingen, verbetering van de leerattitude en het inhalen van eventuele leerachterstanden zodat de leerling een nieuwe, niet vrijblijvende, kans kan worden geboden in het regulier onderwijs.

De rebound biedt naast onderwijs specifieke trainingen, sport en creativiteit, coaching gesprekken en intensieve begeleiding met frequent overleg met de ouders.

De rebound vervult ook Time-out functie van het RSV Breda e.o. Een school kan de Time-out inzetten als zij een korte periode een leerling uit de eigen school wil halen. Het didactisch /pedagogisch aanbod wordt voor een periode van maximaal 5 werkdagen verzorgd door de docenten van de Rebound.

De projecten "Herstart" en "Op de Rails" zijn projecten die vallen onder de Stichting Projecten Speciaal Onderwijs (voorheen de WEC-Raad) verdwijnen met de komst van 'passend onderwijs".

Herstart: een kleine groep leerplichtige kinderen en jongeren gaat niet naar school. Om diverse redenen zitten zij (langdurig) thuis. Vaak is het niet meer mogelijk voor deze leerlingen om terug te gaan naar hun oude school. Het project Herstart helpt deze thuiszitters in een traject van maximaal 16 weken weer naar school te gaan.

Herstart heeft twee doelstellingen:

- bepalen welke school het beste past bij deze thuiszitters;
- hen weer leren wennen aan het ritme en de regelmaat van naar school gaan.

Op de Rails: is bedoeld voor jongeren met structurele gedragsproblemen, maar zonder geclassificeerde stoornis. Hierdoor komen ze niet in aanmerking voor een REC-plaatsing.

Het tot 1-8-2014 bestaande budget voor deze twee projecten wordt toegevoegd aan het budget voor lichte ondersteuning van het samenwerkingsverband.

### 3.4. Plusvoorziening "de observatieklas"

Een plusvoorziening is een combinatieprogramma van zorg en hulpverlening, onderwijs en (indien nodig) arbeidstoeleiding. Een plusvoorziening is bedoeld voor "overbelaste jongeren": zij beschikken in principe over de capaciteiten om hun schoolloopbaan met minimaal een startkwalificatie af te sluiten, maar lopen door een opeenstapeling van problemen (gedragsproblemen, psychische problemen, instabiele thuissituatie, schulden en criminaliteit in de directe omgeving) een groot risico op zowel school- als maatschappelijke uitval. Vanaf 2012 is de subsidie voor plusvoorzieningen structureel en ondergebracht in de vsv-regiomiddelen. Dit is een bundeling van de huidige middelen voor 'onderwijsprogramma's' en de middelen voor 'plusvoorzieningen'.

De Rotonde in Breda voert onder de naam "observatieklas" deze plusvoorziening uit voor de regio Breda.

### 3.5. De regio nader bekeken:

#### 3.5.1. Aantal leerlingen dat ingeschreven staat bij een van de scholen:

BRIN	Sty	Naam	Adres	Postcode	Gemeentenaam	1-10-2012
00KV00	vo	KSE	Stijn Streuvelslaan 42	4873EB	Etten-Leur	2462
01IW00	vo	Dongemond College	Collegeweg 1	4942VC	Geertruidenberg	1537
01IW03	vo	Dongemond College	Kempstraat 15	4921TB	Made	794
02GF00	vo	Mgr Frencken College	Slotlaan 40	4902AE	Oosterhout	1436
02QO00	vo	Sint Oelbert Gymnasium	Warandelaan 3	4904PA	Oosterhout	699
02RH00	vso	Het Berkenhofcollege	Galderseweg 87	4836AD	Breda	439
		Bredero College				
		De Kei				
02RK00	vso	Mytyschool De Schalm	Brabantlaan 3	4817JW	Breda	109
03AM00	vo	Stedelijk Gymnasium	Nassausingel 7	4811DE	Breda	831
04YX00	vo	Munnikenheide College	Trivium 60	4873LP	Etten-Leur	740
04YX02	vo	Munnikenheide College	Bosheidestraat 1	4715RD	Rucphen	375
13VV00	vo	Praktijkschool De Zwaikom	Nassaustraat 10	4902NA	Oosterhout	167
14SZ00	vo	Newmancollege	Verviersstraat 4	4826HT	Breda	1227
15NY00	vo	Praktijkschool Breda	Baronielaan 14	4818RA	Breda	327
16QH00	vo	De Nassau	Paul Krugerlaan 2	4818BC	Breda	1568
16RF00	vo	OLV - Breda	Paul Windhausenweg 11	4818TA	Breda	1447
19XV00	vo	Prinsentuin van Cooth	Tuinzigtlaan 10	4812XN	Breda	186
19XV01	vo	Graaf Engelbrecht	Ganzerik 3	4822RK	Breda	893
19XV02	vo	De Rotonde	Groene Woud 2	4834BC	Breda	375
21CY02	vo	Prinsentuin van Cooth	Tuinzigtlaan 10	4812XN	Breda	526
21GZ06	vo	Hanze College	Bouwingstraat 74	4902AK	Oosterhout	314
21RO00	vso	Liduinaschool	Landheining 6	4817DM	Breda	237
23GY00	vso	Het Warandecollege	Bredaseweg 140	4904SC	Oosterhout	22
25GC00	vo	Markenhage	Emerweg 29	4814NA	Breda	1092
25GC01	vo	Tessengerlandt	van Riebeecklaan 2	4818EB	Breda	832
		Kompas	Heuvelstraat 52a		Breda	
25GC02	vo	Mencia de Mendoza Lyceum	Mendelssohnlaan 1	4837CV	Breda	1494
25GC03	vo	Mencia Sandrode	Akkermolenweg 2d	4881BL	Zundert	297
25GC08	vo	De la Salle	Sportlaan 1	5111BX	Baarle-Nassau	254
25GC09	vo	Christoffel	Rijnesteinstraat 1	4834LB	Breda	378
25GC10	vo	Michael College	Vijverstraat 1	4814NA	Prinsenbeek	218
25LX33	vo	Scala	Meulenspie 2	4847TK	Breda	1011
		ISK	Zomergemstraat 4		Breda	
25LX41	vo	Effent	Kruidenlaan 19	4907AA	Oosterhout	786
28DB00	vo	Orion Lyceum	Waterloostraat 27	4826LW	Breda	96

23169

#### Constatering a.

Er is een verschil van 670 leerlingen tussen het aantal leerlingen dat woont in de gemeenten (22.499) en dat naar een school voor voortgezet onderwijs gaat in het RSV Breda e.o. (23.169). Er komt dus een relatieve grote groep leerlingen van buiten het werkgebied.

### 3.5.2. Leerlingen in VSO buiten de regio

Hieronder volgt het overzicht van de leerlingen uit de regio die onderwijs volgen aan een school voor voortgezet speciaal onderwijs, waarvan de bevoegde gezagen zich hebben aangesloten via de opting-in regeling:

	Naam school	Plaats	Aantal leerlingen
1	Mytyschool Tilburg	Tilburg	11
2	De Keyzer	Goirle	8

Vervolgens zijn er nog 22 scholen voor voortgezet speciaal onderwijs, die bezocht worden leerlingen vanuit het werkgebied van dit samenwerkingsverband. Daarbij gaat het in veel gevallen om slechts enkele leerlingen per school.

### 3.5.3. Deelname aan leerwegondersteunend onderwijs en praktijkonderwijs

	LWOO	% reg	% land	PrO	% reg	% land
1-10-2010	2521	11,26%	10,13%	456	2,04%	2,75%
1-10-2011	2511	11,20%	10,42%	468	2,09%	2,76%
1-10-2012	2416	10,86%	10,69%	494	2,21%	2,85%

#### *Constatering b.*

Het aantal leerlingen dat in het samenwerkingsverband het leerwegondersteunend onderwijs bezoekt bevindt zich boven het landelijk gemiddelde. In de afgelopen drie schooljaren loopt het aantal lwoo-leerlingen wel terug en komt het percentage dichterbij het landelijk gemiddelde.

Het aantal leerlingen dat deelneemt aan het praktijkonderwijs is echter beduidend lager dan het landelijk gemiddelde. Maar ook daar zien we dat het deelnamepercentage wel dichterbij het landelijk gemiddelde toegaat.

### 3.5.4. Aantal leerlingen met een rugzak 3 en 4

	cluster 4	cluster 3	Totaal	% reg	% land
1-10-2010	145	139	284	1,27%	1,64%
1-10-2011	180	144	324	1,45%	1,84%
1-10-2012	200	163	363	1,62%	2,08%

#### *Constatering c.*

Het aantal leerlingen met een rugzak voor de clusters 3 en 4 bevindt zich onder het landelijk gemiddelde. Over de afgelopen drie jaren is een stijging waarneembaar, maar die stijging verloopt minder snel dan de landelijke stijging.

Als de regio op het landelijk gemiddelde gescoord zou hebben dan hadden er per 1 oktober 2012 465 leerlingen in plaats van de huidige 363 leerlingen de beschikking gehad over een rugzak.

### 3.5.5. Deelname aan voortgezet speciaal onderwijs

	vso cat. 1	vso cat 2	vso cat 3	Totaal	% regio	% land
1-10-2010	588	35	68	691	3,09%	3,28%
1-10-2011	569	32	76	677	3,02%	3,39%
1-10-2012	593	31	71	695	3,11%	3,50%

#### *Constatering d.*

De deelname aan het voortgezet speciaal onderwijs ligt procentueel ruim onder het landelijk gemiddelde; er is sprake van een hele lichte stijging. Deze stijging heeft financiële gevolgen voor de begroting van het samenwerkingsverband. Immers de komende jaren zal de afdracht aan het voortgezet speciaal onderwijs iets groter zijn dan in oorsprong beraamd hetgeen gevolgen heeft voor de inzet middelen voor steun aan het onderwijs. Bepalende datum voor de verevening is 1-10-2011.

#### 3.5.6. Totaal aantal geïndiceerde leerlingen

Op basis van het voorgaande kunnen we ook een overzicht geven van het totaal aantal geïndiceerde leerlingen in het werkgebied. We gaan daarbij uit van de teldatum 1 oktober 2012.

Indicatie	Aantal
lwoo	2521
PrO	494
rugzak 3 en 4	363
vso	695
cluster 1 en 2	107
Totaal	4180

Het gaat dus in totaal om 4180 leerlingen die een indicatie achter de rug hebben. Op het totaal aantal leerlingen woonachtig het werkgebied (22.499) gaat het dan om 19 % van het totaal aantal leerlingen.

#### 3.6. Reflectie

Op basis van het voorgaande formuleren wij hieronder enkele samenvattende opmerkingen over de regio in beeld:

- voor 19 % van de leerlingen geldt dat zij in de afgelopen jaren een indicatietraject hebben doorlopen. Voor bijna 1 op de 5 leerlingen geldt dat zij direct behoren tot de primaire doelgroep van de nieuwe inrichting van passend onderwijs;
- we stellen vast dat een relatief grote groep leerlingen van buiten de regio komt.
- het aantal lwoo leerlingen is boven het landelijk gemiddelde en het aantal PrO leerlingen ligt beïnduidend onder het landelijk gemiddelde. Deze cijfers geven een eerste indicatie voor de toekomstige integratie van lwoo en PrO binnen het passend onderwijs, waarbij gewerkt gaat worden een budgettering op basis van het aantal leerlingen op de scholen. Vastgesteld wordt dat de huidige deelnamecijfers dan gunstig zijn voor het samenwerkingsverband;
- het aantal leerlingen met een rugzak voor cluster 3 en 4 is onder het landelijk gemiddelde en het aantal leerlingen op een school voor voortgezet speciaal onderwijs is ook onder het landelijke gemiddelde.

### 4.1. Inhoudelijk kader voor het schoolondersteuningsprofiel

In het kader van de realisering van de doelstellingen van passend onderwijs worden van het samenwerkingsverband de uitvoering van een aantal taken verwacht. Het gaat hier om taken die direct samenhangen met de taakstelling van passend onderwijs en de opdracht om zoveel mogelijk leerlingen een passende onderwijsplaats te bieden. Het gaat o.a. om de volgende taken:

- het vergroten van de differentiatiecapaciteit, het omgaan met verschillen en het realiseren van doorgaande leerlijnen;
- de bevordering van de deskundigheid van leraren in het licht van het realiseren van passend onderwijs;
- het bieden van een sterk pedagogisch en veilig leerklimaat, waarin leerlingen respectvol met elkaar omgaan;
- de inzet van het ontwikkelingsperspectief voor leerlingen die gebruik maken van extra ondersteuning, de toeleiding en de afspraken hierover met leerlingen en het verplichte op overeenstemming gericht overleg met ouders;
- bijzondere activiteiten binnen de school die ondersteuning bieden aan leerlingen (remediale hulp, speciale trainingsprogramma's e.d.);
- organisatie van de ondersteuning van de schoolgebonden leerlingenzorg van het mentoraat tot het zorg- en adviesteam, waaronder begrepen de toeleiding, de aard van ondersteuning, de besluitvormingslijnen en taken op gebied van de coördinatie van de ondersteuning;
- het verstevigen van de relaties met de instellingen voor jeugdhulp over de afstemming, coördinatie en regie ten aanzien van leerlingen die begeleid worden door jeugdhulp;
- opbrengst- en resultaatgericht werken o.a. op basis van een toegankelijk leerlingvolgsysteem en een systematische resultatenanalyse;
- evaluatie van het ondersteuningsbeleid, waarin het o.a. gaat om een oordeel over de inzet van financiële middelen;
- verantwoording van de resultaten en de kwaliteitszorg.

### 4.2. Referenties

Bovenstaande aandachtspunten monden vervolgens uit in de volgende referenties:

- de school heeft zicht op de leerontwikkeling van alle leerlingen en werkt opbrengstgericht;
- werkt handelingsgericht en versterkt de handelingsbekwaamheid en competenties van haar personeel;
- heeft een goed pedagogisch klimaat en is fysiek en sociaal veilig voor leerlingen en leraren;
- neemt leerlingen zorgvuldig aan en draagt leerlingen zorgvuldig over;
- werkt samen met kernpartners (zoals jeugdhulpinstellingen, GGD) aan een effectieve ondersteuningsstructuur;
- heeft de verantwoordelijkheid van leerling, ouders, leraren en ondersteuners voor de ontwikkeling van de leerling vastgelegd;
- stelt jaarlijks de effectiviteit van de ondersteuning en begeleiding vast;
- heeft een ondersteuningsprofiel dat is opgenomen in het schoolplan.

Deze referenties kunnen vervolgens gebruikt worden bij de evaluatie van het schoolondersteuningsprofiel, bij de onderlinge vergelijking tussen scholen, bij de vaststelling van resultaten en de kwaliteit.

### 4.3. Rollen en taken samenwerkingsverband bij ontwikkeling schoolondersteuningsprofielen

Het samenwerkingsverband heeft m.b.t. de bovenstaande aspecten, die op alle scholen aan de orde zijn, een inventariserende, faciliterende, en controlerende taak.

Inventariserende taak: het schoolondersteuningsprofiel wordt een maal per vier jaar geformuleerd door het schoolteam en ter advisering voorgelegd aan het inspraakorgaan. De vaststelling van deze sop's

kan los gezien worden van de looptijd van het (eerste) ondersteuningsplan. De vigerende sop's worden opgenomen in het ondersteuningsplan.

Faciliterende taak: het samenwerkingsverband kan de ontwikkeling op de scholen stimuleren door gezamenlijke actiepunten te coördineren en in pilots uit te proberen. Zo kan bijvoorbeeld een bovenscholings- c.q. professionaliseringsprogramma worden samengesteld/voorbereid waar scholen dan desgewenst en op eigen kosten gebruik van kunnen maken. Bedoeld om de verdere ontwikkeling te stimuleren, maar ook de onderlinge uitwisseling te versterken.

Controlerende taak: het samenwerkingsverband dient verantwoording af te leggen over de middelen voor ondersteuning die aan de scholen is verstrekt. Er zal dus zicht moeten zijn op het ondersteuningsaanbod van de scholen en inzet van die middelen.

Daarnaast onderzoekt het samenwerkingsverband de afgesproken afstemming van de ondersteuning tussen de scholen. Regelmatige consultatie en audits worden uitgevoerd om de ontwikkeling van de profielen te volgen en gerichte adviezen te geven.

#### 4.4. Constructie schoolondersteuningsprofielen

De schoolondersteuningsprofielen vormen de basis van het samenwerkingsverband. Deze profielen bestaan uit drie delen: een feitelijke beschrijving van het door de rijksoverheid bekostigd onderwijs aan de betreffende school, aangevuld met de basisondersteuning die voor alle scholen gelijk is. Dit gedeelte van de schoolondersteuningsprofielen zijn als bijlage opgenomen in dit ondersteuningsplan. Daarnaast beschrijft iedere school in zijn uitgebreide profiel welke vormen van extra ondersteuning geboden wordt. Deze uitgebreide beschrijving van de scholen wordt in verband met de omvang ervan op CD-ROM bijgevoegd.

Tenslotte wordt het profiel van de school afgesloten met een opgave van de ambities voor de komende jaren. Deze opgave van de scholen is als bijlage toegevoegd aan dit ondersteuningsplan.

#### 4.5. Beschrijving van de regionale ondersteuningsstructuur op basis van de schoolprofielen

Binnen RSV Breda blijkt na bestudering van de schoolondersteuningsprofielen dat voor de volgende groepen leerlingen onderwijs te vinden is:

##### *Leerlingen die op zware ondersteuning zijn aangewezen*

VSO, cluster 1 en 2

Gezien de specifieke expertise en de spreiding van doelgroep zijn de vso-scholen van cluster 1 en cluster 2 niet meegenomen bij de samenstelling van de regionale samenwerkingsverbanden. Het RSV Breda e.o. verkeert in de gelukkige omstandigheid dat het van beide clusters onderwijsvoorzieningen in de regio voorhanden heeft, te weten:

Visio, Galderseweg 65, 4836 AC Breda

Spreekhoorn, Dirk Hartogstraat 10, 4812 GE Breda

VSO, cluster 3

De groep zeer moeilijk lerende, deels meervoudig gehandicapte leerlingen wordt bediend in 3 leerroutes met de volgende uitstroomprofielen: 1. activerende dagbesteding 2. arbeidsmatige dagbesteding 3. arbeid / sociale werkvoorziening / begeleid werken met een jobcoach.

De leerlingen met een lichamelijke handicap volgen daar waar mogelijk onderwijs in de reguliere scholen, maar diegenen die daarop aangewezen zijn vinden een plaats op de mytyschool. De meervoudig gehandicapten werken naar het uitstroomprofiel activerende of arbeidsmatige dagbesteding. Een groep werkt naar vervolgonderwijs binnen de basisberoepsgerichte, kaderberoepsgerichte of theoretische leerweg in het regulier onderwijs. Het examenprogramma van de theoretische leerweg kan op de mytyschool worden verzorgd. Voor de leerlingen die dit programma volgen geldt het uitstroomprofiel vervolgonderwijs.

VSO, cluster 4

De groep moeilijk lerende kinderen met daarnaast complexe sociaal-emotionele problemen, internaliserend of externaliserend van aard, vindt een plaats in een cluster 4 school met de volgende uitstroomprofielen: arbeidsmatige dagbesteding, arbeid of vervolgonderwijs. In deze school is ook een inperkende leeromgeving ingericht voor leerlingen die een dergelijke omgeving nodig hebben.

De groep leerlingen met complexe sociaal-emotionele problemen, internaliserend of externaliserend van aard voor wie het halen van een startkwalificatie binnen bereik ligt, vindt een plaats op een van de cluster 4 scholen. Eén daarvan kent een inperkende leeromgeving. Op deze school is ook een gesloten afdeling voor Paljas-leerlingen. Het uitstroomprofiel is vervolgonderwijs met een vmbo diploma. Op één van de vestigingen is het uitstroomprofiel vervolgonderwijs met een diploma havo.

#### *Leerlingen die structureel extra ondersteuning nodig hebben*

De groep moeilijklerende leerlingen vindt een plaats op een van de twee praktijkscholen, uitstroomprofiel is arbeidsmatige dagbesteding, arbeid of vervolgonderwijs. (Een kleine groep leerlingen gaat vervolgonderwijs in met een diploma mbo niveau 1 op zak.)

Onder structureel extra ondersteuning verstaan we ook het leerwegondersteunend onderwijs lwoo. Deze leerlingen zijn voor langere tijd aangewezen op extra ondersteuning zoals bijvoorbeeld extra aandacht, extra begeleiding en/of gedeeltelijke ontheffing van het curriculum. Uitstroomprofiel is vervolgonderwijs met een vmbo-diploma in bezit.

Leerlingen die structureel op extra ondersteuning zijn aangewezen in een kleinere, meer beschermende setting, kunnen een plaats vinden op een van de drie scholen voor specifiek vmbo. De scholen hebben als uitstroomprofiel vervolgonderwijs met een vmbo diploma of een mbo niveau 1 diploma. Een kleine groep leerlingen rondt niveau 2 af en heeft zijn startkwalificatie op zak.

Nieuwkomers vinden een plaats in de internationale schakelklas (eerste opvang anderstaligen). Uitstroomprofiel is regulier onderwijs binnen maximaal twee jaar.

#### *Leerlingen voor wie basisondersteuning voldoende is*

Leerlingen voor wie de basisondersteuning en (in een beperkt volume) extra ondersteuning voldoende is, vinden een plaats in de reguliere scholen van vmbo tot en met vwo niveau. Er is in de regio voldoende diversiteit in didactische en pedagogische profilering, zodat voor iedere leerling een school gevonden kan worden die past bij wat het kind nodig heeft. Er zijn verschillende scholen die aanbod hebben voor de meer- en hoogbegaafde leerlingen. Uitstroomprofiel van alle scholen is vervolgonderwijs.

#### *Tijdelijke onderwijsplaatsen*

De projecten Herstart en Op de Rails verdwijnen onder 'passend onderwijs'. De verworvenheden van deze voorzieningen blijven bewaard en worden mogelijk ondergebracht in een OPDC. Ook is er in de regio nog een plusvoorziening (bekostigd vanuit vsv-middelen) voor overbelaste jongeren.

Een plaats in een van deze voorzieningen wordt toegekend op basis van een overeengekomen onderwijszorgarrangement, vastgelegd in een groeidocument.

#### *Geen onderwijs, maar een zorgarrangement*

Wij zijn ons ervan bewust dat een deel van de kinderen in de regio dusdanig belemmerd is, dat zij niet van onderwijs kunnen profiteren. Zij zijn aangewezen op een zorgarrangement met zeer intensieve zorg. Naast deze groep is er een groep leerlingen die tijdelijk dagtraining nodig heeft, alvorens deelname aan onderwijs opnieuw aan de orde kan zijn. Deze groep heeft een zorgarrangement nodig en vindt een plaats in dagtraining op Kick (met subsidie van de gemeente Breda) of jeugdzorginstelling De Koers (Juzt). Het RSV Breda e.o. staat op het standpunt dat de gemeenten in hun Jeugdplan aangeven op welke wijze zij een zorgarrangement voor deze jongeren inrichten.

Dat zorgarrangement dient een perspectief te beschrijven hoe naar deelname aan onderwijs wordt toegewerkt. Het bevat daarom een planning van het moment waarop het zorgarrangement wordt omgezet in een onderwijszorgarrangement. Partners uit het onderwijs worden daarbij betrokken.

Deze groep kenmerkt zich als

- jongeren met aanhoudend drugs- en / of alcoholgebruik of andere verslavingen (bijvoorbeeld game- en gokverslaving);
- jongeren met ernstige psychische problemen die (nog) niet aan een behandeltraject zijn begonnen.

Het RSV Breda e.o. constateert dat er ook particuliere initiatieven zijn om deze jongeren verder te begeleiden.

Tevens constateert het RSV Breda e.o. dat er in de toekomst mogelijke nieuwe groepen jongeren zich aandienen waar het onderwijs en lokale, regionale en landelijke overheden elkaar moeten vinden:

- jongeren die mogelijk in het kader van de nieuwe TBO-regeling geplaatst moeten worden op een van de scholen;
- jongeren die via het asielzoekerscentrum in Gilze-Rijen een plaats in het onderwijs moeten vinden.

#### 4.6. Bijzondere arrangementen

In het overzicht van scholen voor regulier en speciaal voortgezet onderwijs zoals in een bijlagen opgenomen, vraagt een drietal scholen bijzondere aandacht. Het betreft locaties voor specifiek vmbo in Breda. Deze locaties nemen een aparte positie in, omdat zij enerzijds regulier vmbo zijn, maar anderzijds een hele bijzondere, uit de historie voortgekomen interne ondersteuningsstructuur hebben.

Het betreft Het Kompas, dat voortgekomen is uit het Bredase Onderwijsachterstandenbeleid en ooit de drop-outvoorziening van de stad Breda was. Inmiddels is Kompas uitgegroeid tot een reguliere vmbo-school waar twee groepen leerlingen zijn te vinden:

1) Leerlingen die via een duaal leertraject bovenbouw vmbo en mbo niveau 2 combineren.

2) Leerlingen die functioneren op laag-vmbo-niveau, c.q. praktijkonderwijsniveau.

De Rotonde en Christoffel zijn twee voormalige VSO-LOM-scholen die vanuit die achtergrond bijzondere expertise hebben opgebouwd. Deze drie scholen nemen vanuit hun historische achtergrond een bijzondere plaats in in het educatieve spectrum van het samenwerkingsverband. De gemeenschappelijkheid van de drie scholen vinden we in:

- Een kleinschalige structuur die van betekenis is voor de gehele organisatie, de relatie tussen alle betrokkenen bij de school en de veiligheid die deze leerlingen ervaren.
- Alle leerlingen hebben voor aanmelding en toelating een indicatietraject doorlopen.
- Een sterke en integrale diagnostiek van de problematiek van de leerling als de basis voor het planmatig handelen van het team ten behoeve van het ontwikkelingsperspectief van de leerlingen.
- Een sterk pedagogische context.

Kenmerken die daarin van belang zijn o.a. afspraken over: kwaliteiten van bejegening en het omgaan met verschillen naar jongeren, ouders en leraren, problemen oplossen en versterken van de samenhang met hulpverlening.

- Een sterk didactische context.

Belangrijkst kenmerk hier is de afstemming van instructie, leerstof en tijd op de verschillen tussen jongeren. Voor het merendeel van de jongeren geldt dat er sprake is van een leerachterstand van kortere of langere duur. Alle inzet is nodig om die achterstand in te lopen dankzij een resultaatgerichte houding van alle leraren en de schoolorganisatie.

- Een sterke ondersteuningsstructuur.

In de ondersteuningsstructuur is een centrale plaats toegekend aan het mentoraat, de vroegsignalering, de leerlingbespreking en een gedegen aanpak van leer- en gedragsproblemen.

De werkzaamheden worden ondersteund door goede afspraken met instellingen voor zorg en jeugdhulpverlening. In vergelijking met andere scholen voor vo hebben deze scholen te maken met een relatief groter aantal leerlingen dat begeleid wordt door deze instellingen.

Voor de bekostiging betekent dat de drie scholen voor een groot deel afhankelijk zijn van bekostiging door het huidige en toekomstige swv (het gaat dan om de huidige rugzak, de niet beschikte onderinstromers en de zij-instromers).



Door de wijze van financiering en het belang van een goede schoolloopbaan van de leerlingen van deze locaties voor specifiek vmbo ontstaat er een wederzijdse afhankelijkheid.

De positionering van de locaties voor specifiek vmbo moet in samenhang met de vormgeving van de totale ondersteuningsstructuur van het samenwerkingsverband worden gezien. De daadwerkelijke invulling van 'passend onderwijs' betekent een wijziging in het toelatings- en verwijzingsbeleid van alle individuele scholen. En daarmee ook voor de rol van de scholen voor specifiek vmbo in het dekkende netwerk van voorzieningen.

#### 4.7. Conclusie:

Uit het voorafgaande concludeert het RSV Breda e.o. dat er een dekkend netwerk aanwezig is.

Er ligt een stevige basis waarop in 2014-2015 en de jaren daarna doorontwikkeld kan gaan worden binnen de financiële kaders.

Er is een goed zicht op de mogelijkheden van de scholen en daardoor op de kracht van de regionale ondersteuningsstructuur. Kwaliteit en versterking zijn de sleutelwoorden voor de komende periode. Voor 2014-2018 wordt gedacht aan de volgende activiteiten:

- ontwikkeling van een format voor de rapportage over de voortgang van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel;
- scholen ontwikkelen een activiteitenplan voor komende jaren en dienen voor ondersteuning plannen in bij samenwerkingsverband;
- stimuleren en versterken onderlinge contacten in de vorm van uitwisseling en onderlinge auditing;
- jaarlijkse rapportage aan het samenwerkingsverband in verband met werken aan de ontwikkelpunten en de bereikte resultaten.

#### 4.8. Protocol voorkomen thuiszitters v(s)o

Een van de geformuleerde doelstellingen van Passend Onderwijs is het terugdringen van het aantal thuiszitters. Het RSV Breda e.o. staat op het standpunt dat er in principe geen thuiszitters kunnen zijn. Iedere school neemt zijn verantwoordelijkheid en voert de zorgplicht uit.

Desalniettemin heeft het RSV Breda e.o. in overleg met het Regionaal Bureau Leerplicht een "protocol voorkomen thuiszitters" ontwikkeld. Het protocol voorkomen thuiszitters richt zich op onverhoopt thuiszittende leerlingen en het signaleren van trends in problematiek in de regio.

Het doel van het protocol is:

- het voorkomen van thuiszitten;
- het terugbrengen van het aantal thuiszitters;
- het verkorten van de periode van thuiszitten;
- het versnellen van de plaatsing in een passende onderwijsplek of zorg;
- het signaleren van belangrijkste oorzaken van thuiszitten en knelpunten bij plaatsing.

De doelgroep die ermee bediend wordt is de groep thuiszittende leerplichtige kinderen die in een v(s)o school thuis hoort of de overstap naar een vervolgopleiding (mbo) niet heeft gemaakt en geen startkwalificatie heeft.

Definitie thuiszitter en uitgangspunten:

Thuiszitten is langer dan 4 weken volledig niet naar school gaan met of zonder schoolinschrijving. (op dit laatste punt wijken wij af van de definitie die het ministerie met Ingrado<sup>1</sup> heeft afgestemd.)

Let op: kinderen met een vrijstelling van leerplicht worden niet beschouwd als thuiszitter.

Uitgangspunten bij de aanpak a.h.v. het protocol thuiszitters:

- de v(s)o school is verantwoordelijk voor een thuiszittende leerling, en kan eventueel aanspraak maken op het zorgbudget van het samenwerkingsverband;

---

<sup>1</sup> Ingrado is de landelijke brancheorganisatie voor leerplicht en voortijdig schoolverlaten.

- er is altijd één plan en verantwoordelijke voor de begeleiding van een thuiszittende leerling, en de ouders zijn daarbij betrokken;
- er is altijd samenwerking tussen de vo school, het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) en RSV Breda;
- doel is hervatten van de schoolgang binnen 1 maand na melding door de school bij het RBL;
- wanneer er binnen één maand geen oplossing binnen RSV Breda gevonden is, wordt een actietafel bijeengeroepen.

#### Werkwijze:

De problematiek rond een thuiszittende leerling vraagt meestal om een integrale aanpak.

Vijf partijen hebben een rol in de aanpak van het thuiszitten, de 2 eerste partijen hebben de sleutelrol:

1. Kind en ouders
2. De vo school
3. Het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL), c.q. de leerplichtambtenaren van de verschillende gemeenten
4. RSV Breda
5. CJG en mogelijke andere betrokken instanties.

Het is van belang dat een thuiszittende leerling bij alle partijen goed in beeld is.

#### *De vo school*

- Is probleemeigenaar.
- Meldt schoolverzuim via DUO bij de woongemeente van een leerling bij een verzuim van 16 uur in een periode van 4 weken.
- Bespreekt thuiszittende jongeren altijd in het zorgadviesteam (ZAT).
- Maakt een plan van aanpak met een heldere regie en contactpersoon.
- Meldt thuiszittende jongeren uiterlijk na 4 weken thuiszitten bij het RBL.
- Meldt frequent, zorgelijk of ongrijpbaar ziekteverzuim bij RBL.
- Meldt een thuiszitter bij Zorg voor jeugd.
- Houdt contact met de thuiszitter en de ouders/verzorgers.
- Biedt een aangepast onderwijsprogramma aan voor de thuiszittende leerling.

#### *De leerplichtambtenaar (Regionaal Bureau Leerplicht)*

- Neemt de verzuimmelding in behandeling en doet onderzoek naar de achtergronden van het verzuim.
- Naar aanleiding van de melding wordt er een interventie gepleegd. Mogelijkheden:
  - plan van aanpak en uitvoering
  - formele waarschuwing
  - proces verbaal
  - zorgmelding
- Bespreekt met RSV Breda de thuiszittende leerlingen voor een gezamenlijke aanpak.

#### *RSV Breda*

- Bespreekt maandelijks de lijst met thuiszittende jongeren met het RBL voor een gezamenlijke aanpak.
- Geeft thuiszittende leerlingen door aan de actietafel thuiszitters wanneer een oplossing niet in zicht is.

#### *De actietafel thuiszitters*

De actietafel wordt ingeschakeld wanneer school en de betrokken leerplichtambtenaar geen oplossing voor de individuele leerling kunnen vinden en ook in het overleg met RSV Breda geen oplossing is werkstelligd.

De actietafel werkt volgens het volgende principe:

- de werkwijze is oplossingsgericht, gestuurd vanuit een integrale en contextuele visie op de situatie.
- er vindt altijd evaluatie plaats van het terugkeerplan (een casus wordt dus tenminste 2x aan de besprektafel behandeld).

### *Zorgpartners*

De zorgpartners zoals, cluster 3, cluster 4, (nu nog) projecten Herstart/Op de rails, Rebound en Plusvoorziening, CJG / Bureau Jeugdzorg wordt gevraagd de hun bekende thuiszitters te melden bij het RBL.

### *De regionale kerngroep thuiszitters, trends en ontwikkeling van beleid*

- Haalt de lijst met thuiszittende leerlingen op bij de het RBL.
- Komt vier keer per jaar bijeen voor een korte inhoudelijke bespreking van de lijst, denkt mee in oplossingen en het signaleren van knelpunten bij plaatsing.
- Doet een analyse naar de thuiszitterproblematiek in de regio.
- Informeert de vo schoolbesturen en gemeenten over de knelpunten in de RMC regio rond de thuiszittende leerlingen.

### *Organisatie actietafel en regionale kerngroep*

Een actietafel bestaat uit:

- Vast lid van de kerngroep
- Betrokken instanties
- Laatste vo school, ouders en jongere
- RSV Breda eo

De actietafel bespreekt de situatie met alle direct betrokkenen. De leden van de kerngroep zien toe op een oplossingsgerichte bespreking en zijn zo nodig intermediair tussen partijen. Zij evalueren de uitkomst van de acties.

Regionale kerngroep Thuiszitters bestaat uit:

- De directeur van RSV Breda en de voorzitter PCL VO
- Vertegenwoordiger RBL
- RMC coördinator als voorzitter
- Vertegenwoordiger PO - MBO

De regionale kerngroep organiseert 4 bijeenkomsten per jaar:

- Haalt de lijst van thuiszitters van de actietafel op.
- Beoordeelt trends tbv het ontwikkelen van beleid.
- Uitkomsten worden gedeeld met de verantwoordelijke schoolbestuurder.

## Hoofdstuk 5 Wanneer extra ondersteuning nodig is?

---

### 5.1. Wat is extra ondersteuning?

In algemene zin wordt uitgegaan van de algemene omschrijving binnen het RSV Breda e.o. dat er extra ondersteuning beschikbaar is voor leerlingen voor wie de basisondersteuning aantoonbaar niet voldoende is geweest. Het RSV Breda e.o. maakt een nadrukkelijke keuze om veel energie te steken in de versterking van de basisstructuur en de schoolondersteuningsprofielen van de scholen.

Uitgangspunt voor het samenwerkingsverband is dat vroegtijdige signalering van problemen en integraal werken uitgangspunt van handelen is.

Al vanaf het moment van inschrijving van de leerling is de kwaliteit van vroegsignalering aan de orde. Op basis van mogelijke ondersteuningsvragen en al uitgevoerde activiteiten in het primair onderwijs wordt zo snel mogelijk steun en begeleiding geboden. Bij het bieden van die steun en hulp speelt de mentor een belangrijke rol.

Onder integraal werken verstaan wij een benadering die steeds uitgaat van de drie leefwerelden van jongeren: onderwijs, thuis en vrije tijd. Deze benadering is zowel van belang bij het moment van vroegsignalering, de diagnose als bij het opstellen van een plan van aanpak.

Het samenwerkingsverband heeft geen keuze gemaakt tussen een van de modellen van het Referentiekader (school-, expertise- of leerlingmodel). Het RSV Breda e.o. heeft gekozen voor een mixture van alle drie de modellen.

### 5.2. Procedure Toeleiding extra ondersteuning

Iedere school binnen het samenwerkingsverband beschikt over een schoolondersteuningsprofiel. Als blijkt dat de basiskwaliteit en de basisondersteuning voor een leerling in de reguliere setting onvoldoende toereikend zijn, kan er extra ondersteuning komen vanuit het samenwerkingsverband.

In het vervolg gaan we in op de procedures en stappen die gezet moeten worden binnen ons samenwerkingsverband om in aanmerking te komen voor die extra ondersteuning.

Wat vooraf dient te gaan aan de procedure van toeleiding is de vaststelling over de inzet van de basisondersteuning. Met andere woorden heeft de school voldoende gedaan om de leerling in het primaire proces te ondersteunen? Hierbij enkele voorbeelden van wat van de school wordt verwacht:

- er dient te worden aangetoond dat de extra mogelijkheden die beschikbaar zijn in de school doelmatig zijn ingezet (denk aan remediale hulp, trainingen, schoolmaatschappelijk werk e.d.);
- een psychodiagnostisch onderzoek kan ondersteunend zijn ten aanzien van het bepalen en formuleren van de onderwijsbehoeften en ondersteuningsbehoeften;
- de leerling is in het (multidisciplinaire) zorg- en adviesteam (of soortgelijk orgaan) van de school besproken, er is gewerkt met handelingsplannen en deze zijn recentelijk geëvalueerd en besproken met ouders;
- er is gewerkt vanuit een integrale benadering waarbij de drie leefwerelden steeds zijn betrokken: de school, het gezin en de vrije tijd;
- de school is op grond van alle gegevens, zoals kindkenmerken, gegevens testen en toetsen, ontwikkeling, communicatie met ouders en eventueel externen tot de conclusie gekomen dat de school, binnen de basiskwaliteit en basisondersteuning, niet in voldoende mate tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoeften van de leerling.

Aan de hand van bovenstaande aspecten kan beoordeeld worden of de basisondersteuning ontoereikend is om een antwoord te geven op de ondersteuningsvraag van de leerling. In dat geval wordt de leerling besproken in de PCL van het samenwerkingsverband. Die wordt gevraagd een oordeel te geven over de leerling en de school te ondersteunen bij de verdere inrichting van de schoolloopbaan.

Na een beslissing door de PCL<sup>2</sup> worden middelen en/of ondersteuning ingezet. Dit is een onderwijsarrangement. Indien gewenst wordt bij de beslissing (en/of uitvoering) ook een instelling voor jeugdhulp betrokken. In dat geval spreken we van een onderwijszorgarrangement. School en ouders hebben een intensief contact en indien gewenst wonen de ouders de bijeenkomst van de PCL bij. Uitvoering vindt plaats conform afspraken en na een afgesproken termijn vindt er een verantwoording plaats.

### 5.3. Het groeidocument als basis

Het RSV Breda e.o. streeft er naar de bureaucratie daar waar mogelijk te verminderen en zo efficiënt en effectief mogelijk om te gaan met de beschikbare menskracht. Het gebruik van verschillende formulieren voor verschillende toeleidingstrajecten dient daarom bij voorkeur voorkomen te worden.

Als basis voor gegevensuitwisseling kiest het RSV Breda e.o. voor het zogenaamde Groeidocument. Dit document is de basis voor beschrijving van de ondersteuningsbehoefte van een leerling en de basis voor de toeleiding en toewijzing van extra ondersteuning, zowel schoolintern als naar externen. Als basisdocument is door de samenwerkingsverbanden PO en VO gezamenlijk het model ontwikkeld dat opgenomen is als bijlage. Het model zal zich in de loop der tijd verder ontwikkelen. Integraal onderdeel van dit groeidocument is het ontwikkelingsperspectief voor die leerlingen waarvoor dit is voorgeschreven.

### 5.4. Werken met een ontwikkelingsperspectief

5.4.1. De wet passend onderwijs geeft aan dat er voor leerlingen die extra ondersteuning ontvangen een ontwikkelingsperspectief moet zijn, dat is vastgesteld na op overeenstemming gericht overleg met de ouders. Wanneer de ondersteuning van de school een onderdeel vormt van het reguliere (basis)ondersteuningsaanbod, zoals begeleiding bij dyslexie, dyscalculie, remedial teaching of een training sociale vaardigheden, dan is er geen ontwikkelingsperspectief nodig.

Wanneer moeten leerlingen een ontwikkelingsperspectief hebben?

- Scholen moeten vanaf 1 augustus 2013 een ontwikkelingsperspectief vaststellen voor elke leerling in het (voortgezet) speciaal onderwijs. Voor nieuwe leerlingen moeten ze dit binnen 6 weken na inschrijving doen. Voor zittende leerlingen moet dit voor het nieuwe schooljaar, dus voor 1 augustus 2013.
- Voor elke leerling in het praktijkonderwijs en speciaal basisonderwijs moet het bevoegd gezag met ingang van 1 augustus 2014 een ontwikkelingsperspectief vaststellen binnen 6 weken na inschrijving van de leerling.
- Voor elke leerling in het regulier onderwijs die extra ondersteuning nodig heeft, stelt het bevoegd gezag met ingang van 1 augustus 2014 een ontwikkelingsperspectief op. Dat betekent dat in ieder voor de leerlingen in het praktijkonderwijs een ontwikkelingsperspectief moet worden vastgesteld. Voor leerlingen in het vmbo met leerwegondersteuning is het vooralsnog niet duidelijk of deze verplichting ook voor deze leerlingen geldt.
- Voor leerlingen die tijdelijk zijn geplaatst op een andere school of instelling stelt het bevoegd gezag het ontwikkelingsperspectief vast binnen 6 weken na definitieve plaatsing van de leerling.

5.4.2. Wat moet er in het ontwikkelingsperspectief staan?

In aansluiting op de Algemene Maatregel van Bestuur (concept februari 2013) moeten de volgende onderdelen in het ontwikkelingsperspectief zijn opgenomen:

- De te verwachten uitstroombestemming van de leerling: in het voortgezet onderwijs heeft de uitstroombestemming betrekking op uitstroom die naar middelbaar of hoger beroepsonderwijs of wetenschappelijk onderwijs of in geval van het praktijkonderwijs naar welk soort functie op de arbeidsmarkt uitstroom wordt verwacht.

---

<sup>2</sup> Voor de helderheid kiezen wij in het vervolg voor de algemene term PCL. Deze term wordt immers ook in de wet passend onderwijs gebruikt..

- De onderbouwing van de verwachte uitstroombestemming van de leerling: daarbij wordt gewezen op de mogelijkheden van de leerling in relatie tot de voor de uitstroombestemming vereiste kennis en vaardigheden. Denk daarbij aan de belemmerende en bevorderende factoren die van invloed zijn op het onderwijs aan de leerling.
- Ondersteuning en begeleiding  
In het ontwikkelingsperspectief dient ook de te bieden ondersteuning en begeleiding opgenomen te worden en, indien aan de orde, de afwijkingen van het onderwijsprogramma.

#### 5.4.3. Vaststelling, bijstelling en betrokkenheid van de ouders

Het bevoegd gezag stelt het ontwikkelingsperspectief vast, nadat het hierover op overeenstemming gericht overleg met de ouders heeft gevoerd. In het (v)so krijgt het bestuur hiervoor advies van de Commissie voor Begeleiding (voor cluster 3 en 4) of de Commissie voor Onderzoek (voor cluster 1 en 2). De school evalueert het ontwikkelingsperspectief jaarlijks met de ouders en stelt het zo nodig bij. Het is van belang dat scholen over de juiste instrumenten beschikken om ouders zo volledig mogelijk te informeren over dit overleg en de mogelijkheden van beroep en bezwaar wanneer ouders niet kunnen instemmen met het ontwikkelingsperspectief.

#### 5.4.4. Registratie en toezicht

Scholen voor regulier onderwijs moeten vanaf 1 augustus 2014 in het Basisregister Onderwijs (BRON) aangeven wanneer een leerling een ontwikkelingsperspectief heeft. Voor het (v)so, speciaal basisonderwijs en praktijkonderwijs geldt dat niet; daar hebben immers alle leerlingen een ontwikkelingsperspectief.

### 5.5. Toelaatbaarheidsverklaringen voortgezet speciaal onderwijs

#### 5.5.1. De toelaatbaarheidsverklaring in de wet

Vanaf 2014 krijgt het samenwerkingsverband de taak om te beslissen of een leerling wordt toegelaten tot het voortgezet speciaal onderwijs. Op dit moment is dat nog een taak van de Commissie van Indicatiestelling (CvI). Het bevoegd gezag van de school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven staat, vraagt hiervoor een toelaatbaarheidsverklaring aan bij het samenwerkingsverband.

Om te beslissen over de toelating van een leerling tot het voortgezet speciaal onderwijs vraagt het samenwerkingsverband advies aan deskundigen. De benodigde deskundigheid en disciplines in de toelaatbaarheidscommissie zijn beschreven in de Algemene Maatregel van Bestuur (concept februari 2013; wetsvoorstel wordt verwacht januari 2014).

In deze fase van besluitvorming lijkt het uiterst efficiënt en hulpvraaggericht om vanuit het veld van het speciaal onderwijs mee te denken over het juiste en passende arrangement voor deze leerling. Temeer daar de basisondersteuning in het schoolondersteuningsprofiel van het voortgezet speciaal onderwijs dan naadloos kan aansluiten op waar het profiel van de school voor regulier onderwijs haar grens in mogelijkheden heeft bereikt.

Dat wil zeggen dat de school van deze leerling extra ondersteuning van het samenwerkingsverband al heeft gehad en dat er een ontwikkelingsperspectief is uitgeschreven en ook conform is uitgevoerd. Echter de hulpvraag van de leerling blijkt overstijgend op de extra ondersteuningsmogelijkheden. De wet passend onderwijs vraagt om – in overleg met de ouder – op zoek te gaan naar een alternatief traject dat dat antwoord wel kan bieden. Een van de mogelijkheden is dan het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs.

De toewijzing van een toelaatbaarheidsverklaring is een besluit in de zin van de Algemene Wet Bestuursrecht. Tegen die beslissing staat bezwaar en daarna beroep open (zie verder paragraaf 5.9.).

Bij een positief vso-advies geeft het samenwerkingsverband een verklaring af met daarop vermeld:

- het nummer van de toelaatbaarheidsverklaring;
- de start- en einddatum;
- het overeengekomen bekostigingsniveau van de ondersteuning (categorie 1, 2 of 3).

De duur van een toelaatbaarheidsverklaring is tenminste één jaar. De wet passend onderwijs onderscheidt de volgende drie categorieën voor zware ondersteuning:

- categorie I, huidige zml, lzk, epilepsie, cluster 4;
- categorie II, huidige lg;
- categorie III, huidige mg.

#### 5.5.2. Deskundigen samenwerkingsverband (artikel 34.8)

De deskundigen die adviseren over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het onderwijs aan een speciale school voor basisonderwijs in het samenwerkingsverband of tot het (voortgezet) speciaal onderwijs zijn een orthopedagoog en afhankelijk van de leerling over wiens toelaatbaarheid wordt geadviseerd een kinder- of jeugdpsycholoog, een pedagoog, een kinderpsychiater, een maatschappelijk werker of een arts (uit: AMvB, concept februari 2013; definitief wetsvoorstel wordt verwacht in jan. 2014).

Wanneer bij de behandeling van de aanvraag duidelijk is dat een leerling niet terug zal keren naar het regulier onderwijs is een verklaring mogelijk die geldig is voor de gehele schoolloopbaan. De adviescommissie van deskundigen zal de aanmeldingen, plaatsingen en terugplaatsingen monitoren. De inspectie neemt deze beslissingen op in het toezichtkader.

#### 5.5.3. Procedure en het beleid over terug- en overplaatsing van leerlingen, bij wie de toelaatbaarheidsverklaring is verstreken

Uit het ontwikkelingsperspectief kan blijken dat de doelen naar boven bijgesteld kunnen worden. Uiteindelijk blijkt hieruit dat een reguliere vorm van onderwijs weer tot de mogelijkheden behoort.

De vso school zal in nauw overleg met de ouders een terugplaatsingsplan opstellen.

Het RSV Breda e.o. staat daarbij de volgende procedure voor ogen:

- binnen het samenwerkingsverband wordt door de vso-school, eventueel met behulp van de PCL naar de meest geschikte onderwijssetting gezocht. Op basis van de behoefte van de leerling in relatie tot de schoolondersteuningsprofielen van de scholen;
- door de vso-school zal contact worden gelegd met de "gastschool" en wordt een plan opgesteld;
- er vindt een proefplaatsing plaats van 3 maanden;
- een evaluatie met de betrokken partijen of een meer definitieve plaatsing succesvol is, waarna besloten wordt of de leerling definitief in het regulier onderwijs te plaatsen is, of dat dit toch niet tot de mogelijkheden behoort;
- er kan ook worden gekozen voor een arrangement, waarbij gedacht kan worden aan een symbiose van de leerling; daarbij gebruik makend van de mogelijkheden uit de brochure: Een passend onderwijsprogramma voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs (ministerie OCW, december 2012) en/of een leer- werktraject.

#### 5.6. De Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL)

De Permanente Commissie Leerlingenzorg neemt een centrale rol in in de uitvoeringsorganisatie van het RSV Breda e.o.. Deze PCL heeft verschillende functies:

1. De PCL adviseert de RVC over de aanvragen lwoo en pro (zoals voorheen);
2. De PCL gaat vanaf 1-8-2015 de beschikkingen voor lwoo en pro afgeven op basis van de landelijke criteria;
3. De PCL gaat de toelaatbaarheidsverklaringen voor het vso afgeven;
4. De PCL functioneert als schakelloket tussen scholen en de bovenschoolse voorziening(en);
5. De PCL functioneert als schakelloket voor moeilijk plaatsbare leerlingen, inclusief eventuele thuiszitters.

## 5.7. Het bewaren van dossiers

### 5.7.1. Bescherming persoonsgegevens

De aan de PCL (of vergelijkbaar orgaan) verstrekte gegevens worden beheerd door het secretariaat van het RSV Breda e.o. Daar worden de fysieke dossiers bewaard in een afgesloten kast. De dossiers van de leerlingen zijn in te zien door:

- de ouders
- de leden van de PCL
- de leden van de bezwaaradviescommissie

Digitale databestanden met persoonlijke gegevens worden in een met een wachtwoord beveiligde omgeving opgeslagen. Drie functionarissen zijn geautoriseerd om die gegevens te bekijken en door ouders in te laten zien: de leidinggevende van de uitvoeringsorganisatie, de voorzitter van de PCL en de daartoe aangewezen secretaris/secretaresse.

### 5.7.2. Bewaartermijnen gegevens leerlingen

Het samenwerkingsverband bewaart de gegevens tot drie jaar na afloop van:

- a. de beoordeling van de toelaatbaarheid van de leerling tot het voortgezet speciaal onderwijs;
- b. de advisering over de ondersteuningsbehoefte van de leerling aan het bevoegd gezag van de school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven;
- c. de toewijzing van ondersteuningsmiddelen of ondersteuningsvoorzieningen aan de school, voor zover het voor die toewijzing nodig was gegevens van de leerling als bedoeld in de eerste volzin te verwerken.

## 5.8. Afspraken met PO, SO en MBO

Het RSV Breda e.o. heeft frequent overleg met het Samenwerkingsverband Primair Onderwijs 30-03, Optimale Onderwijs Kans, en het MBO over een effectieve overdracht van leerlingen naar een andere sector, school of opleiding.

De algemene intentie van de beide samenwerkingsverbanden is dat - conform de doelstellingen en de ambitie van passend onderwijs- gestreefd wordt naar een vergroting van de deelname van leerlingen met ondersteuningsvragen in het regulier onderwijs.

De wet passend onderwijs geeft aan dat de toelaatbaarheidsverklaring voor het speciaal onderwijs in principe eindigt op het moment van de afronding van het speciaal onderwijs.

Het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Voortgezet Onderwijs moet vervolgens een toelaatbaarheidsverklaring verstrekken voor de toelating tot het voortgezet speciaal onderwijs. Elke leerling die de overstap maakt vanuit het speciaal onderwijs wordt behandeld in de PCL. Uiteraard na toestemming van de ouders en met gebruik making van de afgesproken documenten. Met name wordt hier bedoeld het zogenaamde "groeidocument" dat in beide samenwerkingsverbanden 30-03 (Breda) de basis is voor het verder handelen.

Bijzonder is de positie van verhuisleerlingen vanuit een ander samenwerkingsverband: deze leerlingen hebben het wettelijke recht om in het ontvangende samenwerkingsverband geplaatst te worden op een vso-school. Wanneer de toelaatbaarheidsverklaring van deze leerling afloopt dan wordt een nieuwe verklaring gevraagd bij het 'nieuwe' samenwerkingsverband. De kosten voor deze leerling zijn echter voor het oorspronkelijke samenwerkingsverband.

Uiteraard vindt bespreking ook plaats van leerlingen die vanuit een school voor primair onderwijs (basisschool of speciaal basisonderwijs) de overstap maken en waarbij sprake is van een ondersteuningsbehoefte.



## 5.9. Bezwaren en geschillen

De Wet passend onderwijs introduceert de volgende nieuwe landelijke geschillencommissies (die bij Stichting Onderwijsgeschillen worden ondergebracht):

1. Tijdelijke geschillencommissie ontwikkelingsperspectief  
De Tijdelijke geschillencommissie ontwikkelingsperspectief wordt ingesteld voor de periode 1 augustus 2013 tot 1 augustus 2014 en beslecht geschillen over het ontwikkelingsperspectief van leerlingen in het (v)so.
2. Geschillencommissie passend onderwijs  
De Tijdelijke geschillencommissie toelating en verwijdering, ook wel aangeduid als 'Geschillencommissie passend onderwijs', vervangt vanaf 1 augustus 2014 de Tijdelijke geschillencommissie ontwikkelingsperspectief en beslecht geschillen in po, vo en (v)so, over toelating van leerlingen, die extra ondersteuning behoeven, de verwijdering van leerlingen en het ontwikkelingsperspectief.
3. Arbitragecommissie  
De Arbitragecommissie beslecht geschillen binnen het samenwerkingsverband, die betrekking hebben op:
  - de statuten (in de oprichtingsfase);
  - de onderlinge verhoudingen;
  - het beleid ten aanzien van de extra ondersteuning;
  - de (verdeling van de) bekostiging daarvan.
4. Geschillencommissie OOGO  
  
De landelijke geschillencommissie OOGO beslecht geschillen tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden over het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. In opdracht van de VNG, de PO-Raad en de VO-raad heeft Stichting Onderwijsgeschillen ten behoeve van gemeenten en besturen van samenwerkingsverbanden een modelprocedure ontwikkeld.  
  
Deze modelprocedure wordt gehanteerd bij het OOGO van RSV Breda e.o. met de gemeenten.
5. Geschillen medezeggenschap: voor geschillen over medezeggenschap kan ook in passend onderwijs een beroep worden gedaan op de Landelijke Commissie voor Geschillen WMS (de LCG WMS).
6. Het RSV Breda e.o. sluit zich aan bij de 'Landelijke Bezwaaradviescommissie Toelaatbaarheidsverklaring sbo/(v)so' die ondergebracht is bij de Stichting Onderwijsgeschillen. Conform de WVO, artikel 17a, lid 13 dient een samenwerkingsverband te beschikken over een dergelijke bezwaaradviescommissie.

Het samenwerkingsverband richt een algemene bezwarencommissie in waar ouders en/of scholen terecht kunnen voor mediation alvorens de stap te zetten naar de hiervoor genoemde landelijke commissies.

## Hoofdstuk 6 Tijdelijk op een ander spoor?

---

Tijdelijk op een ander spoor: een OPDC nieuwe stijl in het samenwerkingsverband.

### Inleiding

Het RSV Breda e.o. beschikt over een reboundvoorziening en een plusvoorziening. De wet Passend Onderwijs biedt de mogelijkheid deze bovenschoolse voorzieningen samen met de verordeningen van de projecten Op de Rails en Herstart onder te brengen in een nieuw ontwikkeld juridisch construct: een orthopedagogisch didactisch centrum (OPDC). De wettelijke (on)mogelijkheden van dit construct worden uitgewerkt in een wetsvoorstel dat naar verwachting in januari 2014 naar de Tweede kamer gezonden wordt. Om die reden kiest het RSV Breda e.o. de eventuele doorontwikkeling naar een OPDC pas uit te werken na kennis genomen te hebben van de wetgeving.

### 6.1 Werkdocument

In december 2012 publiceerde het Ministerie van OCenW de brochure "Een passend onderwijsprogramma voor alle leerlingen in het voortgezet onderwijs" is onder regie van het Nederlands Jeugd Instituut (NJI) een werkdocument samengesteld onder de titel: 'Het OPDC nieuwe stijl en vergelijkbare arrangementen'.

Dit werkdocument biedt een handreiking bij de gedachtenvorming en discussies in het bestuur van het samenwerkingsverband over de toekomstige inrichting van de ondersteuning. Het gaat uitgebreid in op de inrichting van het OPDC nieuwe stijl. De wet op het voortgezet onderwijs biedt de mogelijkheid tot de inrichting van een OPDC. Hierin is de mogelijkheid een nieuwe richting te geven aan de huidige voorzieningen OPDC, Rebound, Op de Rails en Herstart. Dit vraagt zowel om een bestuurlijke als om een inhoudelijk benadering. In dit werkdocument is een aantal handvatten opgenomen voor de samenwerkingsverbanden om te komen tot de inrichting van een dergelijke voorziening.

### 6.2. Bestuurlijke keuzes voor het ondersteuningsplan

Het wettelijk kader en de nieuwe wijze van financiering bieden mogelijkheden om te komen tot een nieuwe invulling van de huidige voorzieningen. Die vernieuwingen kunnen bijvoorbeeld gaan in de richting van een verdere integratie van de huidige voorzieningen en ook van een andere positionering van de voorzieningen. In het werkdocument wordt in ieder geval het volgende stappenplan aangereikt:

- maak een stevige analyse van de huidige situatie;
- visieontwikkeling voor leerlingen met specifieke ondersteuningsvragen;
- schoolondersteuningsprofiel is dragend;
- keuzeperspectief; het maken van de keuze;
- financieel zicht en de vertaling van de keuzen naar de inzet van middelen.

## Hoofdstuk 7 Bestaande voorzieningen herzien

---

Bestaande voorzieningen herzien: huidige en nieuwe positie lwoo en pro

### 7.1. Relatie RSV Breda e.o. tot het lwoo en pro

Uiteraard is er van oudsher een intensieve relatie tussen het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs en het leerwegondersteunend onderwijs en het praktijkonderwijs. Vanuit de traditie van het lwoo en pro geldt dat deze onderwijsvoorzieningen vooral in staat zijn om een antwoord te geven op orthopedagogische en –didactische hulpvragen van leerlingen. Die vragen van leerlingen hadden vooral betrekking op het omgaan met de leerstof en het sociaal-emotioneel functioneren (conform taakstelling in de wet op het voortgezet onderwijs). Voor het samenwerkingsverband vervullen deze scholen veelal een bijzondere positie omdat zij van groot belang zijn voor de voortgang van de schoolloopbaan van deze leerlingen met die hulpvraag. Ook vervullen deze scholen een belangrijke rol bij de tussentijdse opvang van leerlingen na leerjaar 1. Het gaat dan om leerlingen die tijdens de loopbaan in het voortgezet onderwijs zijn uitgevallen en waarbij een ander onderwijstraject gewenst is dat meer aansluit bij de hulpvragen van de leerling.

Voor de zogenaamde zij-instromende leerlingen (na leerjaar 1) en de niet-beschikte onderinstromende leerlingen (niet volledig voldoende aan criteria, maar met hulpvraag) geldt dat er veelal sprake is van een aanvullende financiering vanuit het regionaal zorgbudget.

### 7.2. Toekomstperspectief

Het samenwerkingsverband passend onderwijs voortgezet onderwijs staat aan de vooravond van systeem aanpassingen van lwoo en pro. Het gaat om de volgende maatregelen die gefaseerd doorgevoerd gaan worden:

- lwoo en pro worden ondergebracht bij passend onderwijs;
- budget en ondersteuningstoewijzing komen door het onderbrengen van lwoo en pro in passend onderwijs in één hand;
- samenwerkingsverbanden gaan zelf de indicatie voor lwoo en pro verzorgen en nemen de taken van de RVC's over;
- er wordt een onderscheid gemaakt tussen basisbekostiging en ondersteuningsbekostiging per leerling;
- het totale bedrag voor de leerlingen lwoo en pro wordt gemaximeerd met ingang van schooljaar 2015-2016; het maximale bedrag voor lwoo en pro wordt per samenwerkingsverband gebaseerd op de leerlingtelling van 1 oktober 2012;
- in de voorbereiding op bovenstaande maatregelen worden diverse onderzoeken uitgevoerd.

In 2014-2015 worden de volgende werkzaamheden uitgevoerd in verband met de toekomstige beleidsontwikkeling:

- contacten leggen met de leden van de RVC over de overname van de taakstelling;
- voorbereiding taakstelling toeleiding naar lwoo en pro door het samenwerkingsverband. Bij deze taakstelling wordt ook het samenwerkingsverband passend onderwijs primair onderwijs betrokken.
- onderzoeken financiële consequenties van de nieuwe regelingen met lwoo en pro in het RSV Breda e.o.

### 8.1. Visie en uitgangspunten

Een van de belangrijkste uitgangspunten van de wet Passend Onderwijs is de versterking van de samenwerking tussen school en ouders. In het bijzonder gaat het dan om ouders van leerlingen met ondersteuningsvragen. Het is de taak van alle scholen om ouders zo volledig mogelijk te informeren over de voortgang van de vorderingen van de leerlingen en niet wanneer er pas problemen zijn. Verder besteden alle scholen bijzondere aandacht aan de kwaliteit van de communicatie met de ouders. Die kwaliteit wordt gewaarborgd door vertrouwen, respect en verbondenheid met de leerling.

### 8.2. Zorgplicht

Met de invoering van passend onderwijs krijgen schoolbesturen een zorgplicht. Dat betekent dat hun scholen de verantwoordelijkheid krijgen om alle leerlingen een passende onderwijsplek te bieden. Voorheen moesten ouders van een kind dat extra ondersteuning nodig heeft, zelf op zoek naar een geschikte school.

Vanaf 1 augustus 2014 melden ouders hun kind aan bij de school van hun keuze en heeft de school de taak om het kind een passende ondersteuning te bieden. De school waar een kind is aangemeld, is verplicht om eerst te kijken of het kind extra ondersteuning in de klas kan krijgen. Het schoolondersteuningsprofiel vormt hiervoor het uitgangspunt. Kan de school zelf geen passende onderwijsplek bieden, dan wordt gekeken naar een plek op een andere reguliere school binnen het samenwerkingsverband. Alleen als het echt niet haalbaar is om een leerling binnen het regulier onderwijs te plaatsen, doet de school de ouders een aanbod voor een plek in het (v)so.

Ouders melden hun kind ten minste 10 weken voor het begin van het schooljaar aan bij de school van hun keuze. Na aanmelding heeft de school 6 weken de tijd om te beslissen over de toelating van de leerling. Deze periode kan eenmaal met 4 weken worden verlengd.

Heeft het bestuur na 10 weken nog geen besluit genomen? Dan heeft de leerling recht op tijdelijke plaatsing op de school van aanmelding tot de school wel een goede plek heeft gevonden. Zijn ouders het niet eens met de toelatingsbeslissing van de school, dan kunnen ze een beroep doen op ondersteuning door een onderwijsconsulent. Als dat niet werkt, kunnen ouders terecht bij de (tijdelijke) landelijke geschillencommissie passend onderwijs.

### 8.3. Aanmelding en toelating van leerlingen

De overstap van leerlingen uit het (speciaal)basisonderwijs en uit het speciaal onderwijs naar het voortgezet onderwijs wordt in het laatste jaar van verblijf op deze scholen nauwkeurig voorbereid. De ouders zijn daar uiteraard nauw bij betrokken. De ouders en leerlingen worden goed geïnformeerd over de overgang naar het voortgezet onderwijs, de advisering door het basis- en speciaal onderwijs, de afname van toetsen en/of testen bij leerlingen.

Ook worden ouders geïnformeerd over de procedure van aanmelding, toelating en plaatsing van leerlingen. In verband met de toepassing van de zorgplicht is het mogelijk dat leerlingen niet toe gelaten worden op de school waar zij zich aangemeld hebben, maar dat zij naar een andere school zullen moeten. Over alle procedures is regelmatig overleg met vertegenwoordigers van het basis- en speciaal onderwijs en het samenwerkingsverband passend onderwijs primair onderwijs.

Op grond van de wet op het primair onderwijs (artikel 42, lid 1) hebben ouders recht op inzage in dan wel een afschrift van het onderwijskundig rapport.<sup>3</sup>

---

<sup>3</sup> Uit: Wet primair onderwijs. Artikel 42. Onderwijskundig rapport:

1. Over iedere leerling die de school verlaat, stelt de directeur, na overleg met het onderwijzend personeel, ten behoeve van de ontvangende school of school als bedoeld in de Wet op de expertisecentra dan wel als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs een onderwijskundig rapport op. Afschrift van dit rapport wordt aan de ouders van de leerling verstrekt. Bij algemene maatregel van bestuur worden nadere voorschriften omtrent dit rapport gegeven.

Bijzondere aandacht wordt daarbij gevraagd aan leerlingen die in het primair- of in het speciaal onderwijs gebruik maken van een ontwikkelingsperspectief. De sbo- en so-scholen dragen zorg voor een adequate informatieoverdracht, onder meer via het "groeidocument" en "warme overdracht".

#### 8.4. Schoolondersteuningsprofiel

Bij de overstap naar het voortgezet onderwijs willen de ouders uiteraard nadrukkelijk weten wat de ondersteuningsmogelijkheden zijn van de school voor voortgezet onderwijs waar hun kind is aangemeld. Deze mogelijkheden staan opgetekend in het schoolondersteuningsprofiel van de school en in de schoolgids.

Behalve de ondersteuningsmogelijkheden geeft de school ook aan welke ambities men voor de toekomst heeft. Leraren en ouders hebben adviesrecht op het schoolondersteuningsprofiel via de medezeggenschapsraad van de school. De school plaatst het profiel in de schoolgids (en doorgaans ook op de website), zodat voor iedereen (ouders, leerlingen en andere partijen) inzichtelijk is wat de mogelijkheden van de school zijn.

#### 8.5. Ondersteuningsplan

Het samenwerkingsverband legt alle ondersteuningsprofielen bij elkaar om te beoordelen of het daarmee een dekkend aanbod kan realiseren. Doel is immers dat alle leerlingen een passende plek krijgen. Het dekkende aanbod staat verwoord in het ondersteuningsplan.

De ondersteuningsplanraad is een boven bestuurlijke medezeggenschap. De ondersteuningsplanraad bestaat uit 16 leden: 8 personeelsleden, 4 ouders en 4 leerlingen. Deze OPR overlegt samen met het RSV Breda e.o. over de ondersteuning op scholen en de verdeling van de middelen. Om het ondersteuningsplan vast te stellen is instemming nodig van de ondersteuningsplanraad.

#### 8.6. Ontwikkelingsperspectief

Wanneer een leerling in aanmerking komt voor extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband wordt vanaf 1 augustus 2014 gewerkt met een ontwikkelingsperspectief. Door het samenwerkingsverband is vastgesteld welke ondersteuning geboden wordt (bijvoorbeeld in de vorm van aanvullende middelen en personeel). Het ontwikkelingsperspectief maakt doorgaans deel uit van het "groeidocument".

Het bevoegd gezag van een school stelt het ontwikkelingsperspectief vast, nadat het hierover op overeenstemming gericht overleg met de ouders heeft gevoerd. De school evalueert het ontwikkelingsperspectief jaarlijks met de ouders en stelt het zo nodig bij.

Als ouders het niet eens zijn met het ontwikkelingsperspectief, dan is de school het eerste aanspreekpunt. Komen ouders en school er samen niet uit, dan kan men een onderwijsconsulent om advies vragen of een klacht indienen bij het schoolbestuur.

#### 8.7. Betrokkenheid ouders bij leerlingbespreking, zorg- en adviesteam en PCL

In de ondersteuningsstructuur van scholen is ingebouwd dat er regelmatig overleg is over leerlingen tussen leraren. Dat overleg is gewenst om problemen te delen, aan te pakken, af te stemmen en te bezien of aanvullende maatregelen nodig zijn. Dit overleg is een professioneel overleg van direct betrokkenen bij de school. In sommige gevallen is er bij een leerling sprake van extra ondersteuning omdat de aanpak op klassenniveau geen of te weinig effect heeft.

In dat geval wordt een beslissing genomen de leerling te bespreken in een interne leerlingbespreking of in het zorg- en adviesteam (ZAT). In het ZAT nemen ook externe deskundigen plaats.

Voor een ZAT-bespreking is expliciete toestemming van de ouders nodig. In gevallen dat het ZAT nog verder advies wil vragen of gaat adviseren dat er een intensief ondersteuningstraject van buiten de school nodig is, kan men de PCL van het samenwerkingsverband inschakelen. Daar is eveneens de expliciete toestemming van de ouders voor nodig.

## 8.8. In geval van conflict en geschil

Door de overheid zijn extra middelen vrijgemaakt om het werk van de onderwijsconsulenten uit te breiden. Onderwijsconsulenten bemiddelen tussen ouders en de school. Het zijn onafhankelijke deskundigen waar ouders en scholen kosteloos een beroep op kunnen doen als zij een conflict hebben over schoolplaatsing, verwijdering of het ontwikkelingsperspectief. Het gaat hierbij om leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben.

Indien de bemiddeling van een onderwijsconsulent ook geen uitkomst biedt kunnen ouders de regionale klachtencommissie en eventueel daarna de landelijke geschillencommissie inschakelen. Er wordt één (tijdelijke) landelijke geschillencommissie (voor po, (v)so en vo gezamenlijk) geformeerd. Deze commissie oordeelt bij meningsverschillen over toelating of verwijdering van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben en over het ontwikkelingsperspectief (zie onderstaande link).

De geschillencommissie gaat het eerst van start in het (v)so voor geschillen over het ontwikkelingsperspectief. Vanaf 1 augustus 2014 gaat de commissie ook uitspraken doen in geschillen in po, vo en (v)so. Dit is het moment dat de zorgplicht in werking treedt. De commissie bestaat uit deskundigen en doet binnen 10 weken uitspraak als een geschil wordt voorgelegd. Bij haar oordeel houdt de commissie rekening met het schoolondersteuningsprofiel en het ondersteuningsplan. Ouders kunnen, net als nu, bij geschillen over toelating en verwijdering bezwaar maken bij de school, de Commissie Gelijke Behandeling inschakelen en beroep aantekenen bij de rechter. Mocht de ouder na een uitspraak van de geschillencommissie alsnog naar de rechter stappen, dan neemt de rechter het oordeel van de geschillencommissie mee bij de afweging.

### Inleiding

De wet passend onderwijs schrijft voor dat er een OOGO gevoerd moet worden tussen het bestuur van het samenwerkingsverband en de gemeente(n) over het ondersteuningsplan. Dit overleg is gewenst om een juiste afstemming te krijgen tussen de beleidsterreinen. Daardoor is meer integratie mogelijk en kan er meer gezamenlijk gewerkt worden. Centraal daarbij staat het samenwerken voor de jeugd, vanuit het belang van de kwaliteitsverbetering van het onderwijs en jeugdbeleid in het bijzonder ten aanzien van de taken inzake leerlingen met ondersteuningsvragen. In de regio van het RSV Breda e.o. is er sprake van 10 gemeenten: Breda, Etten-Leur, Rucphen, Zundert, Baarle-Nassau, Alphen-Chaam (m.u.v. postcode 5131), Gilze-Rijen, Oosterhout, Drimmelen en Geertruidenberg.

De door VNG ontwikkelde modelprocedure OOGO wordt gehanteerd. Deze is als bijlage toegevoegd.

#### 9.1. Gezamenlijke basis

Parallel aan de visie op passend onderwijs, ontwikkelt de visie op opvoeding en jeugdzorg zich op 'het gewone opvoeden en opgroeien', op het versterken van sociale netwerken en informele zorg. Daarbij richten de gemeenten zich op minder inzet van gespecialiseerde opvangvoorzieningen (exclusie) en meer inzet van voorzieningen om de opvoeding in de eigen sociale context te versterken (inclusie). Voor vrijwel alle kinderen geldt dat de beste plaats waar gestreefd kan worden naar het realiseren van zo'n context de eigen sociale omgeving is (gezin, school, buurt, enzovoort). Uitgangspunt is integraal en samenwerkend volgens de methode één kind, één gezin, één plan. Basisvoorzieningen worden versterkt waar nodig, om ook kinderen met problemen te kunnen laten meedraaien. Met andere woorden een samenhangende zorgstructuur die erop gericht is de opvoeding niet over te nemen maar zoveel mogelijk te versterken.

#### 9.2. Waar ontmoeten RSV Breda eo en de gemeenten elkaar?

Er is een aantal thema's te noemen waar onderwijs en gemeenten gezamenlijk een belang hebben in het kader van dit ondersteuningsplan. Deze thema's vormen daarmee de agenda voor het overleg tussen het onderwijs en de gemeenten:

1. Aansluiting onderwijs met het sociale domein: jeugdzorg en WMO: "één kind, één gezin, één plan" kan alleen gerealiseerd worden door goede afspraken over de aansluiting van het onderwijs en de jeugdzorg.
2. Onderwijshuisvesting: het inrichten van een dekkend netwerk aan voorzieningen heeft mogelijk gevolgen voor de huisvesting van scholen in één of meerdere gemeenten;
3. Leerplicht: het RSV Breda e.o. is verantwoordelijk voor een passende onderwijsplaats voor iedere aangemelde leerling. Het plaatsen en eventueel verplaatsen van leerlingen vraagt een goede samenwerking met de afdeling Leerplicht van de diverse gemeenten. In de regio West-Brabant zijn die afdelingen Leerplicht samengebracht in het Regionaal Bureau Leerplicht (RBL). De gemeenten Dongen en Gilze-Rijen maken geen deel uit van dit RBL. Met deze gemeenten zullen op dit gebied aparte afspraken gemaakt moeten worden.
4. Leerlingenvervoer: het inrichten van een dekkend netwerk aan voorzieningen heeft mogelijk ook gevolgen voor het leerlingenvervoer.
5. Eerste opvang anderstaligen: de opvang van anderstaligen vraagt om een goede afstemming tussen de gemeenten onderling en het samenwerkingsverband over de eventueel gewenste spreiding én bekostiging van deze voorziening(en).

6. Aansluiting met de arbeidsmarkt: met name aan de onderkant van de arbeidsmarkt is het moeilijk aansluiting te vinden voor groepen leerlingen van met name de praktijkscholen, ZMLK Liduina en de vso-scholen van cluster 4. De nieuwe Participatiewet zal deze aansluiting alleen maar moeilijker maken. Structuurwijzigingen in het MBO gaan mogelijk deze groep leerlingen in de komende jaren nog uitbreiden.

### 9.3. Bestaande initiatieven

In de samenwerking tussen RSV Breda e.o. en gemeenten is al een aantal initiatieven genomen:

- de gemeenten voeren overleg met de beide samenwerkingsverbanden in de regio 30-03 (PO en VO) in een ambtelijke werkgroep. Deze werkgroep bereidt het informele OOGO voor dat uitmondt in het formele OOGO. De afspraak is gemaakt deze ambtelijke werkgroep te laten voortbestaan, weer ter voorbereiding van informeel OOGO dat ook enkele malen per jaar gevoerd zal blijven worden.
- pilot één kind – één gezin – één plan – één regisseur-aanpak in relatie tot de transitie jeugdzorg. in het project "Proeftuin" wordt op een aantal scholen scenario's uitgewerkt.
- In de bovenschoolse advies- en toewijzingscommissie (de plaatsingsadviescommissie PAC) adviseren vertegenwoordigers van diverse onderwijstypen en RBL scholen over de plaatsingsmogelijkheden binnen de diverse bovenschoolse voorzieningen, zoals Rebound, Herstart, Op de Rails en de plusvoorziening "observatieklas"
- de Veilige school: in 2012 is een tweede convenant Veilige School afgesloten.

### 9.4. Structurele samenwerking

Het RSV Breda e.o. ziet in de samenwerking een kans om gezamenlijke evaluatiemomenten op te nemen en afspraken te maken hoe er wederzijds gerapporteerd wordt over de uitvoering / praktische vertaling van het ondersteuningsplan c.q. het gemeentelijke plan zorg voor jeugd.

Ook dienen er samenwerkingsafspraken gemaakt te worden over de financiële kaders rond huisvestingskosten (waar nodig), kosten voor leerlingenvervoer, kosten voor arrangementen en voorzieningen waarbij sprake is van een combinatie van onderwijs en zorg en kosten voor passende onderwijsprogramma's als bijvoorbeeld het OPDC.



### Inleiding

Om zicht te krijgen op de effecten van de inspanningen van het RSV Breda e.o. is een toegesneden systematiek voor monitoring en evaluatie noodzakelijk. Het RSV Breda e.o. gaat hierbij uit van de drie kwaliteitsaspecten die de Inspectie voor het onderwijs voorlopig heeft geformuleerd voor passend onderwijs:

- resultaten: een passende plek voor iedere leerling door een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen (analyse van het aantal voortijdig schoolverlaters en thuiszitters, zicht op leerlingen die tussen wal en schip vallen, doorstroomgegevens, resultaten samenwerking jeugdzorg);
- management en organisatie: een duidelijke missie en doelstellingen van het RSV Breda e.o. voor passend onderwijs, slagvaardige aansturing, communicatie en een doelmatige, inzichtelijke organisatie;
- kwaliteitszorg: zorg voor kwaliteit door systematische zelfevaluatie vanuit het RSV Breda e.o., planmatige kwaliteitsverbetering, jaarlijkse verantwoording hierover en borging van verbeteringen.

Naast bestaande data m.b.t. voorgenomen plannen, zal voor elk van de bovenstaande aspecten een set van indicatoren worden ontwikkeld. Deze set wordt gebruikt om te monitoren of het RSV Breda e.o. in positieve zin bijdraagt aan het realiseren van de drie kwaliteitsaspecten. Naast het bestuur en het overleg van eindverantwoordelijk schoolleiders van het RSV Breda e.o. heeft de OPR een belangrijke rol in het volgen van de voortgang.

Evaluatie vindt plaats op het gevoerde beleid en specifiek over de toewijzing van de extra ondersteuning die leerlingen nodig hebben en de plaatsing van deze leerlingen. Daarbij zijn de ondersteuningsprofielen van de deelnemende scholen aan het samenwerkingsverband onderliggend aan het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband. Het cyclisch proces van continu verbeteren zowel op korte als langere termijn staat hierbij centraal. Het samenwerkingsverband toetst de verzamelde informatie aan de vastgestelde doelen en normen en trekt daaruit conclusies voor de kwaliteitsverbetering op korte en langere termijn. Daarbij worden de ervaringen van de belanghebbenden uiteraard meegenomen.

### 10.1. Toezichtskader Inspectie

Op 1 augustus 2014 treedt de zorgplicht voor scholen in werking. De inspectie hanteert een invoeringstraject van een aantal jaar voor het toezicht, ervan uitgaand dat de meeste samenwerkingsverbanden op dat moment nog volop in ontwikkeling zijn.

Er is sprake van drie soorten toezicht:

- toezicht vanuit risicobepaling;
- de staat van het onderwijs: steekproefonderzoek;
- nalevingstoezicht.

Het toezicht van de inspectie is risicogestuurd. Jaarlijks voert de inspectie een risicoanalyse uit op basis van aanwezige kennis. Als deze analyse geen aanwijzing geeft dat de kwaliteit achterblijft, vindt er geen verder onderzoek plaats. Indien er wel aanwijzingen in die richting zijn, dan kan de Inspectie in gesprek gaan met het bestuur van het samenwerkingsverband of een kwaliteitsonderzoek uitvoeren. De inspectie bepaalt de risico's aan de hand van de vier criteria.

- Aantal thuiszitters (niet deelnemers aan onderwijs) waarbij een onderscheid gemaakt wordt tussen zij die niet zijn ingeschreven bij een school (absoluut verzuim) en zij die wel zijn ingeschreven maar zonder geldige reden of ontheffing geen lessen volgen (verzuim).
- Spreiding en doorstroom in het onderwijs. Hoe past het samenwerkingsverband passend onderwijs toe? Aan welke onderwijsinstellingen volgen de leerlingen die extra ondersteuning krijgen onderwijs? De inspectie vergelijkt cijfers van *doorstroom*, *uitstroom*, *af-* en *opstroom* van het samenwerkingsverband met het landelijk gemiddelde.

- Totaalbeeld inspectieoordelen op scholen en instellingen. Hoeveel scholen in het samenwerkingsverband vallen onder aangepast toezicht, en hoe verhoudt zich dit tot het landelijk gemiddelde?
- Overige signalen. Zijn er signalen die wijzen op tekortkomingen in de uitvoering van passend onderwijs in het samenwerkingsverband? Deze signalen verkrijgt de Inspectie door beroep- en bezwaarprocedures en klachten (aantal, inhoud, uitspraken) te inventariseren. Ook signalen vanuit het veld neemt de Inspectie mee.

Als de hierboven genoemde criteria aanleiding geven tot nader onderzoek, komen de volgende thema's uitgebreid aan de orde:

- Het ondersteuningsplan, de jaarverslagen en de verdeling van de ondersteuningsmiddelen. De inspectie kijkt naar de structuur van het samenwerkingsverband en de inzet van financiële en personele middelen. De vraag daar bij is of er een dekkend systeem voor passend onderwijs voor alle leerlingen is geregeld en waar de verantwoording is belegd.
- De deskundigheid op het gebied van ondersteuning van de leraar. Is het onderwijspersoneel op de scholen voldoende deskundig en zijn leraren voldoende vakbekwaam ten aanzien van de leerling die extra ondersteuning nodig heeft.

Het RSV Breda e.o. is op de hoogte van het waarderingskader van de inspectie en de wijze van toetsing. Bij het ontwikkelen van het systeem van interne kwaliteitszorg wordt rekening gehouden met de uitvoering van passend onderwijs en de wijze van toezicht van de inspectie. We richten ons hier op een continu verbeterproces en werken door middel van planmatig en cyclische werkwijze (Plan Do Check Act) aan de kwaliteitsverbetering.

## 10.2. Monitor

Meer nog dan in het verleden is het gewenst dat een samenwerkingsverband systematisch onderzoek doet naar de deelname aan scholen en aan voorzieningen. Daarnaast is het van belang inzicht te hebben in de gegevens betreffende de in-, door- en uitstroom. Deze monitoring is gewenst om direct zicht te hebben op de leerlingstromen. Van belang is het om daarmee effecten te kunnen waarnemen van beleidsmaatregelen in verband met o.a. de reductie van de deelname aan het voortgezet speciaal onderwijs en het gebruik maken van extra ondersteuning. Dat zicht op leerlingstromen is ook gewenst omdat dat bij stijging van dat aantal leerlingen dat tevens financiële consequenties kan hebben voor de samenwerkende schoolbesturen.

In ieder geval gaat het om de volgende onderdelen van die monitor:

- deelname aan vso, pro, vmbo (met leerwegondersteuning), havo en vwo en percentages in relatie tot landelijk gemiddelde;
- overzicht van de leerlingstromen en de overgangen (overgang naar bo-v(s)o, sbo-v(s)o, so-v(s)o, tussentijdse verplaatsingen van leerlingen en uitstroomgegevens)
- aangemelde leerlingen Commissie toewijzing en plaatsing;
- gebruik door leerlingen van extra ondersteuning (scholen, aantallen, middelen, aantal van interventies, rapportage en verantwoording);
- deelname in speciale voorzieningen als OPDC nieuwe stijl (voormalig OPDC, rebound, plus, Op de Rails en Herstart);
- aantal leerlingen dat besproken wordt in de zorg- en adviesteams (herkomst leerlingen, reden aanmelding, aard interventie e.d.);
- aantal leerplichtige leerlingen met een ontheffing door leerplicht en die wellicht op een andere wijze een dagbesteding hebben
- het aantal thuiszittende leerlingen (in overleg met de scholen en de afdelingen leerplicht);
- aantal leerlingen in residentiële en justitiële instellingen;
- kwantitatieve gegevens van andere instellingen en flankerend beleid zoals: gegevens voortijdig schoolverlaten, jongeren in de jeugdhulp, gerealiseerde en lopende onderwijs-zorgarrangementen e.d.

- leerlingen die staan ingeschreven op vso cluster 1 en 2 en leerlingen cluster 1 en 2 die staan ingeschreven op scholen van het samenwerkingsverband en die gebruik maken van de ondersteuning van de landelijke instellingen.

### 10.3. Uitwerking monitor kengetallen

#### 10.3.1. Relatie met landelijke gemiddelden

Het deelnamepercentage LWOO ligt op 10,80%. Dat is iets boven het landelijke gemiddelde (10,68%). In de laatste drie jaren wordt het verschil jaarlijks minder.

Deelname aan het praktijkonderwijs is lager dan het landelijke gemiddelde: 2,21% tegen landelijk 2,85%. Ook hier komt het deelnamepercentage over de laatste drie jaren dichterbij het landelijk gemiddelde.

De deelname aan het VSO ligt aanzienlijk lager dan het landelijk gemiddelde (3,11% vs 3,50%). Het verschil met het landelijk gemiddelde loopt de laatste drie jaar iets op.

Datzelfde geldt voor het aantal rugzakken (1,62% tegenover het landelijk percentage 2,08%).

#### 10.3.2. De ontwikkeling van de laatste drie schooljaren (teldatum 1-10):

VO3003	LWOO	PRO	Landelijk	LWOO	PRO
1-10-2010	11,26%	2,04%	1-10-2010	10,13%	2,75%
1-10-2011	11,20%	2,09%	1-10-2011	10,42%	2,76%
1-10-2012	10,80%	2,21%	1-10-2012	10,69%	2,85%

VO3003	vso cat 1	vso cat 2	vso cat 3	vso totaal	rugzakken
1-10-2010	2,63%	0,16%	0,30%	3,09%	1,27%
1-10-2011	2,54%	0,14%	0,34%	3,02%	1,45%
1-10-2012	2,65%	0,14%	0,32%	3,11%	1,62%
Landelijk	vso cat 1	vso cat 2	vso cat 3	vso totaal	rugzakken
1-10-2010	2,88%	0,11%	0,28%	3,28%	1,64%
1-10-2011	2,98%	0,11%	0,30%	3,39%	1,84%
1-10-2012	3,07%	0,11%	0,31%	3,50%	2,08%

### 10.3.3. Ontwikkeling ondersteuning op de individuele scholen

Als we het aantal rugzakken per 1-10-2012 beschouwen zien we het volgende beeld:  
(Het betreft hier de leerlingen die schoolgaand zijn in het samenwerkingsverband)

BRIN	Naam	tot				rugz.	tot ll'n	% rugz.
		cl 1	cl 2	cl 3	cl 4			
00KV00	KSE	1	0	5	8	14	2462	0,57
01IW00	Dongemond College*	0	0	0	0	0	1537	0,00
01IW03	Dongemond College*	0	0	14	12	26	794	1,12
02GF00	Mgr Frencken College	0	0	9	5	14	1436	0,97
02QO00	Sint Oelbert Gymnasium	0	1	4	7	12	699	1,72
03AM00	Stedelijk Gymnasium	0	0	2	1	3	831	0,36
04YX00	Munnikenheide College*	0	5	6	7	18	740	1,61
04YX02	Munnikenheide College*	0	0	0	0	0	375	0,00
13VV00	Praktijkschool De Zwaikom	0	5	13	3	21	167	12,57
14SZ00	Newmancollege	0	2	10	30	42	1227	3,42
15NY00	Praktijkschool Breda	1	0	2	0	3	327	0,92
16QH00	De Nassau	2	0	7	4	13	1568	0,83
16RF00	OLV - Breda	0	0	2	6	8	1447	0,55
19XV00	Prinsentuin van Cooth	0	0	3	5	8	186	4,30
19XV01	Graaf Engelbrecht	0	0	3	5	8	893	0,90
19XV02	De Rotonde	0	5	20	30	55	375	14,67
21CY02	Prinsentuin van Cooth	0	2	10	3	15	526	2,85
21GZ06	Hanze College	0	6	3	4	13	314	4,14
25GC00	Markenhage	0	0	4	7	11	1092	1,01
25GC01	Tessenderlandt	1	7	3	3	14	832	1,68
25GC02	Mencia de Mendoza Lyceum	2	0	2	10	14	1494	0,94
25GC03	Mencia Sandrode	1	2	1	6	10	297	3,37
25GC08	De la Salle	0	1	3	5	9	254	3,54
25GC09	Christoffel	0	11	21	24	56	378	14,81
25GC10	Michael College	0	0	1	4	5	218	2,29
25LX33	Scala	3	2	12	3	20	1011	1,98
25LX41	Effent	1	0	9	6	16	786	2,04
28DB00	Orion Lyceum	0	0	1	2	3	96	3,13

12 49 170 200

\* de leerlingen met LGF van Dongemond College en van Munnikenheide College bevinden zich verspreid over beide vestigingen.

### Inleiding

Het RSV Breda e.o. moet de nodige taken uitvoeren op meerdere terreinen, hetgeen inhoudt dat het RSV Breda e.o. met veel onderscheiden doelgroepen te maken heeft.

Om de communicatie met al die groepen goed te laten verlopen hanteert het RSV Breda e.o. de volgende beleidsuitgangspunten:

- het RSV Breda e.o. kenmerkt zich als een netwerkorganisatie, dat betekent dat er veelvuldig contact is tussen alle partners van het verband;
- er wordt gestreefd naar korte, open en transparante communicatielijnen, waarbij ook gebruik gemaakt wordt van de digitale en sociale media;
- de werkprincipes van good governance worden nagestreefd.

Het werkprincipe van good governance betekent zowel een verticale als een horizontale verantwoording naar alle partners. Bij verticale verantwoording is dat gericht op de overheid en bij horizontale verantwoording gaat dat in de richting van de bevoegde gezagen, de scholen, de ouders, leerlingen, de instellingen voor zorg en jeugdhulpverlening e.d.

#### 11.1. Communicatiemiddelen

Hieronder de schets van enkele van de communicatiemiddelen waarover het RSV Breda e.o. beschikt:

Het samenwerkingsverband onderhoudt de website [www.rsvbreda.nl](http://www.rsvbreda.nl). Deze site heeft de volgende functies:

- *informer*  
Het geven van informatie over alle relevante ontwikkelingen inzake het samenwerkingsverband.
- *communiceren*  
Het uitwisselen van informatie, verslagen, meningen en ervaringen.
- *ondersteuning bij administratieve processen*  
Het gaat dan het gebruik van de website voor aanmeldingen, indienen van verzoeken, inschrijven e.d.
- *opiniëren*  
Het bieden van een platform aan het verspreiden en delen van meningen.
- *delen van informatie*  
Het gaat hier om een gesloten gedeelte van de website dat toegankelijk is voor een beperkte groep betrokkenen binnen het samenwerkingsverband. Daarin opgenomen verslagen van vergaderingen en dergelijke.

#### *Inzet van sociale media*

Voor het doorgeven van snelle berichten, het attenderen op nieuwe ontwikkelingen, het opiniëren en het bevorderen van onderlinge contacten maakt het RSV Breda e.o. van een nieuwsbrief die vanuit de website toegestuurd kan worden aan (groepen van) gebruikers.

Er is ook een Twitter-account (RSVBreda eo).

#### *Beleidsdocumenten, rapportages e.d.*

Het samenwerkingsverband hanteert voor de ontwikkeling van alle documenten vooral de gerichtheid op de doelgroep, leesbaarheid en toegankelijkheid als de belangrijkste uitgangspunten.

### *Verslaglegging: jaarverslag*

Het samenwerkingsverband verzorgt jaarlijks een jaarverslag. Daarin wordt teruggeblikt op de belangrijkste resultaten van dat jaar en wordt vanuit zowel een kwalitatieve als een kwantitatieve blik gekeken naar alle activiteiten, zoals: overzicht van diverse typen van vergaderingen, deelname van leerlingen aan voorzieningen, inzet van ondersteuningsmiddelen en vastgestelde effecten e.d.

### *Dienstverlening in communicatie*

Het samenwerkingsverband vindt het belangrijk dat scholen en bevoegde gezagen op een goede en efficiënte wijze communiceren met een aantal doelgroepen voor passend onderwijs. Daarbij zijn vooral de ouders van groot belang. Deze moeten zowel geïnformeerd worden over de algemene doelstellingen van passend onderwijs, de verschillen met vroeger als over een aantal specifieke maatregelen in verband ondersteuning aan individuele leerlingen.

De website voorziet daarin door de plaatsing van een aantal documenten voor ouders.

### Inleiding

De wet passend onderwijs en aanvullende regelgeving bevatten een aantal nieuwe facetten ten aanzien van de financiën van het samenwerkingsverband passend onderwijs.

- Het nieuwe bekostigingssysteem passend onderwijs vervangt het bekostigingssysteem voor het voortgezet speciaal onderwijs en de leerlinggebonden financiering.
- De manier waarop de middelen voor 'lichte ondersteuning' ten behoeve van het voormalige samenwerkingsverband worden toegekend, blijft dezelfde. In het voortgezet onderwijs zijn dat de middelen ten behoeve van het regionale zorgbudget en de reboundmiddelen. Daaraan wordt toegevoegd de middelen voor Herstart en Op de Rails die aan de REC's werden toegekend. Vanaf het schooljaar 2015-2016 worden de middelen voor leerwegondersteunend en praktijkonderwijs aan de lichte ondersteuning toegevoegd.
- De financiering van extra ondersteuning is niet meer afhankelijk van een landelijke indicatiestelling. Het samenwerkingsverband ontvangt de beschikbare middelen voor extra ondersteuning en kan deze op basis van eigen inzichten verdelen. De rechtspersoon verdeelt vervolgens de middelen over de scholen/leerlingen waar de extra ondersteuning nodig is.
- Een deel van de middelen gaat naar het (v)so, op basis van het aantal kinderen dat het samenwerkingsverband daar plaatst.

#### 12.1. Systematiek bekostiging

De kern van de nieuwe bekostigingssystematiek wordt gevormd door vijf elementen:

- 1) Basisbekostiging: alle scholen, ook de vso-scholen, krijgen basisbekostiging per ingeschreven leerling. Dit is de bekostiging die scholen rechtstreeks ontvangen van de rijksoverheid voor het onderwijs.
- 2) Budget voor lichte ondersteuning: elk samenwerkingsverband krijgt een budget voor lichte ondersteuning. Dat zijn de middelen die tot nu toe onder de noemer regionaal ondersteuningsbudget en rebound-middelen werden verstrekt. Toegevoegd worden de middelen voor de projecten Herstart en Op de rails.
- 3) Normbudget voor zware ondersteuning: daar bovenop krijgt elk samenwerkingsverband een normbudget voor leerlingen met een zware ondersteuningsvraag. Dit budget wordt gebaseerd op een bedrag per leerling voor het totaal aantal leerlingen dat ingeschreven staat op scholen in het samenwerkingsverband (exclusief de leerlingen ingeschreven op het vso).
- 4) Ondersteuningsbekostiging: uit het normbudget wordt per leerling die door het samenwerkingsverband wordt verwezen naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso), een bedrag overgeheveld naar de betreffende vso-school: de ondersteuningsbekostiging. Dit bedrag is gebaseerd op drie categorieën met elk hun eigen prijs. DUO voert deze verplichte overdracht uit op basis van het aantal leerlingen op de teldatum 1 oktober in het voorafgaande schooljaar. Indien de ondersteuningsbekostiging het normbudget overschrijdt, wordt dit verrekend met de lumpsum van de scholen binnen het samenwerkingsverband. Het budget voor lichte ondersteuning valt buiten deze verrekening en blijft dus altijd ter beschikking van het samenwerkingsverband.
- 5) Verevening: in de uiteindelijke situatie krijgt elk samenwerkingsverband eenzelfde normbudget per leerling voor zware ondersteuning. Deze verevening wordt via een overgangsregeling stapsgewijs doorgevoerd. In schooljaar 2015/2016 worden samenwerkingsverbanden via de overgangsregeling nog voor 100% (dat wil zeggen: o.b.v. 1-10-2011) gecompenseerd voor de verevening. In 2019/2020 worden de samenwerkingsverbanden voor het laatst gecompenseerd voor een deel van het vereveningsbedrag. In 2020/2021 is de verevening volledig en is er geen sprake meer van een overgangsregeling. Het vereveningsbedrag wordt bepaald door het verschil tussen de ondersteuningskosten per samenwerkingsverband (inclusief rugzakken) per 1-10-2011 en het normbudget, ook berekend op basis van de leerlingenaantallen per 1-10-2011. Voor het RSV Breda e.o. is het vereveningsbedrag bepaald op + € 1.220.511,--

Vanaf 2015-2016 wordt deze verevening in een aantal stappen opgebouwd: 0%, 30%, 60%, 75% en 100 %.

## 12.2. Uitwerking lichte ondersteuning

De bekostiging lichte ondersteuning is de som van drie budgetten: regionale ondersteuningsvoorziening, reboundmiddelen, Herstart- en Op de Rails middelen: samen € 366,00.

Dit bedrag wordt vermenigvuldigd met het aantal leerlingen vmbo leerjaar 3 en 4. In de toekomst is de berekeningsgrondslag niet het aantal vmbo-leerlingen voor de leerjaren 3 en 4, maar het totaal aantal vo-leerlingen. Het basisbedrag wordt met die nieuwe berekening anders en ook het totaal bedrag lichte ondersteuning.

## 12.3. Uitwerking zware ondersteuning

De bekostiging zware ondersteuning wordt reeds wel berekend aan de hand van het aantal vo-leerlingen. Het bedrag is € 495,00 per leerling. Van dit budget wordt een bedrag ingehouden dat besteed wordt aan leerlingen die het voortgezet speciaal onderwijs bezoeken (onderinstroom en zijinstroom cluster 3 /4).

De inhouding kent drie categorieën:

- vso categorie 1, cluster 4, zmlk, langdurig ziek: bedrag per leerling € 9.054,00;
- vso-categorie 2, lichamelijke gehandicapt: bedrag per leerling € 16.133,00;
- vso-categorie 3, meervoudig gehandicapt: bedrag per leerling € 20.052,00.

Het bedrag resterend ondersteuningsbudget zware ondersteuning voor leerlingen in het reguliere onderwijs bestaat uit het budget aantal vo-leerlingen x € 495,00 minus de bedragen die een samenwerkingsverband uitgeeft aan leerlingen die in de bovenstaande drie categorieën het voortgezet speciaal onderwijs bezoeken. Deze systematiek vindt plaats vanaf schooljaar 2015-2016.

## 12.4. Bekostiging cluster 2 leerlingen na 1 augustus 2014 <sup>4</sup>

De reguliere middelen leerlinggebonden financiering van leerlingen met een cluster 2 indicatie. In de wet passend onderwijs is opgenomen dat de huidige financiële middelen die horen bij een rugzak van een leerling met een cluster 2 indicatie en die nu rechtstreeks naar de reguliere school gaan, per 1 augustus 2014 worden toegekend aan de instellingen van cluster 2. Het gaat dan om 5 landelijke instellingen. Het budget dat de instellingen ontvangen wordt gebudgetteerd en is gebaseerd op het aantal AB leerlingen cluster 2 op 1 oktober 2011.

De overdracht van deze reguliere middelen voor de leerlinggebonden financiering voor cluster 2 leerlingen sluit aan bij de landelijke structuur van cluster 2.

De instellingen zijn vervolgens verplicht om aan de scholen waar deze leerlingen staan ingeschreven een ondersteuningsaanbod te doen

## 12.5. Ontwikkeling leerlingenaantal:

De bekostiging van het samenwerkingsverband wordt bepaald door het aantal leerlingen in de verschillende bekostigingscategorieën. Om een globaal zicht te krijgen op het financieel meerjarenperspectief is het van belang zicht te krijgen op de ontwikkeling van het aantal leerlingen in de komende jaren. Op de website van DUO worden prognosecijfers gepubliceerd. De meest recente versie is van juni 2013 en is gebaseerd op:

- de definitieve telling van bekostigde leerlingen 1 oktober 2011, en voorlopige leerlingentelling van 1 oktober 2012;
- de geprognosticeerde leerlingenaantallen van 1 oktober 2013 t/m 2032;
- de referentieraming 2013;
- de gerealiseerde bekostiging over 2012.

---

<sup>4</sup> Simea: Gevolgen invoering passend onderwijs op 1 augustus 2014 voor reguliere middelen gekoppeld aan de LGF indicatie cluster 2.



BRIN NUMMER	VO TOTAAL 2012	prog 2013	prog 2014	prog 2015	prog 2016	prog 2017	prog 2018	prog 2019	prog 2020	prog 2021	prog 2022
00KV	2.463	2.532	2.576	2.588	2.598	2.605	2.596	2.568	2.556	2.541	2.547
01IW	2.332	2.445	2.490	2.479	2.438	2.384	2.309	2.237	2.176	2.144	2.123
02GF	1.438	1.410	1.337	1.286	1.263	1.263	1.265	1.244	1.226	1.217	1.211
02QO	699	703	716	705	707	712	691	678	670	664	660
03AM	829	817	806	797	798	838	828	827	832	827	828
04YX	1.113	1.094	1.083	1.032	1.020	990	948	903	874	864	870
13VV	167	169	166	164	160	154	146	140	135	130	129
14SZ	1.227	1.370	1.433	1.444	1.443	1.439	1.425	1.417	1.412	1.404	1.398
15NY	333	330	322	315	304	296	285	274	266	259	257
16QH	1.568	1.656	1.693	1.726	1.738	1.728	1.719	1.731	1.730	1.729	1.745
16RF	1.446	1.493	1.527	1.555	1.585	1.602	1.599	1.608	1.610	1.608	1.613
19XV	1.454	1.543	1.634	1.712	1.792	1.811	1.791	1.759	1.732	1.708	1.692
25GC	4.565	4.494	4.390	4.295	4.264	4.205	4.137	4.068	4.012	3.974	3.971
25LX	1.797	1.807	1.861	1.968	1.916	1.869	1.823	1.776	1.734	1.712	1.693
28DB	95	108	116	120	121	121	122	122	121	120	120
	21.526	21.971	22.150	22.186	22.147	22.017	21.684	21.352	21.086	20.901	20.857
		2,067	0,815	0,163	-0,176	-0,587	-1,512	-1,531	-1,246	-0,877	-0,211

In deze prognoses van OCenW is niet het aantal leerlingen van de AOC's verwerkt (Ministerie van ELI). Ook ontbreken de cijfers van het Hanze College. De cijfers van Kwadrant zijn niet uitgesplitst. Concreet betekent dat dat in het bovenstaande overzicht de cijfers van BRIN21CY02 (Prinsentuin) niet zijn verwerkt. Gezien het aantal leerlingen dat het betreft zal dit leerlingenaantal niet van doorslaggevende invloed zijn op procentuele toename.

#### Conclusie

Afgaande op deze prognosecijfers van DUO zal het totaal aantal leerlingen dat schoolgaand is in het samenwerkingsverband nog 3 schooljaren toenemen (gerekend vanaf 1-10-2012), waarna een daling in gaat zetten. Per 1-10-2016 neemt het aantal leerlingen af, met met name in 2018 en 2019 een stevige daling. Daarna vlakt de daling procentueel weer wat af, maar zet wel door.

#### 12.6. Verwerking prognose in kengetallen OCenW

Het samenwerkingsverband ontvang jaarlijks de kengetallen van de regio. De procentuele toename van leerlingen is verwerkt in onderstaand overzicht. De cijfers van de teldata in 2010, 2011 en 2012 zijn de vastgestelde. Daarmee wordt globaal inzicht verkregen in het financieel meerjarenperspectief bij ongewijzigd beleid. Uiteraard dienen alle cijfers jaarlijks geactualiseerd te worden om een betrouwbaar financieel beeld te krijgen en te houden.

Leerlingen	1 okt 10	1 okt 11	1 okt 12	1 okt 13	1 okt 14	1 okt 15	1 okt 16	1 okt 17
Vmbo 3-4	4.705	4.710	4.867	4.867	4.867	4.867	4.867	4.867
VO totaal	22.397	22.422	22.372	22.824	22.843	22.880	22.840	22.707
Leerlingen pro	456	468	500	504	505	506	505	502
Leerlingen lwoo	2.521	2.511	2.370	2.464	2.467	2.471	2.466	2.452
VSO-II'n								
Cat. 1 (cl.4)	368	362	379	379	379	379	379	379
Cat. 1 (LZ)	30	25	28	28	28	28	28	28
Cat.1(ZMLK)	190	182	186	186	186	186	186	186
Cat. 2 (LG)	35	32	31	31	31	31	31	31
Cat. 3 (MG)	68	76	71	71	71	71	71	71
	691	677	695	695	695	695	695	695

<b>RugzakIn LWOO en PrO</b>	1-okt-10	1-okt-11	1-okt-12	1-okt-13
Cluster 4	41	52	59	59
LG	11	12	12	12
MG	1	1	0	0
LZ	31	30	31	31
ZMLK	10	8	11	11
totaal rugzakken LWOO/PrO	94	103	113	113
<b>RugzakIn in overig VO</b>	1-okt-10	1-okt-11	1-okt-12	1-okt-13
Cluster 4	104	128	135	135
LG	44	53	52	52
MG	1	0	0	0
LZ	41	40	52	52
ZMLK	0	0	0	0
totaal rugzakken overig VO	190	221	239	239

Op basis van voorgaande aannames wordt zichtbaar welke middelen in de komende jaren beschikbaar is voor de invulling van het ondersteuningsplan:

	2014/15	2015/16	2016/17	2017/18
Baten (excl. geormerkte baten)	3.162.659	13.083.103	13.101.412	13.081.618
Verplichte lasten (vso, lwoo,pro)	0	7.292.981	7.292.981	7.292.981
Vereveningstoelage (korting)	0	-1.220.511	-1.098.460	-915.383
Beschikbaar voor invulling ondersteuningsplan	€ 3.162.659	€ 4.569.611	€ 4.709.971	€ 4.873.254
Benodigde bijdrage (na geormerkte baten)				
Verplichte besteding AB bij VSO		1.238.996		
Over dekking OP	3.162.659	3.330.615	4.709.971	4.873.254

## 12.7. Financiële startsituatie

Het RSV Breda e.o. begint per 1 augustus 2014 met een beperkt budget dat meekomt uit het voormalige samenwerkingsverband.

Statutair is er een verlengd eerste boekjaar vastgelegd, hetgeen inhoudt dat het RSV Breda e.o. voor eerst verantwoording aflegt in het voorjaar van 2015 en wel over de periode 4 juli 2013 (de datum waarop de Stichting werd opgericht) tot en met 31 december 2014.

## Hoofdstuk 13 Afkortingen- en begrippenlijst

---

ASS	autisme spectrum stoornis
AB	algemeen bestuur
AMvB	algemene maatregel van bestuur
AOC	agrarisch opleidingscentrum
BL	basisberoepsgerichte leerweg
BRIN nummer	basis registratie instellingen-nummer
CJG	centrum voor jeugd en gezin
CvB	commissie voor Begeleiding
DB	dagelijks bestuur
CD-ROM	compact disc read-only memory
DUO	dienst uitvoering onderwijs
EMG	ernstig meervoudig gehandicapten
ESM	Ernstige spraak- en/of taalmoeilijkheden
ESM-criteria	Criteria waaraan voldaan moet worden voor indicatie "slechthorend"
GGz	geestelijke gezondheidszorg
GL	gemengde leerweg
HAVO	hoger algemeen voortgezet onderwijs
Ingrado	brancheorganisatie voor leerplicht en voortijdig schoolverlaten
ISK	internationale schakelklas voor niet Nederlandstaligen die in Nederland komen wonen
KL	kaderberoepsgerichte leerweg
LG	lichamelijk gehandicapten
LGF	leerlingebonden financiering
LWOO	leerwegondersteunend onderwijs
LZK	langdurig zieke kinderen
MBO	middelbaar beroepsonderwijs
MG	meervoudig gehandicapten
OZA	onderwijsarrangement: extra onderwijsondersteuning aan een leerling
NJi	Nederlands jeugd instituut
OC&W	ministerie van onderwijs, cultuur en wetenschap
OOGO	op overeenstemming gericht overleg
OP	ondersteuningsplan
OPDC	orthopedagogisch – didactisch centrum
OPR	ondersteuningsplanraad
OWR	Onderwijskundig rapport
OZA	Onderwijszorgarrangement: arrangement dat onderwijs en jeugdzorg samen uitvoeren
PCL	permanente commissie leerlingenzorg
PDCA-cyclus	plan – do –check-act-cyclus
PO	primair onderwijs
PRO	praktijkonderwijs
RBL	regionaal bureau leerplicht
REC	regionaal expertisecentrum
RMC	Regionale meld- en coördinatiepunt
RSV Breda eo	regionaal samenwerkingsverband Breda en omgeving
RVC	regionale verwijzingscommissie
SBO	speciaal basisonderwijs
SOP	schoolondersteuningsprofiel
SWV	samenwerkingsverband
TBO	ter beschikking stelling aan het onderwijs

TL	theoretische leerweg
VMBO	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs
VO	voortgezet onderwijs
VSO	voortgezet speciaal onderwijs
VSO-LOM	voortgezet speciaal onderwijs voor leerlingen met leer- en opvoedingsmoeilijkheden
VSV	voortijdig schoolverlaten
WMO	wet maatschappelijke ondersteuning
WVO	wet voortgezet onderwijs
ZAT	Zorg- en adviesteam
ZML	zeer moeilijk lerend
ZMOK	zeer moeilijk opvoedbare kinderen

## Bijlagen

---

### De basisondersteuning

In het RSV Breda e.o. is de basisondersteuning vastgesteld die iedere school te bieden heeft:

#### Preambule

- A. Goed onderwijs is de kern van passend onderwijs. De kernrol in de uitvoering van passend onderwijs ligt bij de leraar in de klas.
- B. RSV Breda eo legt de basisondersteuning vast in afspraken zodat leerlingen en ouders in het RSV Breda eo weten op welke ondersteuning zij kunnen rekenen.
- C. RSV Breda eo streeft na alle leerlingen bij die eindstreep te brengen die past bij het afzonderlijke kind.
- D. RSV Breda eo stimuleert de scholen om leerlingen met beperkingen op te nemen in de reguliere setting.
- E. De basisondersteuning op de scholen van RSV Breda eo is op een voldoende niveau ingericht om mogelijk te maken dat extra ondersteuning voor specifieke groepen leerlingen op een degelijke basisondersteuning kan worden opgebouwd.
- F. De school hanteert voor haar onderwijsondersteuning de eisen die het toezichtkader van de onderwijsinspectie stelt aan zorg en begeleiding.
- G. Het onderwijsondersteunend en onderwijsgevend personeel voldoet aan de professionele eisen zoals o.a. vastgelegd in het Besluit bekwaamheidseisen (2005).

#### Domein: Onderwijs

Standaarden	Indicatoren
Veiligheid	<p>De scholen voeren een eenduidig veiligheidsbeleid, ze voeren het convenant "Scholen en Veiligheid" uit.</p> <p>Op basis van het convenant "Scholen en Veiligheid" werken de scholen aan het doorontwikkelen van het thema sociale veiligheid.</p> <p>De school heeft inzicht in de beleving van de sociale veiligheid door leerlingen en personeel.</p> <p>De medewerkers zorgen voor een veilig klimaat in de school.</p>
Afstemming	<p>De leraar verzorgt onderwijs op maat voor alle leerlingen.</p> <p>De leraren stemmen aanbod, instructie, verwerking en onderwijstijd af op de verschillen tussen leerlingen.</p>
Opbrengstgericht werken	<p>De school stelt voor de leerlingen een ambitieus onderwijsarrangement op.</p> <p>De scholen van RSV Breda eo streven in gezamenlijkheid na: voor elke leerling de kwalificatie die past zijn mogelijkheden.</p> <p>De school stelt ambitieuze normen a.h.v. referentieniveaus.</p> <p>De school hanteert een samenhangend leerlingvolgsysteem waarin van iedere leerling wordt bijgehouden:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>a. de resultaten van de kernvakken Nederlands, Engels en Wiskunde;</li><li>b. de resultaten van genormeerde toetsen;</li></ul> <p>Voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte wordt opgenomen:</p>

- c. de resultaten van aanvullende testen, toetsen en observaties en informatie m.b.t. de sociaal-emotionele ontwikkeling;
  - d. het ontwikkelingsperspectief en de documenten behorend bij de ontwikkelingsplanning.
- De leraren analyseren systematisch de resultaten van hun leerlingen.

Handelingsgericht en planmatig werken

De leraren voeren systematisch en planmatig het individueel ontwikkelingsplan uit voor de leerlingen voor wie een ontwikkelingsperspectief is vastgesteld.

De leraren signaleren vroegtijdig welke leerlingen extra ondersteuning nodig hebben.

De leraren gaan in gesprek met leerling en ouders de mogelijkheden en ondersteuningsbehoeften na.

Deskundigheid

De school onderhoudt in een cyclisch proces de deskundigheid van leraren t.a.v. ondersteuning.

De deskundigheid van de commissie van toelating is vastgelegd.

### **Domein: Ondersteuning**

Standaarden

Indicatoren

Ontwikkelingsperspectief

Voor leerlingen die (ondanks incidentele) ondersteuning een afwijkend curriculum moeten volgen stelt de school een ontwikkelingsperspectief op.

Voor leerlingen die structureel extra ondersteuning nodig hebben wordt ook een ontwikkelingsperspectief opgesteld (zoals nu voor de leerlingen met een pro beschikking, een lwoo beschikking, een REC indicatie of een toekenning uit het regionaal zorgbudget van de PCL).

Preventieve en licht curatieve interventies

De school signaleert – al dan niet in samenwerking met ketenpartners – tijdig leerproblemen en opgroei- en opvoedproblemen.

De school is verantwoordelijk voor een adequate transfer bij schoolwisseling.

De school hanteert het protocol dyslexie voor het voortgezet onderwijs.

De school hanteert het protocol dyscalculie voor het voortgezet onderwijs.

De school is fysiek toegankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking<sup>5</sup>.

De school hanteert medische protocollen voor leerlingen die dit nodig hebben.

De school heeft aangepaste werk- en instructieruimtes voor leerlingen die dit nodig hebben.

Er is een faalangstreductietraining en een training sociale vaardigheden voor leerlingen die dit nodig hebben.

Overdracht

De scholen van RSV Breda hanteren eenduidige, duidelijk omschreven aannamecriteria voor de verschillende segmenten van het voortgezet onderwijs, die gebaseerd zijn op de slagingskans van de gekozen opleiding.

---

<sup>5</sup> Wij verwijzen naar de wet gelijke behandeling voor de redelijkheidstoets

De school houdt zich bij de toelating aan de termijnen vastgelegd in de wetgeving passend onderwijs.

De scholen vullen de gezamenlijke verantwoordelijkheid in door overplaatsingen in een gezamenlijke inspanning uit te voeren volgens een vaste procedure.

Ouders en kind

School en ouders leggen wederzijdse inspanningsverplichting vast.

De school gebruikt de driehoek ouders, kind en school als basis voor een sterke samenwerkingsrelatie en hanteert daarom als uitgangspunt: niet spreken over het kind, maar met het kind en zijn ouders.

De school heeft een communicatieplan met daarin expliciet aandacht voor ouders.

## Domein: Beleid

Standaarden

Indicatoren

Beleid ondersteuning

De school heeft een omschreven visie op de ontwikkeling van het ondersteuningsaanbod in de school, waarbij specifiek aandacht wordt besteed aan het bevorderen van deskundigheid en draagvlak voor het ondersteuningsbeleid van de school.

Evaluatie ondersteuning

De school evalueert jaarlijks het beleid t.a.v. de ondersteuning.

De school gaat jaarlijks na of de ondersteuningsmiddelen goed zijn ingezet.

Organisatie van de ondersteuning

De mentor<sup>6</sup> is de spil in de begeleiding.

De school heeft een deskundige ondersteuningscoördinatie.

De school heeft een omschreven plan t.a.v. leerlingbesprekingen en -begeleiding, dat gericht is op de onderlinge versterking van het team t.a.v. de zorg waaronder:

a. overleg over studievorderingen, gesignaleerde problemen, functioneren van jaargroepen;

b. een procedure m.b.t. opstelling, uitvoering en controle t.a.v. het ontwikkelingsperspectief;

c. collegiale ondersteuning of intervisie gericht op het vergroten van deskundigheid.

De school heeft een duidelijk herkenbare ondersteuningsstructuur voor leerlingen en teamleden.

De school hanteert een vaste procedure als problemen worden gesignaleerd.

De school heeft een goed georganiseerde loketfunctie voor de hulp die niet door de school zelf kan worden aangeboden.

Ketenpartners

De school betreft tijdig ketenpartners die passen binnen het schoolondersteuningsprofiel.

De school heeft een multidisciplinair overleg, het zorg advies team (ZAT), waarin ketenpartners (standaard, of op uitnodiging) participeren.

De school heeft de taken en verantwoordelijkheden van het intern zorgteam en het multidisciplinair team met ketenpartners omschreven in het ondersteuningsplan.

---

<sup>6</sup> Indien de school een andere naamgeving hanteert voor de rol van mentor wordt die naamgeving hier bedoeld



Leerlingen voor wie de basisondersteuning niet voldoende is, komen in aanmerking voor extra ondersteuning. Die kan gegeven worden door de scholen zelf, maar ook bijvoorbeeld in de vorm van plaatsing in een bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband, of in de vorm van jeugdhulpverlening. Er zijn veel soorten onderwijs-arrangementen en voorzieningen mogelijk, eventueel in combinatie met instellingen voor jeugdhulp.

#### *Zelfevaluatie*

In mei 2013 heeft het RSV Breda e.o. bij de vaststelling van deze basisondersteuning een zelfevaluatie uit laten voeren. Bij iedere indicator kan de school aangeven hoe ver de school is in zijn ontwikkeling. Hieruit wordt een ontwikkelagenda voor de komende jaren vastgesteld.

Deze zelfevaluatie kan jaarlijks uitgevoerd worden, waarmee die integraal onderdeel uitmaakt van de PDCA-cyclus.

Bovendien kan de zelfevaluatie de basis vormen van gesprekken met collega-scholen, bijvoorbeeld bij collegiale consultatie of auditing.

## Bijlage De schoolprofielen

Naam	type	onderwijsroutes	ll'n	% lwoo	% pro	% lgf
Liduinaschool	vso	ZML-onderwijs uitstroomprofielen: A: arbeid/sociale werkplaats job-coach B: arbeidsmatige dagbesteding C: activerende dagbesteding	237			100
Mytyschool De Schalm	vso	vmbo: onderbouw bl en kl tl klas 1 t/m 4 daarnaast toeleiding naar arbeid en arbeidsmatige dagbesteding	109			100
Het Berkenhofcollege, aantal lln. inclusief Brederocollege en De Kei	vso	praktijkgericht onderwijs	439			100
Het Brederocollege (aantal- len zie Berkenhofcollege)	vso	vmbo: bb kb tl havo (t/m leerj. 4)				100
De Kei (aantallen zie Ber- kenhofcollege)	vso	vmbo: bb kb gt tl voortgangsbegeleiding havo/vwo uitgezonderd de examenklassen				100
Het Warandecollege	vso	vmbo: bb kb tl	22			100
Praktijkschool De Zwaikom	vo	praktijkonderwijs	167		100	12,57
Praktijkschool Breda	vo	praktijkonderwijs	327		100	0,92
Christoffel	vo	specifiek vmbo: bb kb tl	378	64,5		14,81
De Rotonde	vo	specifiek vmbo: bb kb tl	375	83,5		14,67
Kompas (aantallen zie Tessender- landt VRL)	vo	specifiek vmbo: bl in klas 1 en 2 bl en kl leerjaar 3 en 4 duale leerroute niveau 1, 2 mbo				
ISK (Scala)	vo	eerste opvang anderstaligen				
Effent	vo	vmbo: tl	786	6,1		2,04
Hanze College	vo	vmbo: bl kl gl tl	314	53,5		4,14
Munnikenheide College	vo	vmbo: bb kl tl	1115	43,3		1,61
Prinsentuin van Cooth	vo	vmbo: bb kb gl tl	712	35		3,23
Scala	vo	vmbo: bl kl gl tl	1011	31,2		1,98
Tessenderlandt VRL (aantal- len inclusief Kompas)	vo	vmbo: bl kl gl tl	832	58,9		1,68
De la Salle	vo	vmbo: kb leerj 1 en 2 tl leerjr. 1 t/m 4 havo leerj 1 t/m 3 atheneum leerj. 1 /m3	254	6,7		3,54
De Nassau	vo	vmbo: tl havo atheneum gymnasium	1568	1,3		0,83

Naam	type	onderwijsroutes	ll'n	% lwoo	% pro	% lgf
Dongemond College*	vo	<i>vmbo: bb, kb gl tl havo atheneum</i>	2331	0*		1,12
Graaf Engelbrecht	vo	<i>vmbo: tl havo atheneum</i>	893	3,1		0,90
KSE	vo	<i>vmbo: tl havo atheneum gymnasium</i>	2462	0		0,57
Markenhage	vo	<i>vmbo: tl havo atheneum</i>	1092	0,8		1,01
Mencia Sandrode	vo	<i>vmbo tl leerj. 1 t/m 4 havo en atheneum leerj. 1 t/m 3</i>	297	1,7		3,37
Mgr Frencken College	vo	<i>havo atheneum</i>	1436	0		0,97
Michael College	vo	<i>vmbo: gl tl havo atheneum</i>	218	4,6		2,29
Newmancollege	vo	<i>vmbo: tl havo atheneum gymnasium</i>	1227	0,7		3,42
Mencia de Mendoza Lyceum	vo	<i>havo atheneum gymnasium</i>	1494	0		0,94
OLV - Breda	vo	<i>havo atheneum gymnasium</i>	1447	0		0,55
Orion Lyceum	vo	<i>havo atheneum</i>	96	0		3,13
Sint Oelbert Gymnasium	vo	<i>gymnasium</i>	699	0		1,72
Stedelijk Gymnasium	vo	<i>gymnasium</i>	831	0		0,36

Bron: onderwijsdata DUO "databestand aantallen leerlingen, incl. lwoo-indicaties,...; voorlopige cijfers 1-10-2012" d.d. 9-12-2013

\* Bij Dongemond College stonden op 1-10-2012 145 leerlingen ingeschreven met een door de RVC afgegeven lwoo-beschikking. Deze leerlingen worden niet als zodanig bekostigd, omdat Dongemond College niet over de benodigde licentie hiervoor beschikt.

KSE school voor vo

Ontwikkelingsperspectief van het schoolondersteuningsprofiel van de KSE

In het Strategisch Beleidsplan KSE 2013 – 2017, het Meerjaren Zorgplan 2013-2017 en het Schoolplan 2013-2017 (hfdst 8 Leerlingenzorg) staat duidelijk beschreven hoe de KSE haar ondersteuningsrol ziet en verwezenlijkt c.q. wil verwezenlijken. Er wordt gewerkt naar een integratie van de belangrijkste begeleidingsdoelen in de kerndoelen van alle vakken; begeleiding is daardoor niet langer afgesneden van het 'gewone' onderwijs, maar geïntegreerd in het onderwijsleerproces in alle vakken.

"De KSE wil onderwijs bieden van hoge kwaliteit. Dat moet te zien zijn aan goede, meetbare, onderwijsresultaten. De school heeft de wil om met het onderwijs leerlingen een sterke basis te geven voor een geslaagde toekomst."

De visie van de school ten aanzien van Passend Onderwijs, volgt uit het bovenstaande. De school heeft de ambitie om er voor elke leerling te zijn en hem/haar op een optimaal niveau te brengen en benadrukt dat Passend Onderwijs uiteindelijk om onderwijs moet gaan. Elke leerling zal uiteindelijk afgerekend worden op dezelfde onderwijsresultaten. De school heeft ook de wens om leerlingen met een ondersteuningsbehoefte niet in een uitzonderingspositie te brengen, maar mee te laten draaien in de dagelijkse schoolroutine.

Passend Onderwijs moet uiteindelijk over onderwijs gaan. De KSE wil waar nodig en mogelijk passende ondersteuning bieden, aan leerlingen met een ondersteuningsbehoefte in de zin van "zorgleerlingen", maar ook aan meer- of hoogbegaafde leerlingen (MHB-leerlingen). De gediagnosticeerde en geïndiceerde zorgleerlingen betreffen vooral leerlingen met een stoornis in het autistisch spectrum (ASS-leerlingen).

Hoogbegaafdheid heeft niet alleen met intelligentie te maken; begaafde leerlingen kunnen in hun gedrag vaak "anders" zijn. Dat uit zich vaak in perfectionisme (met soms faalangst of onderpresteren als gevolg), een uitgesproken rechtvaardigheidsgevoel (autoriteitsprobleem), hypergevoeligheid (kwetsbare leerling) of een uitermate kritische instelling (problemen met inhoud (wat) en vorm (hoe)).

Deze zorg voor alle bovengenoemde leerlingen ligt op het gebied van studievvaardigheden, sociaal-emotionele problemen, motivatieproblemen, onderpresteren en omgaan met meer- en hoogbegaafdheid in het algemeen. Wanneer de begeleiding voor de mentor te complex wordt voor de mentortak, krijgt deze mentor / leerling een zorgcoach toegewezen die de mentor bijstaat in de begeleiding van deze leerling.

Het beleid en de uitvoering ten aanzien van zorg voor en begeleiding van leerlingen is uitgewerkt in het Meerjaren Zorgplan en het Schoolplan 2013-2017.

Dit beleid uitvoering te geven is onze eerste doelstelling in de komende jaren. Dat betekent onder meer:

- \* Het bestaande aanbod aan zorg borgen en waar gewenst verder uitbouwen en optimaliseren.
- \* Medewerkers op de hoogte houden van de ontwikkelingen rondom Passend Onderwijs
- \* Medewerkers de mogelijkheid geven zich te professionaliseren, zodat zij zijn toegerust op hun "nieuwe" rol. M.n. op het gebied van signaleren, differentiëren in de klas en adequaat omgaan met het gehele scala aan onderwijs- en ondersteuningsbehoeften.
- \* De coördinatie rondom ondersteuning (zorg) verder professionaliseren.
- \* Het bestaande netwerk in stand houden daar waar gewenst optimaliseren.
- \* Inzetten op een goede samenwerking onderwijs, gemeente, jeugdzorg in de nieuwe transitie.

In het in mei 2013 vastgestelde Basis Ondersteuningsplan van het RVS–Breda worden de domeinen Onderwijs, Ondersteuning en Beleid genoemd.

Binnen elk domein worden weer indicatoren genoemd, waaraan we als KSE toetsen waar we ons in ontwikkeling op moeten richten. Jaarlijks worden op basis hiervan doelen gesteld; veel van die doelen zijn reeds te vinden in hoofdstuk 8 van het Schoolplan KSE 2013-2017, onder de richtinggevende uitspraak

"De grootste uitdaging bij de implementatie van Passend Onderwijs ligt in het omgaan met verschillen

tussen leerlingen in de klassensituatie.”

Bijbehorende doelen zijn:

\* In 2016 zijn docenten in staat om verschillen tussen leerlingen te (h)erkennen en in de lessituatie recht te doen aan deze verschillen door een meer leerlinggerichte aanpak. Deze werkwijze komt ten goede aan de hele range van cognitief zwakkere tot meer- en hoogbegaafde leerlingen.

\* Indien nodig ontplooiën docenten professionaliseringsactiviteiten die hen in staat stellen in de lessituatie om te gaan met verschillen.

\* Voor alle leerlingen met een speciale ondersteuningsbehoefte is er een ondersteuningsplan. In 2016 werken alle docenten opbrengstgericht met en volgens dit plan, dat periodiek wordt geëvalueerd door betrokkenen.

#### Dongemond College school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende 2 jaren.

Het bestaande aanbod handhaven inclusief het huidige dyslexiebeleid.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel.

Het Dongemond college wil het bestaande profiel behouden. Om de omstandigheden waarin een en ander gebeurt te optimaliseren, zijn of worden onderstaande initiatieven ontplooid:

a. Het Dongemond college heeft een document “wederzijdse verwachtingen ouders-school” ontwikkeld dat ouders ontvangen bij de aanmeldingsformulieren. Hierdoor wordt de driehoek school-leerling-ouders en de verantwoordelijkheden die school en ouders ten opzichte van elkaar hebben helder in kaart gebracht.

b. Het Dongemond college neemt deel aan ‘School aan zet’ en ontwikkelt zich daarmee actief op het terrein van gestructureerd opbrengstgericht en planmatig werken.

c. Er vindt een verdere uitwerking plaats van het schoolondersteuningsprofiel in samenwerking met de ketenpartners. Daartoe worden er besprekingen met de ketenpartners geïnitieerd.

d. Het werken met handelingsplannen wordt vervangen door het ontwikkelingsperspectief. Dit houdt in dat er een transitie komt naar handelingsgericht integraal arrangeren. De zoco’s gaan zich in deze verandering verdiepen en stellen beleidsadviezen en actiepunten voor.

e. Het Dongemond college heeft sinds het schooljaar 2013-2014 de beschikking over MMP, een managementtool binnen het leerlingadministratiesysteem Magister, waardoor het mogelijk is om resultaten te monitoren, analyseren en acties te initiëren.

f. In het kader van de professionalisering komen de Dongemondbrede beleidsactiepunten *omgaan met verschillen* en *opbrengstgericht werken* via gestructureerde interne scholingen aan bod. Daarnaast is er scholing van onderwijsondersteunend personeel in het kader van de pedagogische aanpak en aandacht voor het uitbouwen van collegiale visitatie en intervisie.

g. Verdere ontwikkeling van het dyscalculiebeleid.

h. Er worden criteria opgesteld waaraan de aanvraag tot plaatsing van een leerling getoetst wordt. Leerlingen met een grote psychische en/of sociale problematiek kunnen niet op het Dongemond college geplaatst worden. De handelingsverlegenheid van de school wordt beschreven.

#### Mgr Frencken College school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende 5 jaren

De kansen en bedreigingen volgend uit de invoering van passend onderwijs dienen goed in kaart te worden gebracht. Overleg binnen het RSV en de regionale scholen is noodzakelijk om de inrichting en de bijbehorende gezamenlijke verantwoordelijkheid vorm te geven.

Uitgangspunt zal voor het Mgr. Frencken College zijn een verdere uitbouw van de opgebouwde en erkende expertise binnen de sectoren hoogbegaafdheid en autisme bij de coördinatoren en de overige personeelsleden.

De door de overheid op dit gebied beschikbaar gestelde middelen dienen te worden aangewend binnen de genoemde sectoren, om op deze wijze de deilverantwoordelijkheid binnen het RSV en de regio te kunnen vervullen.

Gezien de nu verwachte financiële positie van de scholen op langere termijn kan een behoefte ontstaan tot heroverweging om eigen middelen van het Mgr. Frencken College beschikbaar te stellen om de interne zorg te financieren.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

Een verdere uitbouw van de verplichte scholing van medewerkers op het gebied van leerlingkenmerken en –gedragingen om de deskundigheid op het gebied van herkennen en begeleiden te vergroten en te verbreden.

Vergroting van het begrip bij de medewerkers voor leerlingen met afwijkende gedragingen en voor de noodzakelijke aanpassingen binnen het onderwijsleerproces.

De opgebouwde expertise in de sectoren hoogbegaafdheid en autisme binnen de school structureel verder uitdragen en terug laten keren in de profilering. (o.a. topklas)

Uitbreiding van de deskundigheid en inzetbaarheid van de coördinerende functionarissen binnen de sectoren door externe scholing en het samenwerken met de landelijke en regionale belangenorganisaties binnen de sectoren autisme en hoogbegaafdheid.

Intensivering van de contacten met het basisonderwijs om een goede doorstroming bo-vo te garanderen voor leerlingen binnen de genoemde sectoren. Versterking van de ouderparticipatie en het opbrengstgericht werken binnen de voorgestelde kaders van de overheid.

Onderzoek naar digitaal zelfsturend materiaal voor hoogbegaafden gericht op ontwikkeling van leerstrategieën.

#### Sint Oelbert Gymnasium school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende 4 jaren

Het schoolondersteuningsprofiel geeft aan welke ondersteuning we willen bieden in de komende jaren.

Een aanmelding, waarbij de leerling voldoet aan de (cognitieve) aannamecriteria, heeft tot op heden altijd geleid tot aanname van de leerling.

Elke leerling met een (mogelijke) specifieke ondersteuningsvraag, die zich aanmeldt op het Sint Oelbertgymnasium zal in gesprek komen met de zorgcoördinator om te kijken naar een passend ondersteuningsaanbod. Het Sint-Oelbertgymnasium onderscheidt zich op basis van kleinschaligheid, persoonlijk contact en korte overleg lijnen. Dit leidt tot een veilig en overzichtelijk schoolklimaat.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

Scholing van onze docenten en ondersteuningsspecialisten is een blijvende activiteit. Daarnaast vindt er afstemming plaats met het Regionaal Samenwerkingsverband Breda e.o. over beleidsmatige aanpassingen.

#### Het Berkenhofcollege school voor vso

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende 2 jaren

##### *Doelgroep*

Het Berkenhofcollege is in de oude benaming een school voor Voortgezet Speciaal Onderwijs REC-4, een VSO-ZMOK, welke zich richt op Praktijkgericht Onderwijs. De expertise van Het Berkenhofcollege zal in de toekomst ook gericht zijn op leerlingen met complexe sociaal-emotionele problematiek, waar internaliserend en/of externaliserend probleemgedrag uit voort komt, in combinatie met een leerachterstand. Deze wordt (grotendeels) veroorzaakt door een licht verstandelijke beperking en/of door de bemerrende werking die de sociaal-emotionele problematiek op de didactische en cognitieve ontwikkeling van de leerling heeft. Gevolg is dat Het Berkenhofcollege zich richt op leerlingen met een sterk uiteenlopende cognitieve range; een IQ van 60 tot 90 (waarbij een disharmonisch intelligentieprofiel veelvoorkomend is), met een enkeling daaronder en erboven.

#### Bredero College school voor vso

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren  
Samen met de scholen uit de samenwerkingsverbanden blijven investeren in de samenwerking.

- Ontwikkeling havo 4/5. Mogelijk wordt in schooljaar 2014-2015 gestart met havo 5.
- Project OZWA (onderwijs-zorg-werk-arrangementen) waarin een samenwerking tussen *Het Bredero-college*, *De Kei*, *GGZ Breburg* en *Sterk In Werk* tot stand komt. Het doel is om onderwijsbeperkingen zoveel mogelijk te behandelen op de plek waar deze zich voordoen (school, thuis, stage) waardoor uit het onderwijs meer rendement te halen valt wat ten goede komt aan die leerling en zijn ontwikkelingsperspectief. (vervolgonderwijs of arbeid)
- Vanaf schooljaar 2013-2014 wordt gewerkt met referentieniveaus. Tevens wordt de rekentoets ingevoerd.
- Vanuit Het Driespan richt een werkgroep zich op het landelijke dyscalculieprotocol om het specifiek voor de stichting te maken.
- Ontwikkeling certificering niveau 1 (AKA) en onderzoeken symbiose collega-scholen.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel  
Deelname aan diverse projecten en samenwerkingstrajecten.

#### De Kei school voor vso

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren

- Samen met de scholen uit de samenwerkingsverbanden blijven investeren in de samenwerking.
- Project BaanBrekendBredero (een Kei goed concept) waarin een samenwerking tussen *Het Bredero-college*, *De Kei*, *GGZ Breburg* en *Sterk In Werk* tot stand komt. Het doel is om onderwijsbeperkingen zoveel mogelijk te behandelen op de plek waar deze zich voordoen (school, thuis, stage) waardoor uit het onderwijs meer rendement te halen valt wat ten goede komt aan die leerling en zijn ontwikkelingsperspectief. (vervolgonderwijs of arbeid)
- Vanaf schooljaar 2013-2014 zal gewerkt gaan worden met referentieniveaus. Tevens zal de rekentoets ingevoerd worden.
- Vanuit Het Driespan richt een werkgroep zich op het landelijke dyscalculieprotocol om het specifiek voor de stichting te maken.
- Beleid wordt bovenschools ontwikkeld. De Kei neemt deel aan de pilot bovenschoolse voorzieningen van het RSV Breda.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel  
Mogelijkheden afhankelijk van bovenschools beleid:

- Plaatsingsmogelijkheden observatieleerlingen RSV Breda in combinatie met GGZ Breburg Breda.
- Intersectoraal Onderwijsprogramma voor leerlingen met uitstroomprofiel arbeid/dagbesteding in combinatie met het Brederocollege en div. ketenpartners. (w.o. GGZ).

#### Mytyschool De Schalm school voor vso

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren

Gestreefd wordt naar een samenwerking van alle REC-3 scholen binnen in een nieuwe organisatorische eenheid, waarbij doelgroepen worden vastgesteld op basis van de onderwijszorgbehoefte van de leerlingen. Onze expertise zal zich blijven richten op de huidige populatie cluster-3 scholen; leerlingen met een lichamelijke, verstandelijke of meervoudige beperking en langdurig zieke kinderen die als gevolg van leer-, gedrags-, en/of sociale- emotionele problemen niet kunnen profiteren van onderwijs in een reguliere setting.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

Afstemming met andere Expertisecentra en met reguliere VO scholen in het samenwerkingsverband.

Deelname aan de commissie die verantwoordelijk gaat worden voor het handelingsgericht toewijzen van extra zorg in het regulier VO of VSO.

#### Stedelijk Gymnasium school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende .. jaren

In de komende 2 jaar willen we ons schoolondersteuningsprofiel zodanig herijken, dat we een reële balans vinden tussen acceptabele belasting voor het gebouw/de collega's/de zorgstructuur van onze school en de verwachtingen van qua intelligentie gymnasiumwaardige leerlingen met zorgproblematiek in onder- en bovenbouw. Om die reden kan het zijn dat het aantal aan te nemen zorgleerlingen beperkt wordt.

De invulling van onze zorgplicht nemen we serieus, waarbij we proberen om onze leerlingen die in de problemen komen de best mogelijke leerroute te blijven bieden, zelfs wanneer deze niet binnen onze school blijft.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

Dit en komend jaar concreet uitwerken van het zorgplan op dit gebied. Versterken van interne zorgstructuur volgens nieuwe lijnen en met invulling zorgcoaches. Realiseren van nascholing van betrokken docenten. Deelname in pilot van het 'Bredero'college voor de 'witte vlek' bovenbouw HAVO/VWO voor REC-4. Bijleren op dit onderwerp door uitwisselen ervaringen en 'best practices'

#### Munnikenheide College school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende 4 jaren

- Meer gestructureerde zorg en zorg op maat bieden aan leerlingen vooral in bovenbouw i.v.m. doorlopende zorglijn: invoeren van structurele rendementsmetingen van de zorg; grotere rol onderwijsondersteuners voor begeleiding, zodat docent meer ruimte krijgt voor vakinhoudelijke kant en onderwijsontwikkeling; verder ontwikkelen van mogelijkheden om achterstanden bij leerlingen weg te werken.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

- deskundigheidsbevordering (voor startende en zittende) mentoren door scholing
  - goed borgen van steunlessen, 0-meting en na 1 jaar steunles resultaten vastleggen, vooruitgang meten en vastleggen
  - ontwikkelen AKA-traject en meer op maat gesneden trajecten bovenbouw zoals aanbod voertuigentechniek niveau 1
  - training in het structureel opzetten van handelingsplannen/ontwikkelingsperspectieven
  - meer inzetten van onderwijsondersteuners voor de extra begeleiding
  - ontwikkelen en scholing intervisie door begeleidingscoördinatoren 2013-2015
  - verder ontwikkelen van inhoud rekenprogramma door de rekencoördinatoren
  - verder ontwikkeling RT voor steunlessen door de RT-coördinatoren
  - onderzoek naar inzet/inhuren van orthopedagoog/psycholoog m.b.t. onderzoeken i.v.m. aanvragen RVC-beschikkingen
  - onderzoek doorlopende zorglijnen BO naar VO; aanbevelingen vanuit het onderzoek omzetten in activiteiten
  - coaching en scholing minimaal 2x per jaar i.v.m. professionalisering leerlingbegeleiding (BC-ZC- LCP)
  - onderzoek naar de mogelijkheden van het opzetten van trajectgroepen binnen de eigen school.
- De vertaalslag van de voorgestelde ontwikkelingen en activiteiten wordt concreet uitgewerkt in het schoolplan 2014-2018.

#### Praktijkschool De Zwaikom school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende 2 jaren:

- De kwaliteit van opgestelde IOP's en POP's moet verder worden verbeterd.
- Het leerstofaanbod in de theorievakken wordt uitgewerkt op drie niveaus, gericht op drie verschillende uitstroomperspectieven.
- Bij de praktijkvakken worden aan de hand van concrete doelen, de leerlijnen uitgewerkt in termen van vakvaardigheden.



- Het leerlingvolgsysteem Magister wordt geïmplementeerd.
- Jaarlijks wordt er scholing georganiseerd gericht op verbetering van de ondersteuning van leerlingen voor al het onderwijzend personeel.
- De ZwaaiKom gaat een medisch protocol opstellen.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel:

- Er is een tiental studiemiddagen gepland m.b.t. de ontwikkeling van transparante leerlijnen ter verbetering van het opbrengst gericht werken.
- Er is een scholingsbijeenkomst belegd over het thema Autisme.
- Een aantal collega's gaat zich specialiseren in de ondersteuning van leerlingen door de Master SEN-opleiding te volgen.
- Een aantal collega's schoolt zich in het werken met het leerlingvolgsysteem Magister.

#### Newmancollege school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren:

In de komende periode zal het Newmancollege zich richten op consolidatie van het bestaande aanbod. De samenstelling van de leerlingenpopulatie en de in het algemeen toenemende hulpvraag vraagt om consolidatie van het huidige beleid.

Het huidige aanbod kan slechts gegarandeerd worden als de additionele financiële middelen hiervoor toereikend zijn d.w.z. minimaal op het huidige niveau worden verstrekt. Ook de constructieve medewerking van de ouders / verzorgers is voor ons een vereiste. Daarnaast is het voor ons van belang dat de door ons ontwikkelde begeleidingsstructuur in volle omvang kan worden gehandhaafd inclusief de afspraken die gemaakt zijn met de Dienst ambulante begeleiding, CJG en de overige instanties waarmee we een goed functionerend bouwwerk hebben opgezet.

Op het Newmancollege is een leerlingenstop ingevoerd m.b.t. de zij-instroom van leerlingen met een specifieke hulpvraag. Dit besluit is gebaseerd op de complexe samenstelling van de leerlingenpopulatie en de onevenredige vertegenwoordiging van deze groep leerlingen.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

De geplande activiteiten liggen conform het bovenstaande op de kwaliteitsbewaking en consolidatie van de geboden begeleiding.

#### Praktijkschool Breda school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren

- Elke leerling heeft een eigen School Loopbaan Document (SLD) met hierin het Individueel Ontwikkelingsplan (IOP). Het IOP wordt in nauwe samenwerking met ouders/verzorgers en leerlingen geformuleerd.
- De leerling wordt gecoacht en werkt aan zijn uitstroomportfolio, in klas 4 wordt met elke leerling in het IOP een transitieplan opgesteld.
- Verbeteren van de verschillende trajecten (arbeid met ondersteuning, reguliere arbeid en vervolgonderwijs) door o.a. voor alle leerlingen structureel test- en toetsmomenten (zoals beroepskeuze, arbeidskundig en capaciteitenonderzoek) in te bouwen. Jaarlijks nemen de leerlingen deel aan de CITO-toetsen. In klas 4 neemt het Service Centrum voor Studie en Beroep bij alle leerlingen een capaciteitentoets af om per leerling te kunnen bepalen of het traject vervolgonderwijs of het traject uitstroom naar arbeid moet worden ingezet.
- Structurele aanpak van de nazorg, waarbij het accent ligt op de samenwerking met partners als Gemeenten, werkgevers, ROC' s, UWV, CJG, MEE, SW-bedrijven en re-integratiebedrijven, (evt. dagactiviteitencentra) in de regio. Het hoofddoel is daarbij om een structurele inbedding van de begeleiding van alle oud leerlingen (gedurende minimaal 2 jaar) te bewerkstelligen.
- Organiseren van informele netwerken rondom de jongeren (vanuit het omslagdenken) die de taak van de formele netwerken gedeeltelijk kunnen overnemen. Om dit te realiseren wordt een nieuwe methodiek (netwerkaart 'Werk') rondom informele netwerken voor leerlingen geïmplementeerd, die

gericht is op het vinden en behouden van werk.

- Extra zorg heeft voortdurend onze aandacht. Hoofdzakelijk vanwege comorbiditeit binnen de doelgroep.
- Het nieuwe curriculum praktijkonderwijs, welke landelijk wordt ontwikkeld, implementeren binnen onze school.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

Professionalisering team:

Algemeen:

- uitwerken en verdiepen onderwerpen uit jaarplan 2013-2014-2015
- implementatie SLD (schoolloopbaandocument) – digitaal registratiesysteem / digitale leer/werkomgeving
- Het opstellen van een individueel onderwijstraject op basis van het OOP (onderwijsontwikkelingsperspectief) van de leerling.
- primaire proces: klassenmanagement en differentiatie  
vakdidactiek rekenen en taal  
coachingsvaardigheden  
collegiale consultatie en intervisie

Onderbouw:

- Kanjertraining (basistraining en herhaling)

Bovenbouw:

- individuele trajecten (leerroutes en werken met uitstroomportfolio)

Uitstroom en nazorg:

Implementeren van de nieuwe functie: uitstroomcoördinator. Deze functie vorm en inhoud geven om de uitstroom en nazorg te optimaliseren.

Borging:

- Realisatie van een digitaal systeem waarin alle beleidsstukken m.b.t. zorg, onderwijs en organisatie worden geborgd. Ten behoeve van de transparantie en efficiëntie.
- Extra zorg heeft voortdurend onze aandacht door: wekelijks overleg van het zorgteam, maandelijks beleidsmatig overleg tussen zorgteam en manageteam, intensivering van het zorgnetwerk.
- De kwaliteitszorg wordt jaarlijks geëvalueerd, geactualiseerd en geïmplementeerd (PDCA).

**De Nassau school voor vo**

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende 4 jaren  
Het schoolbeleid voor de komende jaren is vastgelegd in het schoolplan 2012-2016.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel  
In het kader van dyslexie wordt vanaf het cursusjaar 2013-2014 Kurzweil schoolbreed ingevoerd voor leerlingen die hiervoor in aanmerking komen.

Voor dyscalculie wordt een protocol opgesteld in samenwerking met het RSV-Breda e.o..

Het personeel wordt jaarlijks geschoold in verband met Passend onderwijs.

**OLV – Breda school voor vo**

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren  
Wat goed gaat, behouden. Ontwikkelingen volgen en indien van toepassing afstemmen op ons onderwijs en begeleiding.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel  
In het scholingsplan is er blijvende aandacht voor nascholing op het gebied van leerlingbegeleiding, zeker ook in het kader van de ontwikkelingen binnen Passend onderwijs.

#### Prinsentuin van Cooth school voor vo

Geplande ontwikkeling van het ondersteuningprofiel in de komende jaren  
Professionalisering van de docenten in het kader van Passend onderwijs zowel didactisch als pedagogisch.

Professionalisering van de mentoren op het gebied van signaleren van ondersteuningsbehoeften en door verwijzen naar de juiste begeleiding.

Implementeren en verder ontwikkelen van de PvC-les in de organisatie.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het ondersteuningsprofiel

Overleg met externen hoe wij in het kader van passend onderwijs als school ons ondersteuningsprofiel kunnen door ontwikkelen.

#### Prinsentuin van Cooth school voor vo

Geplande ontwikkeling van het ondersteuningsprofiel in de komende jaren

Professionalisering van de docenten in het kader van Passend onderwijs zowel didactisch als pedagogisch.

Professionalisering van de mentoren op het gebied van signaleren van ondersteuningsbehoeften en door verwijzen naar de juiste begeleiding.

Implementeren en verder ontwikkelen van de PvC-les in de organisatie.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het ondersteuningsprofiel

Overleg met externen hoe wij in het kader van passend onderwijs als school ons ondersteuningsprofiel kunnen door ontwikkelen.

#### Graaf Engelbrecht school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende 2 jaren

De zorgstructuur die zich de afgelopen 2 jaar sterk ontwikkeld heeft en solide in de organisatie staat zal de komende jaren verder worden uitgebouwd, verstevigd, geëvalueerd en geborgd. Daarnaast hebben wij de volgende speerpunten geformuleerd:

- Het maken van een ontwikkelingsperspectief van leerlingen dat planmatig en systematisch wordt uitgevoerd door docenten.
- Het vergroten van de ouderbetrokkenheid.
- Het vergroten van de betrokkenheid en expertise van externe instanties bij de schoolloopbaan van de leerlingen.
- Het actueel en accuraat houden van de diverse protocollen en aanscherpen en meer specifiek maken waar nodig.
- Meer integratie van de differentiatie binnen het onderwijs en de zorg.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

Wij hebben themabijeenkomsten ingeroosterd waarin docenten worden geïnformeerd en geschoold over onderwerpen die te maken hebben met de wet op het Passend Onderwijs

#### De Rotonde school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende 5 jaren

Schooljaar 2013-2014 ontwikkelen groeidocument en handelingsgericht werken binnen De Rotonde. Toelatingsonderzoek ; invullen groeidocument voor aanmeldingen 2014-2015. Scholing team 'Passend Onderwijs en handelingsgericht werken'.

Schooljaar 2014- 2015 Starten groeidocumenten klassen 1V. Scholing werken met groeidocument en Passend onderwijs.

Schooljaar 2015-2016 invullen groeidocument voor klassen 1V,2 en bijwerken klas 1. Opstellen ontwikkelingsperspectief voor leerjaren 3 en 4.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel  
Scholing team 'Passend Onderwijs' ; Ontwikkelen handelingsgericht werken, integratie en implementatie van het ontwikkelingsperspectief binnen De Rotonde; Ontwikkelen handelingsgericht werken, integratie en implementatie van het groeidocument binnen De Rotonde; Omschrijven toelatingsbeleid: intake, diagnostiek, onderwijszorgarrangement (handelingsgericht)

Implementatie RTTI.

Doel: een doorlopende leerlijn die behalve vakinhoud ook de cognitieve niveaus in kaart brengt;

Samenwerking met ketenpartners – omschrijven afspraken (o.a. inzet CJG)

Ontwikkelen van trainingen (o.a. weerbaarheid/seksuele ontwikkeling meisjes)

Implementatie pestprotocol en protocol kindermishandeling bij medewerkers

Taal- en rekenbeleid afstemmen op referentieniveaus

Opstellen communicatieplan

#### Hanze College school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de periode 2012-2015

- Protocol voor de leerlingbespreking en het aanmelden van leerlingen bij het ZAT jaarlijks evalueren en bijstellen.
- Klassikale RT actualiseren qua middelen en het betreffende lokaal herinrichten.
- Een tweede keuzebegeleider wordt ingewerkt om te voorkomen dat deze specifieke kennis maar bij 1 persoon bekend is in de organisatie.
- Het protocol oudercontact verder aanpassen aan de situatie op het Hanze College.
- De orthotheek up-to-date houden.
- Twee collega's volgen een RT- gerelateerde opleiding.
- Het ontwikkelen van een volgsysteem voor zorgleerlingen, gericht op rendement.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

Met ingang van het schooljaar 2013-2014 gaan we met onderstaande speerpunten aan de slag om ons ondersteuningsprofiel weer verder te ontwikkelen:

\*We beginnen met de inrichting van de ELO en het leerlingvolgsysteem binnen Magister. Daarnaast wordt de managementtool (MMP) ingezet om resultaten te monitoren, analyseren en acties te initiëren.

\*In de bovenbouw borduren we voort op de ontwikkelingen binnen het pleinmanagement om de kwaliteit van het onderwijs op de leerpleinen nog verder te optimaliseren.

\*Implementeren van lessen 'social media gebruik' in de onderbouw. En het ontwikkelen van nieuw beleid t.a.v. ICT. We richten ons hierbij op leerlingen, ouders en docenten.

\*Binnen de NOVO gaan we verder met de doorlopende leerlijnen. Dit gebeurt door opnieuw bekijken van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden van teamleiders, voorzitters leergebieden, mentor, (vak)docenten. Indien nodig worden hier aanpassingen gemaakt. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het toetsbeleid en aan onderwijsvernieuwing.

\*Ontwikkelen en implementeren van het taal- en rekenbeleid door twee RT-specialisten.

\* De zorgstructuur aanpassen aan de ontwikkelingen binnen passend onderwijs, dat wil zeggen:

- van handelingsplannen naar ontwikkelperspectief / groeidocument
- van indiceren naar handelingsgericht integraal arrangeren
- afstemming organiseren met ketenpartners (gemeente, Surplus, Juzt, CJG)

De zorgbreedtecommissie gaat beleidsvoorstellen voorleggen aan het MT.

#### Liduinaschool school voor vso

##### Vso

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren (augustus 2015)

Gestreefd wordt naar een samenwerking met de drie REC-3 scholen binnen een nieuwe organisatorische eenheid (LOS), waarbij de doelgroepen worden vastgesteld op basis van de onderwijsbehoeften en de niveaus op de verschillende ontwikkelingsdomeinen. Onze expertise zal zich blijven richten op de huidige populatie van de REC 3 scholen, te weten leerlingen met een verstandelijke, lichamelijke of meervoudige beperking en langdurig zieke kinderen die als gevolg van leer-, gedrags- en/of sociale problemen niet kunnen profiteren van onderwijs in een reguliere setting of PRO.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

De Liduinaschool beschikt over een verbeterplan 2013-2014 waarin onder andere over de volgende domeinen de verbeterpunten zijn geconcretiseerd:

Onderwijskwaliteit: zorg en begeleiding – opbrengsten – onderwijstijd – aanbod – afstemming leerbehoeften van de leerlingen – organisatie en toetsing – groepsplannen – dossiervorming

#### Het Warandecollege school voor vso

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren

Beleid wordt bovenschools ontwikkeld. Het Warandecollege neemt deel aan de pilot bovenschoolse voorzieningen van het RSV Breda.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel

Mogelijkheden afhankelijk van bovenschools beleid:

- Samenwerking Juzt-school m.b.t. het verder uitwerken en optimaliseren van onderwijs/zorgarrangementen.
- Opstart project Terra (kortdurende trajectzorg in het gesloten kader met een maximale verblijfsduur 6 tot 13 weken).
- Opstart groep orthoPP 14+ (psychiatrie; i.s.m. GGZ Breburg en Juzt)
- Verdere uitbreiding van het aanbod arbeidstoeleiding in samenwerking met Sterk in Werk en Juzt.

#### Markenhage school voor vo

Geplande ontwikkeling voor het zorgprofiel in de komende ... jaren

De school streeft ernaar, het zorgniveau dat nu bereikt is te handhaven.

Markenhage is een diplomaschool en in dit kader moet de zorg dan ook geboden worden, binnen de mogelijkheden van Markenhage.

Markenhage streeft naar kwalitatief goed onderwijs met aandacht voor zorgleerlingen binnen het Daltononderwijs.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het zorgprofiel

Binnen de afdelingen krijgen de mentoren een scholingstraject waarbij gestreefd wordt naar het optimaliseren van passend handelen bij leerbelemmeringen en/of sociaal-emotionele problematiek.

Markenhage maakt gebruik van ELO (elektrische leeromgeving). Daardoor kan eventuele problematiek sneller gesignaleerd worden en doordacht gehandeld worden.

#### Tessenderlandt VRL school voor vo

Te ontwikkelen: Ambities en doelen.

Het ondersteuningsprofiel van Tessenderlandt is een groeidocument. De ontwikkelingen die zich in het onderwijs voordoen, worden zo nodig verwerkt in het beleid en in dit stuk. Bovendien reflecteren wij regelmatig op onze positie in het onderwijs en de opdracht die wij daar in uitvoeren. Ook deze reflectie zal ongetwijfeld leiden tot aanpassingen in ons ondersteuningsprofiel.

Eén van de instrumenten die bruikbaar zijn, is het zelfevaluatieformulier basisondersteuning. Dit formulier is als bijlage bij dit ondersteuningsprofiel toegevoegd. Het zal in het schooljaar 2013-2014 leidraad zijn in het overleg dat alle gremia binnen onze organisatie voeren over passend onderwijs en daarin de positie van Tessengerlandt.

#### Mencia de Mendoza Lyceum school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren  
Het bestaande aanbod consolideren.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel  
Professionalisering van het docententeam: bekendheid met Passend Onderwijs vergroten/scholing.  
Kwaliteitsbewaking van het aanbod aan begeleiding.  
Verdere ontwikkeling aanbod excellente leerlingen

#### Mencia Sandrode school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren  
Het bestaande aanbod consolideren.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel  
Professionalisering van het docententeam: bekendheid met Passend Onderwijs vergroten / scholing.  
Kwaliteitsbewaking van het aanbod aan begeleiding.

#### De la Salle school voor vo

Te ontwikkelen: Ambities en doelen.

Het ondersteuningsprofiel van De la Salle is een groeidocument. De ontwikkelingen die zich in het onderwijs voordoen, worden zonnodig verwerkt in het beleid en in dit stuk. Bovendien reflecteren wij regelmatig op onze positie in het onderwijs en de opdracht die wij daar in uitvoeren. Ook deze reflectie zal ongetwijfeld leiden tot aanpassingen in ons ondersteuningsprofiel.

Eén van de instrumenten die bruikbaar zijn, is het zelfevaluatieformulier basisondersteuning. Dit formulier is als bijlage bij dit ondersteuningsprofiel toegevoegd. Het zal in het schooljaar 2013-2014 leidraad zijn in het overleg dat alle gremia binnen onze organisatie voeren over passend onderwijs en daarin de positie van De la Salle

#### Christoffel school voor vo

Te ontwikkelen: Ambities en doelen.

Het ondersteuningsprofiel van Christoffel is een groeidocument. De ontwikkelingen die zich in het onderwijs voordoen, worden zonnodig verwerkt in het beleid en in dit stuk. Bovendien reflecteren wij regelmatig op onze positie in het onderwijs en de opdracht die wij daar in uitvoeren. Ook deze reflectie zal ongetwijfeld leiden tot aanpassingen in ons ondersteuningsprofiel.

Eén van de instrumenten die bruikbaar zijn, is het zelfevaluatieformulier basisondersteuning. Dit formulier is als bijlage bij dit ondersteuningsprofiel toegevoegd. Het zal in het schooljaar 2013-2014 leidraad zijn in het overleg dat alle gremia binnen onze organisatie voeren over passend onderwijs en daarin de positie van Christoffel.

#### Kompas school voor vo

Te ontwikkelen: Ambities en doelen.

Het ondersteuningsprofiel van Kompas is een groeidocument. De ontwikkelingen die zich in het onderwijs voordoen, worden zonnodig verwerkt in het beleid en in dit stuk. Bovendien reflecteren wij regelmatig op onze positie in het onderwijs en de opdracht die wij daar in uitvoeren. Ook deze reflectie zal ongetwijfeld leiden tot aanpassingen in ons ondersteuningsprofiel.

Eén van de instrumenten die bruikbaar zijn, is het zelfevaluatieformulier basisondersteuning. Dit formulier is als bijlage bij dit ondersteuningsprofiel toegevoegd. Het zal in het schooljaar 2013-2014 leidraad zijn in het overleg dat alle gremia binnen onze organisatie voeren over passend onderwijs en daarin de positie van Kompas.

#### Michaëlcollege school voor vo

Ontwikkelingsparagraaf

Visie op ontwikkeling zorgaanbod in relatie tot basisondersteuning \* van RSV

Aan een groot deel van de eisen die in de Basisondersteuning\* worden gesteld, voldoet het Michaël college nu al. Voor de punten waar dat nog niet het geval is wordt een ontwikkelingsperspectief opgesteld. Hieronder worden die punten kort beschreven.

- **Afstemming:** het aanbieden van 'onderwijs op maat' en 'afstemmen van het onderwijsaanbod op verschillen tussen leerlingen' is opgenomen in schoolplan. Het is een permanent onderdeel van de interne scholing en het competentie-management voor docenten.
- **Ontwikkelingsperspectief:** voor leerlingen op wie dit betrekking heeft stelt de school ontwikkelingsperspectieven op. Binnen de zorgafdeling wordt in 2013-2014 ervaring opgedaan met het opstellen en evalueren van dit type document. Centraal staat het leren ontwikkelen van IHP volgens een vast en eenvoudig format. Het leren ontwikkelen van een ontwikkelingsperspectief waarbij mentoren en vakdocenten samenwerken.
- **Preventieve en licht curatieve interventies:** een dyscalculie protocol wordt opgesteld en gehanteerd zodra er enig zicht is op een standaard voor het VO.
- **Organisatie en ondersteuning:** de school stelt in schooljaar 2013-2014 een procedure m.b.t. de opstelling, uitvoering en controle t.a.v. het ontwikkelingsperspectief op.

#### Scala school voor vo

Geplande ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel in de komende jaren:

- Professionalisering van docenten in het kader van Passend Onderwijs, zowel didactisch als pedagogisch, in het schooljaar 2013-2014 vindt er begeleiding plaats.
- het vergroten van betrokkenheid van ouders.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het schoolondersteuningsprofiel:

Scholingsaanbod voor docenten in schooljaar 2013-2014.

- Specifieke scholing voor docenten in het kader van intervisie.
- verder ontwikkelen van taal- en rekenbeleid (waarin opgenomen protocol dyscalculie).
- professionalisering van RT.

Scholing in het kader van het opstellen van een ontwikkelingsperspectief.

#### Effent school voor vo

Geplande ontwikkeling van het zorgprofiel in de komende .. jaren

- Momenteel zijn we druk met het ontwikkelen van het taal- en rekenbeleid op onze school.
- We werken aan de aanpassing van het aannamebeleid door gewijzigde omstandigheden als gevolg van de invoering passend onderwijs en verplaatsen CITO. Een opzet is al gegeven in het in de bijlage toegevoegde plan: scoreformulier aanname leerjaar 1.

Geplande activiteiten in het kader van de ontwikkeling van het zorgprofiel

- Via het ZEK ( zelfevaluatie kader ) zijn we bezig het totale schoolprofiel scherp te houden.

#### Orion Lyceum school voor vo

##### Ontwikkelingsparagraaf

Visie op ontwikkeling zorgaanbod in relatie tot basisondersteuning van RSV.

De zorg wordt de komende jaren geoptimaliseerd. We stellen ons constant de vraag: 'wanneer en hoe doe je het goed?' Dat kan zijn op vakinhoudelijk, vakdidactisch of op leerlingniveau zijn. Op vakdidactisch en vakinhoudelijk niveau hebben we aandacht voor het determineren van leerlingen en differentiëren tijdens lessen. Determinerende criteria, onderzoek, persoonlijke ontwikkeling, h/v leerlingcriteria staan beschreven in het determinatiebeleid. Belangrijk hierbij is de vraag: 'hoe loopt de ontwikkelmotor van leerlingen?' Wij willen recht doen aan de verschillen tussen leerlingen. Er worden studiedagen georganiseerd die in dit kader staan van recht doen aan verschillen. Zo willen wij recht doen aan het potentieel van de leerlingen.

Wij willen leergroepbegeleiders specialiseren in het signaleren van leer- en ontwikkelingsproblematieken. Leergroepbegeleiders en docenten scholen in hoogbegaafdheid.

Er is een nieuw zorgplan en een nieuw dyslexie en dyscalculieprotocol. Er is een Remedial Teacher aanwezig die handelingsgerichte adviezen geeft aan leergroepbegeleiders en vakdocenten. Digitale modules taal/rekenen aanbieden aan alle leerlingen zodat wordt voldaan aan het referentiekader taal/rekenen van de overheid. Tevens is een specialiste voor hoogbegaafde leerlingen op school, tegen betaling, aanwezig.



### AKTE OPRICHTING EN VASTSTELLING STATUTEN STICHTING

Vandaag, vier juli tweeduizend dertien, verschenen voor mij,  
Mr. Robert Gerardus Petrus Maria van den Eijnden,  
notaris te Etten-Leur:

1. de heer Louis Christiaan Jacobus Marie Oomen, geboren te Teteringen op xxx ten deze handelende als alleen zelfstandig bevoegd algemeen directeur van de stichting: "STICHTING DELTA ONDERWIJS", statutair gevestigd te Oosterhout, ondernemingsadres: 4901 ZB Oosterhout, Abdis van Thornstraat 76, postadres: 4900 CH Oosterhout, Postbus 4318, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41105843, en als zodanig bevoegd deze stichting, overeenkomstig het bepaalde in de statuten, rechtsgeldig te vertegenwoordigen,

2. de heer Joannes Wilhelmus Henricus Baselmans, geboren te Eindhoven op xxx ten deze handelende als "representant" van de stichting: "STICHTING KATHOLIEK VOORTGEZET ONDERWIJS BREDA EN OMGEVING", statutair gevestigd te Breda, ondernemingsadres: 4818 EB Breda, van Riebeecklaan 2, postadres: 4803 ER Breda, Postbus 4669, ingeschreven in het handelsregister van de Kamer van Koophandel onder dossiernummer 41102332, en als zodanig bevoegd deze stichting, overeenkomstig het bepaalde in de statuten, rechtsgeldig te vertegenwoordigen.

Voorname stichtingen "Stichting Delta Onderwijs" en "Stichting Katholiek Voortgezet Onderwijs Breda en omgeving" hierna zo tezamen ook genoemd: "de oprichter".

#### Inleiding

De verschenen personen, handelend als vermeld, verklaren dat:

- de door hen vertegenwoordigde rechtspersonen tezamen met de navolgende rechtspersonen:

- Onderwijsstichting St. Oelbert;
- Stichting ROC West-Brabant;
- Stichting Driespan
- Stichting INOS;
- Stichting Katholiek VO in het Dongemondgebied;
- Stichting KSE;
- Stichting Orion Lyceum;
- Stichting Mgr. Frencken;
- Vereniging OMO;
- Vereniging voor Christelijk Onderwijs

uiterlijk per één november tweeduizend dertien een samenwerkingsverband passend onderwijs dienen te vormen op basis van de wetgeving zoals die vanaf één augustus tweeduizend veertien in werking treedt voor samenwerkingsverbanden in het voortgezet onderwijs/voortgezet speciaal onderwijs die is opgenomen in het wetsvoorstel 33 106, gepubliceerd in Staatblad 2012, 533, met als titel: "Wijziging van enkele onderwijswetten in verband met een herziening van de organisatie en financiering van de ondersteuning van leerlingen in het basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs" ;

- krachtens een ministeriële regeling de regio voor het in deze akte op te richten samenwerkingsverband passend onderwijs is vastgesteld naar en loopt in beginsel gelijk met de grenzen van de gemeenten: Breda, Oosterhout, Zundert, Rucphen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Baarle-Nassau en Alphen-Chaam (met uitzondering van postcode 5131) (VO-3003).

- voormelde rechtspersonen tezamen hebben besloten, ten einde een samenwerkingsverband passend onderwijs te vormen, om een stichting op te richten en om zich daarbij aan te sluiten door zo spoedig mogelijk na diens oprichting met deze een aansluitingsovereenkomst aan te gaan;

Van deze besluiten blijkt uit de notulen van de betreffende vergadering van het bestuur in oprichting, waarvan een uittreksel aan deze akte zal worden gehecht (Bijlage);

Ter uitvoering van vermeld besluit tot oprichting verklaren de verschenen personen, handelend als vermeld, een stichting op te richten en voor de stichting vast te stellen de volgende statuten:

## Begripsbepalingen

- Aangeslotene: het bevoegd gezag dat met de stichting een aansluitingsovereenkomst heeft gesloten.
- Afgevaardigde: een natuurlijk persoon die – al dan niet krachtens substitutie - het bevoegd gezag krachtens diens statuten rechtsgeldig vertegenwoordigt.
- Bevoegd gezag: de rechtspersoon, of in geval van niet-verzelfstandigd openbaar onderwijs het orgaan, die (een) scho(o)l(en) in stand houdt binnen de vorenbedoelde regio alsmede de rechtspersoon die (een) scho(o)l(en) voor voortgezet speciaal onderwijs of een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, behorend tot cluster 3 en 4 bedoeld in de Wet op de expertisecentra, in stand houdt waarvan de vestiging(en) is (zijn) gelegen buiten het gebied van een samenwerkingsverband en die deel neemt aan het onderhavige samenwerkingsverband.
- Medezeggenschapsraad: de raad als bedoeld in artikel 3 van de Wet Medezeggenschap op Scholen.
- Minister: de minister van Onderwijs, cultuur en Wetenschap.
- Ondersteuningsplan: het plan als bedoeld in artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs.
- Ondersteuningsplanraad: de raad als bedoeld in artikel 4a van de Wet Medezeggenschap op Scholen.
- Ouders: de ouders, voogden en verzorgers van leerlingen die bij de scholen staan ingeschreven.
- Regio: het bij ministeriële regeling aan het samenwerkingsverband aangewezen aaneengesloten gebied waarbinnen het samenwerkingsverband haar doel verwezenlijkt.
- Samenwerkingsverband: de bij deze akte op te richten rechtspersoon als bedoeld in artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs.
- Scholen(school): alle vestigingen van scholen voor voortgezet onderwijs, van scholen voor voortgezet speciaal onderwijs en van scholen voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs, voor zover daaraan voortgezet speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en 4 bedoeld in de Wet op de expertisecentra en gevestigd in voormelde regio.
- Schooljaar: het tijdvak van één augustus tot en met éénendertig juli daaraanvolgend.
- Schoolondersteuningsprofiel(en): een (de) door het bevoegd gezag vast te stellen beschrijving(en) van de voorzieningen die op de onder haar bevoegd gezag ressorterende scho(o)l(en) zijn getroffen voor leerlingen die extra ondersteuning behoeven.

## Artikel 1 Naam

1. De stichting draagt de naam: "Stichting Regionaal Samenwerkingsverband Breda en omgeving". Afgekort zal worden gebruikt: RSV Breda e.o.
2. De stichting heeft haar zetel in de gemeente: Breda.

## Artikel 2 Doelstelling

1. De stichting heeft ten doel:
  - a. het vormen en in stand houden van een regionaal samenwerkingsverband in de zin van artikel 17a lid 2 van de Wet op het voortgezet onderwijs;
  - b. het realiseren van een samenhangend geheel van ondersteuningsvoorzieningen binnen en tussen alle scholen;
  - c. het realiseren dat zoveel mogelijk van de in voormelde regio woonachtige leerlingen een ononderbroken onderwijs- en -ontwikkelingsproces kunnen doormaken;
  - d. een zo passend mogelijke plaats in het onderwijs te krijgen voor in voormelde regio woonachtige leerlingen die extra ondersteuning behoeven.
2. De stichting poogt het doel te bereiken door:
  - a. gezamenlijke besluitvorming over de wijze van verdelen en toewijzen van de ondersteuningsmiddelen en ondersteuningsvoorzieningen aan de scholen;
  - b. het vaststellen van een ondersteuningsplan en (financieel) jaarverslag;
  - c. het beoordelen of leerlingen toelaatbaar zijn tot het voortgezet speciaal onderwijs op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven;
  - d. het adviseren over de ondersteuningsbehoefte van een leerling op verzoek van het bevoegd gezag van een school waar de leerling is aangemeld of ingeschreven;
  - e. het in standhouden van een permanente commissie leerlingenzorg;
  - f. andere middelen en activiteiten die aan het doel van de stichting dienstbaar kunnen zijn.
3. De stichting beoogt niet het maken van winst.

### Artikel 3 Aangeslotenen

1. Aangesloten kunnen slechts zijn het bevoegd gezag van de scholen die in de regio gevestigd zijn dan wel het bevoegd gezag van een school voor voortgezet speciaal onderwijs of een school voor speciaal en voortgezet speciaal onderwijs vormen, behorend tot cluster 3 en 4 bedoeld in de Wet op de expertisecentra, waarvan de vestiging of vestigingen zijn gelegen buiten het gebied van een samenwerkingsverband doch die wensen deel te nemen aan het onderhavige samenwerkingsverband.
2. Aangeslotene is dat bevoegde gezagsorgaan die zich schriftelijk als aangeslotene bij het bestuur heeft aangemeld en voldoet aan in lid 1 van dit artikel genoemde eis, en door het bestuur als aangeslotene is toegelaten door het sluiten van een aansluitingsovereenkomst met het betreffende bevoegd gezag.
3. Rechten en plichten van de aangeslotenen ten aanzien van de stichting op basis van het gestelde in deze statuten worden nader geregeld in een aansluitingsovereenkomst.
4. Op de aan deze akte gehechte bijlage staan de aangeslotenen van de stichting vermeld.
5. De aangeslotenen eerbiedigen elkanders identiteit en de stichting houdt daar bij de uitvoering van de taken rekening mee.
6. De aansluiting van een bevoegd gezag eindigt indien:
  - a. de aangeslotene wordt ontbonden of ophoudt te bestaan als gevolg van fusie en/of de aangeslotenen niet langer bevoegd gezag is als bedoeld in de Wet op het voortgezet onderwijs;
  - b. onder het aangesloten bevoegd gezag geen school meer in de regio ressorteert, dan wel indien het betreft een school voor (speciaal en) voortgezet speciaal onderwijs welke geen onderwijs meer geeft aan leerlingen uit de regio;
  - c. de aangeslotene de aansluitingsovereenkomst opzegt;
  - d. namens de stichting de aansluitingsovereenkomst wordt opgezegd;
  - e. de aansluitingsovereenkomst wordt ontbonden.
7. Een aangeslotene kan de aansluitingsovereenkomst schriftelijk opzeggen met in achtneming van tenminste een termijn van zes maanden tegen het einde van het lopende schooljaar.
8. In onderling overleg zullen de juridische, organisatorische, personele en financiële gevolgen voortvloeiende uit de beëindiging naar de beginselen van de redelijkheid en billijkheid door het bestuur worden vastgesteld, schriftelijk in een document worden vastgelegd en voorts worden opgelegd aan het bevoegd gezag dat niet meer aangesloten is.
9. Als de opzegging door een aangeslotene niet tijdig of niet schriftelijk heeft plaatsgehad, loopt de aansluitingsovereenkomst door tot het einde van het eerstvolgende schooljaar, tenzij het bestuur anders besluit.
10. Het bestuur kan de aansluitingsovereenkomst slechts schriftelijk tegen het einde van het lopende schooljaar aan een aangeslotene opzeggen met in achtneming van een termijn van één schooljaar.
11. Opzegging door het bestuur als hiervoor bedoeld is niet mogelijk indien en zolang op grond van artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs de wettelijke verplichting tot oprichting en instandhouding van een samenwerkingsverband passend onderwijs geldt.
12. Het bestuur kan (de uitvoering van) een aansluitingsovereenkomst per direct schorsen indien de aangeslotene in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de stichting handelt, of de stichting op onredelijke wijze benadeelt. Gedurende de schorsing is de aangeslotene niet bevoegd de rechten als vermeld in de aansluitingsovereenkomst uit te oefenen en is de stichting niet gehouden prestaties jegens de aangeslotene te verrichten.

De schorsing kan slechts gelden voor een periode van ten hoogste drie maanden. De schorsing kan worden verlengd met een nieuwe periode voor ten hoogste drie maanden. Verlenging van de schorsing is onbeperkt mogelijk, indien en zolang de aangeslotene gedurende schorsing in strijd met de statuten, reglementen of besluiten van de stichting blijft handelen, of de stichting op onredelijke wijze blijft benadelen. In geval van benadeling van de stichting door de aangeslotenen als gevolg waarvan de stichting schade leidt, kan de stichting de schade bij de aangeslotene verhalen.
13. Aansluiting bij het samenwerkingsverband en beëindiging van aansluitingsovereenkomst gaan in per één augustus van het (volgende) schooljaar.
14. De aansluitingsovereenkomst is niet overdraagbaar.

#### Artikel 4 Geldmiddelen

De geldmiddelen welke het samenwerkingsverband ter beschikking staan bestaan uit:

1. de bekostiging door het Rijk ten behoeve van de bekostiging van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband;
2. de (eventuele) bijdragen van de aangeslotenen;
3. stichtingskapitaal en de inkomsten daaruit;
4. subsidies, giften, schenkingen en andere baten;
5. erfstellingen en legaten, welke alleen onder het voorrecht van boedelbeschrijving mogen worden aanvaard.

#### Artikel 5 Organen van de stichting

1. De stichting kent als orgaan het bestuur.
2. Het bestuur heeft binnen het bestuur de taken en bevoegdheden verdeeld in een:
  - a. algemeen bestuur: zijnde het toezichhoudend, niet-uitvoerend, deel van het bestuur belast met goedkeurende en benoemende taken en bevoegdheden;
  - b. dagelijks bestuur: zijnde het uitvoerend deel van het bestuur belast met gedelegeerde uitvoerende taken en bevoegdheden.
3. Het dagelijks bestuur draagt er zorg voor dat het algemeen bestuur tijdig over de informatie beschikt die vereist is voor de uitoefening van diens toezichhoudende taak.
4. Binnen de stichting kunnen voorts een of meerdere (advies)raden en/of commissies worden ingesteld.

#### Artikel 6A Samenstelling BESTUUR

1. Het bestuur bestaat uit zoveel leden als er aangeslotenen zijn, met uitzondering evenwel van het eerste bestuur hetwelk bij deze akte wordt benoemd.
2. De leden van het bestuur worden, met uitzondering van het eerste bestuur, benoemd door het bestuur met dien verstande dat slechts een afgevaardigde van een aangeslotene tot bestuurslid kan worden benoemd.
3. Van iedere aangeslotene wordt één persoon afgevaardigd in het bestuur.
4. Het bestuur wijst, rekening houdend met de bepalingen rondom het dagelijks bestuur, uit zijn midden een algemeen bestuur aan.
5. Het algemeen bestuur kan een bestuurslid schorsen of ontslaan indien zij daartoe termen aanwezig acht. Voor een besluit daartoe is een meerderheid vereist van tenminste twee derde van de geldig uitgebrachte stemmen.
6. Indien een bestuurslid is geschorst, dient het algemeen bestuur binnen drie maanden na ingang van de schorsing te besluiten tot ontslag van het bestuurslid dan wel tot opheffing of handhaving van de schorsing. Bij het ontbreken van een besluit als bedoeld in de vorige zin vervalt de schorsing.
7. Een bestuurslid dat is geschorst wordt in de gelegenheid gesteld zich in een bestuursvergadering te verantwoorden en zich daarbij door een raadsman te laten bijstaan. Een besluit tot ontslag wordt niet genomen dan nadat het bestuurslid over wiens ontslag wordt besloten vooraf de gelegenheid wordt geboden om te worden gehoord.

#### Artikel 6B Taken en bevoegdheden BESTUUR

1. Het bestuur bestuurt en vertegenwoordigt de stichting.
2. Het algemeen bestuur delegeert, tot wederopzegging en onverminderd zijn verantwoordelijkheden, alle bestuurlijke taken en bevoegdheden - met uitzondering van hetgeen hij zich hierna voor zich zelf voorbehoud - aan het dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur wordt ten aanzien van de gedelegeerde taken en bevoegdheden de uitvoerend bestuurder.
3. De stichting kent buiten het bestuur geen andere organen die namens de stichting kunnen handelen of zeggenschap in de zin van (gedeelde) bestuursmacht kunnen uitoefenen, behoudens natuurlijke personen die daartoe op basis van een uitdrukkelijke volmacht door het algemeen bestuur of het dagelijks bestuur worden aangewezen.
4. Het bestuur kan een bestuursstatuut vaststellen waarin de verdeling van taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur wordt uitgewerkt.

5. Het bestuur behoeft voorafgaande goedkeuring van het algemeen bestuur voor besluiten strekkende tot:

- a. vaststelling en wijziging van de strategische doelstellingen van de stichting (missie en visie);
- b. vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan en de (meerjaren)begroting van het samenwerkingsverband;
- c. vaststelling van het jaarverslag van de stichting;
- d. vaststelling en wijziging van het bestuursstatuut alsmede vaststelling van eventuele kaders voor het dagelijks bestuur;
- e. vaststelling van het toezichtkader;
- f. het aangaan of wijzigen van aansluitingsovereenkomsten met bevoegde gezagsorganen;
- g. aanvraag van faillissement van de stichting en van surséance van betaling;
- h. wijziging van de statuten, tot fusie of splitsing van de stichting en ontbinding van de stichting, waaronder begrepen bestemming van een eventueel batig saldo.

6. Het bestuur is niet bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten tot verkrijging, vreemding of bezwaring van registergoederen anders dan in het kader van een schenking of erfrechtelijke verkrijging, tenzij het besluit wordt genomen met algemene stemmen van alle in functie zijnde bestuurders.

7. Het bestuur is niet bevoegd te besluiten tot het aangaan van overeenkomsten, waarbij de stichting zich als borg of hoofdelijk medeschuldenaar verbindt, zich voor een derde sterk maakt of zich tot zekerheidstelling voor een schuld van een ander verbindt, tenzij het besluit wordt genomen met algemene stemmen van alle in functie zijnde bestuurders.

#### Artikel 6C Besluitvorming BESTUUR

1. Tenminste twee keer per jaar is er een vergadering van het bestuur, zijnde het algemeen en dagelijks bestuur gezamenlijk, waarbij het functioneren van het algemeen en dagelijks bestuur aan de orde komt en de algemene lijnen van het gevoerde en in de toekomst te voeren beleid wordt besproken.

2. Tot de bijeenroeping van een gemeenschappelijke vergadering zijn het algemeen en dagelijks bestuur gelijkelijk bevoegd.

3. De gemeenschappelijke vergaderingen worden geleid door de voorzitter van het algemeen bestuur. Indien deze afwezig is dan voorzien de aanwezige bestuurders in de leiding van de vergadering. Tot dat moment wordt de vergadering geleid door het in leeftijd oudste aanwezige bestuurslid.

4. Leden van het bestuur kunnen zich ter vergadering door één schriftelijk gevolmachtigde medebestuurder laten vertegenwoordigen.

5. De oproep geschiedt schriftelijk door of namens de voorzitter, tenminste zeven dagen vóór de vergadering zal worden gehouden en bevat een opgave van de onderwerpen, welke ter vergadering in behandeling zullen komen. Over niet in de oproep vermelde onderwerpen kunnen geen besluiten genomen worden, tenzij het voltallige bestuur aanwezig is en het besluit met algemene stemmen wordt genomen.

6. Rechtsgeldige besluiten worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin twee/derde van het aantal in functie zijnde leden van het bestuur ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd is. Dit betekent dat besluitvorming plaatsvindt op basis van consensus.

7. Is niet twee derde van de bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd, dan wordt binnen vier, doch niet eerder dan twee weken daarna een tweede vergadering bijeengeroepen en gehouden over het voorstel zoals dat in de vorige vergadering aan de orde is geweest. Ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden kan dan over bedoeld voorstel worden besloten, mits:

- a. met een meerderheid van ten minste twee derden van de geldig uitgebrachte stemmen, en
- b. mits door die aanwezige of vertegenwoordigde bestuursleden een twee derden meerderheid van het aantal leerlingen wordt gerepresenteerd.

8. Indien het in lid 6 vermelde quorum aanwezig is en geen besluit kan worden genomen omdat geen consensus wordt bereikt, dan wordt bezien of het besluit met consent kan worden genomen. Kan een besluit ook niet met consent worden genomen, dan wordt het betreffende voorstel op de agenda van de eerstvolgende bestuursvergadering geplaatst. Indien de voorzitter in die eerstvolgende bestuursvergadering vaststelt dat het vereiste quorum is behaald, doch dat wederom geen consensus noch consent wordt bereikt, vindt er in diezelfde bestuursvergadering een stemming over het voorstel plaats, waarbij elk bestuurslid één stem heeft.

9. Tijdens de stemming als bedoeld in lid 8 is sprake van een geldig meerderheidsbesluit indien er voldaan is aan de volgende twee voorwaarden:

- a. er is sprake van een meerderheid van het aantal aanwezige of vertegenwoordigde bestuursleden dat vóór het voorstel stemt, én
- b. er is sprake van een meerderheid van het aantal leerlingen dat door die aanwezige of vertegenwoordigde bestuursleden wordt gerepresenteerd.

Voor de stemverhouding is het aantal leerlingen per één oktober van het voorafgaande jaar (de zogenaamde integrale leerling telling, ITL) bepalend.

De stemverhouding wordt opnieuw vastgelegd zodra het aantal aangeslotenen van de stichting wijzigt. Met de term aantal leerlingen wordt bedoeld: het aantal leerlingen van de scholen in de regio én het aantal leerlingen woonachtig in de regio maar ingeschreven bij een buiten de regio gevestigde school waar speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en 4 bedoeld in de Wet op de expertisecentra.

10. Stemming geschiedt mondeling, tenzij een of meer leden een schriftelijke stemming wensen.

11. Blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht. Bij staking van stemmen vindt een herstemming plaats. Indien de stemmen wederom staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

12. Het in een vergadering uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag der stemming is beslissend.

13. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het hiervoor bedoelde oordeel de juistheid betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de vergadering dit verlangt.

14. Door deze stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.

15. Over personen wordt schriftelijk gestemd. Indien bij stemming over personen de vereiste meerderheid niet wordt gehaald, wordt opnieuw gestemd tussen de personen met het hoogste aantal stemmen. Verkozen is de persoon met het hoogste aantal stemmen. Indien dan ook de stemmen staken, beslist terstond het lot.

16. Van de bestuursvergaderingen worden notulen gehouden, die in de eerstvolgende bestuursvergadering worden vastgesteld en ten bewijze daarvan worden ondertekend door de voorzitters van zowel het algemeen als het dagelijks bestuur.

#### Artikel 7A Samenstelling ALGEMEEN BESTUUR

1. Tot leden van het algemeen bestuur kunnen slechts worden benoemd personen die de functie bestuur dan wel een gemandateerde bestuursfunctie vervullen bij een van de aangeslotenen (afgevaardigden). De betreffende aangeslotene draagt de persoon hiertoe voor aan het bestuur, die gehouden is deze voordracht over te nemen.

2. Het algemeen bestuur wijst uit zijn midden een voorzitter aan die de vergadering van het algemeen bestuur en het bestuur leidt. Tevens kan het algemeen bestuur vanuit zijn midden een secretaris aanwijzen.

3. Tot voorzitter van het algemeen bestuur kan niet worden benoemd een persoon die lid is of in de voorafgaande vier jaar lid is geweest van het dagelijks bestuur van de stichting.

4. De leden van het algemeen bestuur worden benoemd voor een periode van vier jaar. Zij treden af volgens een door het algemeen bestuur op te maken rooster. Een volgens het rooster afgetreden bestuurslid is onmiddellijk herbenoembaar.

5. In vacatures moet zo spoedig mogelijk worden voorzien. Ingeval van één of meer vacatures in het bestuur vormen de overblijvende bestuursleden niettemin een wettig bestuur.

6. De leden van het algemeen bestuur zijn bevoegd te allen tijde zelf hun ontslag te nemen, mits dit schriftelijk geschiedt met een opzeggingstermijn van tenminste drie maanden.

7. Een lid van het algemeen bestuur defungeert:

- a. door zijn overlijden;
- b. door het verlies over het vrije beheer over zijn vermogen;
- c. door zijn aftreden (bedanken);
- d. door zijn ontslag;
- e. door het verlies van de functie of kwaliteit op grond waarvan hij tot bestuurder is benoemd;
- f. door het eindigen van de aansluiting van de aangeslotene door wie het bestuurslid is afgevaardigd.

#### Artikel 7B Taken en bevoegdheden ALGEMEEN BESTUUR

1. Het algemeen bestuur is het intern toezichthoudend orgaan ten aanzien van de (uitvoering van de) aan het dagelijks bestuur gedelegeerde taken en bevoegdheden.
2. Het intern toezicht wordt uitgeoefend aan de hand van een door het bestuur op te stellen toezichtkader.
3. Het algemeen bestuur houdt toezicht op de naleving door het dagelijks bestuur van de wettelijke verplichtingen, de code goed bestuur als bedoeld in artikel 103 lid 1 a van de Wet op het voortgezet onderwijs en de afwijkingen van die code, maar ook op de rechtmatige verwerving en de doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van de middelen van de stichting verkregen op grond van de Wet op het voortgezet onderwijs.
4. Het algemeen bestuur is belast met het aanwijzen van de registeraccountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
5. Het algemeen bestuur stelt het aantal bestuursleden vast.
6. Het algemeen bestuur dient goedkeuring aan besluiten te verlenen strekkende tot:
  - a. vaststelling en wijziging van de strategische doelstellingen van de stichting (missie en visie);
  - b. vaststelling en wijziging van het ondersteuningsplan en de (meerjaren)begroting van het samenwerkingsverband;
  - c. vaststelling van het jaarverslag van de stichting;
  - d. vaststelling en wijziging van het bestuursstatuut alsmede vaststelling van eventuele kaders voor het dagelijks bestuur;
  - e. vaststelling van het toezichtkader;
  - f. het aangaan of wijzigen van aansluitingsovereenkomsten met bevoegde gezagsorganen;
  - g. aanvraag van faillissement van de stichting en van surséance van betaling;
  - h. wijziging van de statuten, tot fusie of splitsing van de stichting en ontbinding van de stichting, waaronder begrepen bestemming van een eventueel batig saldo.

#### Artikel 7C Besluitvorming ALGEMEEN BESTUUR

1. Tenminste één keer per jaar is er een vergadering van het algemeen bestuur, en voorts zo dikwijls als de voorzitter of de meerderheid van de overige leden van het algemeen of dagelijks bestuur dit nodig oordeelt.
2. De vergaderingen worden geleid door de voorzitter van het algemeen bestuur. Indien deze afwezig is dan voorzien de aanwezige bestuurders in de leiding van de vergadering.
3. Leden van het algemeen bestuur kunnen zich ter vergadering door één schriftelijk gevolmachtigd medelid van het algemeen bestuur laten vertegenwoordigen.
4. De oproep geschiedt schriftelijk door of namens de voorzitter, tenminste zeven dagen vóór de vergadering zal worden gehouden en bevat een opgave van de onderwerpen, welke ter vergadering in behandeling zullen komen. Over niet in de oproep vermelde onderwerpen kunnen geen besluiten genomen worden, tenzij alle stemgerechtigde leden van het algemeen bestuur aanwezig zijn en het besluit met algemene stemmen wordt genomen.
5. Rechtsgeldige besluiten worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin twee/derde van het aantal in functie zijnde leden van het algemeen bestuur ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd is. Dit betekent dat besluitvorming plaatsvindt op basis van consensus.
6. Is niet twee derde van de leden van het algemeen bestuur aanwezig of vertegenwoordigd, dan wordt binnen vier, doch niet eerder dan twee weken daarna een tweede vergadering bijeengeroepen en gehouden over het voorstel zoals dat in de vorige vergadering aan de orde is geweest. Ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden van het algemeen bestuur kan dan over bedoeld voorstel worden besloten, mits:
  - a. met een meerderheid van ten minste twee derden van de geldig uitgebrachte stemmen, en
  - b. mits door die aanwezige of vertegenwoordigde leden van het algemeen bestuur een twee derden meerderheid van het aantal leerlingen wordt gerepresenteerd.
7. Indien het in lid 5 vermelde quorum aanwezig is en geen besluit kan worden genomen omdat geen consensus wordt bereikt, dan wordt bezien of het besluit met consent kan worden genomen. Kan een besluit ook niet met consent worden genomen, dan wordt het betreffende voorstel op de agenda van de eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur geplaatst. Indien de voorzitter in die eerstvolgende vergadering van het algemeen bestuur vaststelt dat het vereiste quorum is behaald, doch dat

wederom geen consensus noch consent wordt bereikt, vindt er in diezelfde vergadering een stemming over het voorstel plaats, waarbij elk lid van het algemeen bestuur één stem heeft.

8. Tijdens de stemming als bedoeld in lid 7 is sprake van een geldig meerderheidsbesluit indien er voldaan is aan de volgende twee voorwaarden:

a. er is sprake van een meerderheid van het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden van het algemeen bestuur dat vóór het voorstel stemt, én

b. er is sprake van een meerderheid van het aantal leerlingen dat door die aanwezige of vertegenwoordigde leden van het algemeen bestuur wordt gerepresenteerd.

Voor de stemverhouding is het aantal leerlingen per één oktober van het voorafgaande jaar (de zogenaamde integrale leerling telling, ILT) bepalend.

De stemverhouding wordt opnieuw vastgelegd zodra het aantal aangeslotenen van de stichting wijzigt.

Met de term aantal leerlingen wordt bedoeld: het aantal leerlingen van de scholen in de regio én het aantal leerlingen woonachtig in de regio maar ingeschreven bij een buiten de regio gevestigde school waar speciaal onderwijs wordt verzorgd, behorend tot cluster 3 en 4 bedoeld in de Wet op de expertisecentra.

Stemming geschiedt mondeling, tenzij een of meer leden een schriftelijke stemming wensen.

9. Alle besluiten worden genomen met volstreekte meerderheid van de ter vergadering uitgebrachte geldige stemmen, tenzij in deze statuten anders is bepaald.

10. Blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht. Bij staking van stemmen vindt een herstemming plaats. Indien de stemmen wederom staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

11. Het in een vergadering uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag der stemming is beslissend.

12. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het hiervoor bedoelde oordeel de juistheid betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de vergadering dit verlangt.

13. Door deze stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.

14. Over personen wordt schriftelijk gestemd. Indien bij stemming over personen de vereiste meerderheid niet wordt gehaald, wordt opnieuw gestemd tussen de personen met het hoogste aantal stemmen. Verkozen is de persoon met het hoogste aantal stemmen. Indien dan ook de stemmen staken, beslist terstond het lot.

15. Van de vergaderingen worden notulen gehouden, die in de eerstvolgende vergadering worden vastgesteld en ten bewijze daarvan worden ondertekend door de voorzitter van het algemeen bestuur.

#### Artikel 8A Samenstelling DAGELIJKS BESTUUR

1. De stichting heeft een dagelijks bestuur bestaande uit maximaal vier leden, met dien verstande dat het aantal leden van het dagelijks bestuur altijd kleiner is dan het aantal leden van het algemeen bestuur.

2. Het algemeen bestuur benoemt, schorst en ontslaat de leden van het dagelijks bestuur. Indien het dagelijks bestuur uit meer dan één persoon bestaat, wordt de voorzitter van het dagelijks bestuur in functie benoemd.

3. Tot leden van het dagelijks bestuur kunnen slechts worden benoemd personen die de functie bestuur dan wel een gemandateerde bestuursfunctie vervullen bij een van de aangeslotenen (afgevaardigden). De betreffende aangeslotene draagt de persoon hiertoe voor aan het algemeen bestuur, die gehouden is deze voordracht over te nemen.

4. Bij de samenstelling van het dagelijks bestuur houdt het algemeen bestuur rekening met het feit dat:  
a. tenminste één lid afkomstig is van één van twee aangeslotenen met (een) scho(o)l(en) IN de regio dat het grootste aantal leerlingen representeert. OF: tenminste één lid van het dagelijks bestuur wordt benoemd op bindende voordracht van één van twee aangeslotenen met (een) scho(o)l(en) IN de regio dat het grootste aantal leerlingen representeert.

b. tenminste één lid afkomstig is van één aangeslotene die (een) scho(o)l(en) in de regio in stand houdt waar voorgezet speciaal onderwijs wordt verzorgd. OF: tenminste één lid van het dagelijks bestuur wordt benoemd op bindende voordracht van één aangeslotene die (een) scho(o)l(en) in de regio in stand houdt waar voorgezet speciaal onderwijs wordt verzorgd

c. de leden van het dagelijks bestuur afgevaardigden zijn van aangeslotenen uit de omgeving van (de kernen) Breda, Oosterhout en Etten-Leur zodat sprake is van een goede regionale spreiding van leden van het dagelijks bestuur.



Met de term aantal leerlingen wordt bedoeld het aantal leerlingen per één oktober van het voorafgaande jaar (integrale leerling telling, ILT)

5. Het dagelijks bestuur wordt benoemd voor een periode van vier jaar. Zij treden af volgens een door het algemeen bestuur op te maken rooster. Een volgens het rooster afgetreden dagelijks bestuurslid is onmiddellijk herbenoembaar, met dien verstande dat de totale zittingsduur niet langer kan zijn dan acht jaar. Het in een tussentijdse vacature benoemd lid van het dagelijks bestuur neemt op het rooster van aftreden de plaats in van degene in wiens vacature hij werd benoemd.

6. Een lid van het dagelijks bestuur defungeert:

a. door zijn overlijden;

b. door het verlies van het vrije beheer over zijn vermogen;

c. door zijn aftreden (bedanken);

d. door zijn ontslag;

e. door het verlies van de functie of kwaliteit op grond waarvan hij tot lid van het dagelijks bestuur is benoemd.

f. door het eindigen van de aansluiting van de aangeslotene door wie het bestuurslid is afgevaardigd.

7. Indien het voltallige dagelijks bestuur wordt geschorst wordt door of namens het algemeen bestuur opgetreden als waarnemer van het dagelijkse bestuur.

8. Een lid van het dagelijks bestuur is bevoegd te allen tijde zelf zijn ontslag te nemen, mits dit schriftelijk geschiedt met een opzeggingstermijn van ten minste drie maanden.

#### Artikel 8B Taken en bevoegdheden DAGELIJKS BESTUUR

1. Het dagelijks bestuur geeft leiding aan de dagelijkse gang van zaken binnen het samenwerkingsverband en is belast met de voorbereiding en uitvoering van het beleid en de activiteiten van het samenwerkingsverband en bevoegd alle daarvoor noodzakelijke handelingen te verrichten.

2. Het dagelijks bestuur benoemt, schorst en het ontslaat personeelsleden welke aan het samenwerkingsverband zijn verbonden.

3. Het dagelijks bestuur geeft leiding aan het personeel dat is verbonden aan het samenwerkingsverband.

4. Het dagelijks bestuur is bevoegd de stichting te vertegenwoordigen. De vertegenwoordigingsbevoegdheid komt tevens toe aan twee gezamenlijk handelende leden van het dagelijks bestuur.

5. Het dagelijks bestuur heeft de voorafgaande schriftelijke goedkeuring van het algemeen bestuur nodig voor de volgende aangelegenheden:

a. het aangaan of verbreken van duurzame samenwerking met een andere rechtspersoon indien deze samenwerking of verbreking van ingrijpende betekenis is voor de stichting;

b. het vaststellen van het treasury statuut;

c. het aangaan van geldleningen boven een door het algemeen bestuur vast te stellen bedrag;

d. een ingrijpende reorganisatie van de stichting.

6. Voorstellen voor besluiten als bedoeld in dit artikel worden door het dagelijks bestuur aan het algemeen bestuur voorgelegd voorzien van een schriftelijke toelichting met vermelding van de gevolgen van het beoogde besluit.

7. De stichting is in zijn hoedanigheid als werkgever aangesloten bij een commissie van beroep en een klachtencommissie.

8. Het dagelijks bestuur voert ten aanzien van arbeidsvoorwaardelijke aspecten van het personeel Decentraal Georganiseerd Overleg.

9. Het dagelijks bestuur voert het overleg met de medezeggenschapsraad en de ondersteuningsplanraad van het samenwerkingsverband.

#### Artikel 8C Besluitvorming DAGELIJKS BESTUUR

1. Het dagelijks bestuur vergadert, met regelmatige tussenpozen, ten minste vier maal per jaar en voorts zo dikwijls als de voorzitter van het dagelijks bestuur of de meerderheid van de overige leden van het dagelijks bestuur dit nodig oordelen.

2. Rechtsgeldige besluiten worden genomen met algemene stemmen in een vergadering waarin twee/derde van het aantal in functie zijnde leden van het dagelijks bestuur ter vergadering aanwezig of vertegenwoordigd is. Dit betekent dat besluitvorming plaatsvindt op basis van consensus.

3. Indien het in lid 2 vermelde quorum aanwezig is en geen besluit kan worden genomen omdat geen consensus wordt bereikt, dan wordt het betreffende voorstel aan het algemeen bestuur voorgelegd. Alsdan neemt het algemeen bestuur over het voorstel een besluit.
4. Is niet twee derde van de leden van het dagelijks bestuur aanwezig of vertegenwoordigd, dan wordt binnen vier, doch niet eerder dan twee weken daarna een tweede vergadering bijeengeroepen en gehouden over het voorstel zoals dat in de vorige vergadering aan de orde is geweest. Ongeacht het aantal aanwezige of vertegenwoordigde leden kan dan over bedoeld voorstel worden besloten, mits met unanimiteit. Indien geen besluit kan worden genomen omdat geen unanimiteit wordt bereikt, dan wordt het betreffende voorstel aan het algemeen bestuur voorgelegd. Alsdan neemt het algemeen bestuur over het voorstel een besluit
5. Bestuursleden kunnen zich ter vergadering door één schriftelijk gevolmachtigd medelid van het dagelijks bestuur laten vertegenwoordigen.
6. De oproep geschiedt schriftelijk door of namens de voorzitter van het dagelijks bestuur, tenminste zeven dagen vóór de vergadering zal worden gehouden en bevat een opgave van de onderwerpen, welke ter vergadering in behandeling zullen komen. Over niet in de oproep vermelde onderwerpen kunnen geen besluiten genomen worden, tenzij alle stemgerechtigde leden van het dagelijks bestuur aanwezig zijn en het besluit met algemene stemmen wordt genomen.
7. Ieder lid van het dagelijks bestuur brengt één stem uit. Stemming geschiedt mondeling, tenzij een of meer leden een schriftelijke stemming wensen.
8. Blanco stemmen worden geacht niet te zijn uitgebracht. Bij staking van stemmen vindt een herstemming plaats. Indien de stemmen wederom staken, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.
9. Het in een vergadering uitgesproken oordeel van de voorzitter omtrent de uitslag der stemming is beslissend.
10. Wordt echter onmiddellijk na het uitspreken van het hiervoor bedoelde oordeel de juistheid betwist, dan vindt een nieuwe stemming plaats, wanneer de meerderheid van de vergadering dit verlangt.
11. Door deze stemming vervallen de rechtsgevolgen van de oorspronkelijke stemming.
12. Over personen wordt schriftelijk gestemd. Indien bij stemming over personen de vereiste meerderheid niet wordt gehaald, wordt opnieuw gestemd tussen de personen met het hoogste aantal stemmen. Verkozen is de persoon met het hoogste aantal stemmen. Indien dan ook de stemmen staken, beslist terstond het lot.
13. Van de vergaderingen van het dagelijks bestuur worden notulen gehouden, die in de eerstvolgende bestuursvergadering worden vastgesteld en ten bewijze daarvan worden ondertekend door de voorzitter van het dagelijks bestuur.

#### Artikel 9 Geschillenregeling en mediation

1. In geval van geschillen in het kader van de inrichting van het samenwerkingsverband of in geval van geschillen binnen het samenwerkingsverband (binnen het bestuur of tussen het bestuur en een of meer leden van het samenwerkingsverband), zullen de partijen die het geschil betreft trachten het geschil in eerste instantie op te lossen met behulp van mediation.

Eerst indien het onmogelijk gebleken is een geschil als hiervoor bedoeld op te lossen met behulp van mediation, heeft elke partij het recht om het geschil voor te leggen aan de landelijke arbitragevoorziening die de Minister heeft ingesteld en waarbij het samenwerkingsverband is aangesloten.

2. Vorenbedoelde benadeelde partij kan zich binnen zes weken na een door of namens het bestuur genomen besluit en/of andere handeling in het kader van het samenwerkingsverband wenden tot de arbitragevoorziening als bedoeld in het eerste lid. Het geschil wordt beslecht overeenkomstig het reglement van de arbitragevoorziening. De arbitragevoorziening hoort partijen en doet een voor alle partijen bindende uitspraak.

#### Artikel 10 Informatieplicht

1. Elke aangeslotene voorziet het bestuur van alle informatie die benodigd is voor een goede uitvoering van de taken van de stichting.

2. De aangeslotenen sturen vóór vijftien oktober van elk jaar hun telgegevens van één oktober naar het dagelijks bestuur.

## Artikel 11 Medezeggenschap

1. Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie als bedoeld in artikel 30 in de Wet Medezeggenschap op Scholen.
2. Het bestuur stelt een medezeggenschapsstatuut voor het samenwerkingsverband vast ten behoeve van haar medezeggenschapsorganen, zulks met inachtneming van de bepalingen in de Wet Medezeggenschap op Scholen.
3. Het samenwerkingsverband stelt een ondersteuningsplanraad in. Het bestuur stelt een reglement vast voor de ondersteuningsplanraad met inachtneming van de bepalingen van de Wet Medezeggenschap op Scholen.
4. De ondersteuningsplanraad bestaat uit leden die worden afgevaardigd door de leden van de afzonderlijke medezeggenschapsraden van de scholen en wel zodanig dat het aantal leden gekozen uit personeel onderscheidenlijk ouders en leerlingen elk de helft van het aantal leden van de ondersteuningsplanraad bedraagt.
5. De ondersteuningsplanraad kan uit een kleiner aantal leden bestaan dan het aantal afzonderlijke medezeggenschapsraden van de scholen.
6. Het samenwerkingsverband behoeft de voorafgaande instemming van de ondersteuningsplanraad met betrekking tot de vaststelling of wijziging van het ondersteuningsplan.
7. De aangeslotenen van het samenwerkingsverband zijn verplicht de afzonderlijke medezeggenschapsraden van de scholen vooraf in de gelegenheid te stellen om advies uit te brengen over elk door de aangeslotenen te nemen besluit met betrekking tot de vaststelling of wijziging van het schoolondersteuningsprofiel van de eigen school.
8. Aan het samenwerkingsverband is tevens een medezeggenschapsraad verbonden, indien en voor zover de verplichting daartoe uit de Wet Medezeggenschap op Scholen volgt.
9. Het bestuur stelt een reglement voor de medezeggenschapsraad vast met inachtneming van de bepalingen in de Wet Medezeggenschap op Scholen.
10. Deze medezeggenschapsraad zal uit tenminste twee leden bestaan die worden gekozen uit en door het personeel dat in dienst is, dan wel ten minste zes maanden te werk is gesteld zonder benoeming, bij het samenwerkingsverband.

## Artikel 12 Permanente commissie leerlingenzorg

1. Het samenwerkingsverband stelt een permanente commissie leerlingenzorg in dat de taken vervult zoals in artikel 17a lid 11 van de Wet op het voorgezet onderwijs vermeld. In het ondersteuningsplan worden eventuele aanvullende taken aan de permanente commissie leerlingenzorg opgedragen.
2. De samenstelling, werkwijze en financiering van de commissie is geregeld in een reglement.

## Artikel 13 Bezwaaradviescommissie

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke bezwaaradviescommissie die adviseert over bezwaarschriften betreffende beslissingen van het samenwerkingsverband over de toelaatbaarheid van leerlingen tot het voortgezet speciaal onderwijs.

## Artikel 14 Privacyreglement en informatievoorziening aan ouders

1. Het samenwerkingsverband stelt een privacyreglement vast waarin staat vermeld wie en op welke wijze persoonsgegevens in de zin van de Wet bescherming persoonsgegevens mogen worden verwerkt, hoe de beveiliging van de gegevens plaats dient te vinden en welke rechten (inzage, correctie, vernietiging) betrokkenen hebben. Het privacyreglement dient passende waarborgen te bieden ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen onder meer tegen misbruik van de gegevens, tegen het verwerken van onjuiste gegevens en om te voorkomen dat persoonsgegevens worden verwerkt voor een ander doel dan het doel waarvoor ze verzameld zijn.
2. Het samenwerkingsverband verstrekt van elk advies aan het bevoegd gezag van de school over een leerling aangaande de ondersteuningsbehoefte van die betreffende leerling een afschrift aan de ouders.

## Artikel 15 Boekjaar en jaarstukken

1. Het boekjaar van de stichting is gelijk aan het kalenderjaar. Het eerste boekjaar betreft een verlengd boekjaar en eindigt derhalve per ultimo december tweeduizendveertien.
2. Het bestuur van de stichting is verplicht van de vermogenstoestand van de stichting en van al hetgeen verder de financiën van de stichting betreft op zodanige wijze boek te houden dat daaruit te allen tijde de rechten en plichten van de stichting kunnen worden gekend.
3. Per het einde van ieder boekjaar worden de boeken van de stichting afgesloten. Daaruit wordt door het bestuur binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een jaarrekening opgemaakt bestaande uit een balans en een staat van baten en lasten over het afgelopen boekjaar. Voorts stelt het bestuur een jaarverslag op.
4. In een vergadering, die door het bestuur binnen zes maanden na afloop van het boekjaar wordt gehouden, komt aan de orde de goedkeuring en vaststelling van het jaarverslag over de gang van zaken in de stichting en over het gevoerde beleid alsmede de balans en de staat van baten en lasten.
5. Tevens legt het algemeen bestuur in de jaarvergadering rekening en verantwoording af over de uitvoering van zijn toezichthoudende taken en de uitoefening van zijn toezichthoudende bevoegdheden over het verstreken boekjaar, aan de hand van een door het bestuur vastgestelde jaarrekening en jaarverslag. Het bestuur geeft in het jaarverslag aan in welke mate de voor dat jaar gestelde doelstellingen zijn gehaald, welke activiteiten het heeft ontplooid en welke maatregelen zijn genomen om de beoogde missie en doelstellingen te bereiken. Daarbij geven de bestuursleden met een toezichthoudende taak aan of voldaan is aan de uitspraken zoals vermeld in het toezichtkader.
6. De jaarrekening wordt ingericht overeenkomstig de wettelijke bepalingen en de richtlijnen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.
7. Verder wordt de jaarrekening gecontroleerd door de registeraccountant die door het algemeen bestuur is benoemd. Deze registeraccountant brengt over zijn onderzoek verslag uit aan het algemeen bestuur en geeft de uitslag van zijn onderzoek weer in een verklaring over de getrouwheid van de in het vorige leden bedoelde stukken. Hij brengt zijn verslag ter kennis van het bestuur.
8. Het dagelijks bestuur zendt binnen één maand na vaststelling van de jaarrekening en jaarverslag een exemplaar daarvan aan de aangeslotenen.
9. Het bestuur is verplicht de in de voorgaande leden bedoelde boeken, bescheiden en andere gegevensdragers gedurende zeven jaren te bewaren.

## Artikel 16 Statutenwijziging

1. Een besluit tot wijziging van de statuten wordt genomen door het bestuur.
2. De oproep geschiedt schriftelijk door of namens de voorzitter van het algemeen bestuur, ten minste veertien dagen vóór de vergadering zal worden gehouden en bevat de mededeling dat daarin de wijziging van de statuten zal worden voorgesteld.
3. Degenen die de oproeping tot de bestuursvergadering ter behandeling van een voorstel tot statutenwijziging hebben gedaan, moeten ten minste vijf dagen vóór de dag der vergadering een afschrift van dat voorstel, waarin de voorgestelde wijziging(en) woordelijk is (zijn) opgenomen, op een daartoe geschikte plaats voor de bestuursleden ter inzage leggen tot na de afloop van de dag, waarop de vergadering werd gehouden.
4. Tot wijziging van de statuten kan slechts worden besloten wanneer ten minste twee derde van de in functie zijnde bestuursleden aanwezig of vertegenwoordigd is en met in achtneming van lid 6 tot en met lid 9 van artikel 6C (besluitvorming bestuur) .
5. De statutenwijziging treedt niet in werking dan nadat daarvan een notariële akte is opge maakt.
6. Het hierboven bepaalde is van overeenkomstige toepassing op een besluit tot fusie als bedoeld in artikel 2:309 van het Burgerlijk Wetboek en op een besluit tot (af)splitsing als bedoeld in artikel 2:334a van het Burgerlijk Wetboek.

## Artikel 17 Ontbinding en vereffening

1. Behoudens de gevallen van ontbinding als vermeld in artikel 2:19 van het Burgerlijk Wetboek wordt de stichting ontbonden door een besluit daartoe van het bestuur. Het in deze statuten ten aanzien van statutenwijziging bepaalde is van overeenkomstige toepassing.

2. Indien bij een besluit tot ontbinding geen vereffenaars zijn aangewezen, geschiedt de vereffening door het bestuur.
3. Aanwezige geld/middelen van de stichting worden voor de datum van ontbinding en na aftrek van de geormerkte middelen naar rato van het aantal leerlingen teruggestort naar de aangeslotenen.
4. Na de ontbinding blijft de stichting voortbestaan voor zover dit tot vereffening van haar vermogen nodig is. Gedurende de vereffening blijven de bepalingen van de statuten en reglementen voor zover mogelijk van kracht. In stukken en aankondigingen die van de stichting uitgaan, moeten aan haar naam worden toegevoegd de woorden 'in liquidatie'.
5. De boeken, bescheiden en andere gegevensdragers van de stichting moeten worden bewaard door een door de vereffenaars aan te wijzen natuurlijke of rechtspersoon, gedurende zeven jaren na de vereffening.

#### SLOTVERKLARINGEN

Tenslotte verklaarden de verschenen personen:

1. Tot de eerste bestuursleden van de stichting zijn benoemd:
  - de voornoemde stichting: "STICHTING DELTA ONDERWIJS", als bestuurslid;
  - de voornoemde stichting: "STICHTING KATHOLIEK VOORTGEZET ONDERWIJS BREDA EN OMGEVING", als bestuurslid.
2. Het eerste boekjaar van de stichting eindigt op éénendertig december tweeduizend veertien.

WAARVAN AKTE is verleden te Etten-Leur op de datum in het hoofd van deze akte vermeld.

De verschenen personen zijn mij, notaris, bekend. De zakelijke inhoud van de akte is aan deze personen opgegeven en toegelicht.

De verschenen personen hebben verklaard tijdig voor het verlijden van de inhoud van de akte te hebben kennisgenomen, in te stemmen met beperkte voorlezing en te zijn geweest op de gevolgen die voor partijen uit de inhoud van deze akte voortvloeien.

Deze akte is beperkt voorgelezen en onmiddellijk daarna ondertekend, eerst door de verschenen personen en vervolgens door mij, notaris.

**GROEIDOCUMENT**

Gegevens leerling, school/jeugdzorg en ouders	
Naam leerling	
geboortedatum	Meisje/ Jongen
Adres leerling (straat-postcode-woonplaats)	
Ouders/verzorgers : Namen, telefoonnummers en emailadressen	Moeder: Telefoonnr.: Emailadres: Vader: Telefoonnr.: Emailadres:
School(naam) (straat-postcode-woonplaats)	
Emailadres school	
Telefoonnummer school	
Groep + schoolverloop	
Mentor huidige groep	
Zorgcoördinator emailadres + werkdagen	
Jeugdzorg/ hulpverlening: Namen, telefoonnummers en emailadressen	

➤ **OVERZICHT: wat gaat goed en wat gaat moeilijk?**

A. LEREN, didactische ontwikkeling (methodegebonden toetsen en CITO toetsen)	
Stimulerende factoren van het kind	Belemmerende factoren van het kind

B. COGNITIEVE ONTWIKKELING (resultaten intelligentieonderzoek indien beschikbaar)	
Stimulerende factoren van het kind	Belemmerende factoren van het kind

C. WERKHOUING (motivatie, doorzettingsvermogen, werktempo, concentratie, taakaanpak, zelfstandig werken e.d.)	
Stimulerende factoren van het kind	Belemmerende factoren van het kind

D. SOCIAAL-EMOTIONEEL EN GEDRAG (zoals stil, passief, angstig, druk, impulsief, ongehoorzaam, opstandig, brutaal, agressief gedrag (verbaal of fysiek), contact maken, interactie met leerkracht en medeleerlingen e.d.)	
Stimulerende factoren van het kind <i>op school</i>	Belemmerende factoren van het kind <i>op school</i>

Stimulerende factoren van het kind thuis	Belemmerende factoren van het kind <i>thuis</i>

E. LICHAMELIJK: motoriek (grof, fijn, schrijf), waarneming (zien en horen), gezondheid (ziekte of medicatie)	
Stimulerende factoren van het kind	Belemmerende factoren van het kind

F. RELEVANTE FACTOREN in het onderwijs (in hoeverre lukt het om het onderwijs af te stemmen op wat het kind nodig heeft?)	
Stimulerende factoren van het onderwijs: school, groep en leerkracht(en)	Belemmerende factoren van het onderwijs: school, groep en leerkracht(en)

G. RELEVANTE FACTOREN in de opvoeding (in hoeverre lukt het om de opvoeding af te stemmen op wat het kind nodig heeft?)	
Stimulerende factoren van de opvoeding: gezin, ouders en vrije tijd	Belemmerende factoren van de opvoeding: gezin, ouders en vrije tijd

➤ **INZICHT : Hoe zou het kunnen komen dat .....?**

H. ONTWIKKELINGSPERSPECTIEF, welk perspectief zien we voor dit kind op de lange termijn? Welke leerroute moet dan worden gevolgd en welke hulpverlening is dan nodig?
Uitstroombestemming: Onderbouwing van de uitstroombestemming:

I. DOELEN (SMARTI), onderwijs- en opvoedingsbehoeften van kind en ondersteuningsbehoeften van school en ouders: wat hebben zij nodig om de gestelde doelen te behalen?	
H1. Voor het kind	
Doelen voor leren, werkhouding, gedrag	Onderwijsbehoeften met hulpzinnen als: instructie, opdrachten, leeractiviteiten, leeromgeving, feedback, groepsgenoten, leerkracht, ouders ....
H2. Voor het onderwijs: school, groep en/of leerkracht(en)	
Doelen voor de begeleiding op school	Ondersteuningsbehoeften leerkracht met hulpzinnen als: kennis van, vaardigheden in, materiaal voor, meer handen in de klas in de vorm van, begeleiding of ondersteuning bij/door ...
H3. Voor de opvoeding: gezin, ouders en/of de vrije tijd	
Doelen voor de begeleiding van ouders of gezin	Ondersteuningsbehoeften gezin of ouders met hulpzinnen als: kennis van, vaardigheden in, begeleiding of ondersteuning bij/door ...

<p>J. CONCLUSIES:          VOORSTEL ONDERWIJS- EN/OF ZORG-ARRANGEMENT .          Denk aan de gestelde doelen in H, denk aan diagnostiek (HGD: onderzoeksvragen?), observatie (observatievragen?), onderzoek, begeleiding of coaching van leerling, leerkracht, IB-er en/of ouders (inhoud en duur?).          Geef - indien mogelijk - ook aan welke discipline of instelling dit kan bieden en hoeveel uren of bijeenkomsten nodig zijn om het begeleidingsdoel te behalen.</p>
1. Voor het kind
2. Voor het onderwijs (school, groep en/of leerkrachten)
3. Voor de opvoeding (gezin, ouders en/of vrije tijd)

Het ontwikkelingsperspectief (H) is met leerling en ouders besproken en over het handelingsdeel (I en J) is met de ouders in overleg overeenstemming bereikt.	
Datum:	Datum:
Handtekening moeder/verzorger	Handtekening vader/verzorger
Datum:	
Handtekening leerling	
Datum:	
Handtekening en naam namens het bevoegd gezag van de school:	

K. AANMELDING LEERLING VOOR BESPREKING IN MULTIDISCIPLINAIR OVERLEG (MDO) 1 In het ZAT op de eigen school 2 In het schakelloket van RSV Breda t.b.v.: 1 aanmelding voor een bovenschoolse voorziening 2 aanmelding voor een toekenning uit het regionaal zorgbudget 3 aanmelding voor het verkrijgen van een toelaatbaarheidsverklaring tot het vso	
DOSSIERNUMMER:	
Ontvangen d.d.	
SCHAKELLOKET RSV Breda d.d.	
Voorzitter van het MDO:	emailadres:
Deskundige(n) uit onderwijs en CJG	emailadres:
1.	
2.	
Versie MDO 1 d.d.	



**Ouders: uw informatie is heel belangrijk voor ons: u kent uw leerling en uw kind het beste. Daarnaast werken we vraaggericht en daarom willen we graag weten welke vragen u heeft en wat u van ons verwacht.**

Tijdens het MDO geldt dit document als leidraad: we lopen het na en vullen het samen aan. Daarna fungeert dit deel van het document als verslag van het MDO.

Na akkoord van ouders ontvangen school en betrokken deskundigen een kopie ervan. Na afsluiting van het traject wordt het dossier conform wet- en regelgeving bewaard in het leerlingendossier bij het SCHAKELLOKET van RSV Breda.

Toestemming van ouders/verzorgers voor het opvragen van informatie (vraag 4 en 5) en de bespreking van hun kind in het MDO	
Datum:	Datum:
Handtekening moeder/verzorger	Handtekening vader/verzorger
Datum:	
Handtekening leerling	
Aanmelding voor MDO	
1. Reden van aanmelding	
2. Wat zijn de vragen van school? Wat verwacht de school van het MDO?	
3. Wat zijn de vragen van ouders? Wat verwachten zij van het MDO?	
4. Wat zijn de vragen vanuit de jeugdhulpverlening? Wat verwacht de jeugdhulpverlening van het MDO?	
5. Welke deskundige(n) is/zijn nodig om deze vragen te beantwoorden?	
6. Welke maatregelen zijn genomen en wat waren de effecten? Voeg als bijlagen toe: - Intakeverslag CJG - VO-VO formulier - Verslagen leerlingbespreking(en) voorafgaand aan deze aanmelding - Recente handelingsplannen - Relevante informatie uit logboeken - Relevante informatie uit het LVS - Relevante informatie uit rapportage jeugdhulpverlening	
7. Zijn er andere hulpverleners betrokken bij school of gezin? Zo ja, welke? Graag telefoonnummer en mailadres.	
8. Wat denk je nodig te hebben om bovenstaande vragen te beantwoorden? (denk aan observatie, onderzoek etc.).	

MDO – OVERLEG 1
Datum:
Aanwezig:
Doelen van het MDO – overleg:
Analyse: wat is er aan de hand en wat moet er gedaan worden?
Beknopte samenvatting van het overleg:
Wanneer wordt er geëvalueerd of de doelen behaald zijn?
Afspraken (wie doet wat, wanneer, hoe en waarom?)

Ouders/verzorgers en leerling en geven toestemming dat de volgende betrokkenen een afschrift van het verslag ontvangen:
---

De huidige school: .....	
De ontvangende voorziening:.....	
Evt. andere belanghebbenden (met name te noemen)	
Datum:  Handtekening moeder/verzorger	Datum:  Handtekening vader/verzorger
Datum:  Handtekening leerling	

- **UITZICHT: hoe verder?**  
**Zien we het zitten? Ja, want...**  
**Zien we het zitten? Nee, omdat .....**

Model Procedure op overeenstemming gericht overleg  
zoals bedoeld in artikel 18a lid 9 WPO en 17a lid 9 WVO<sup>7</sup>

**Artikel 1 Begripsbepalingen**

1. Voor de toepassing van deze Procedure<sup>8</sup> wordt verstaan onder
  - a. het samenwerkingsverband: een of meerdere samenwerkingsverband(en) zoals bedoeld in artikel 18a tweede lid WPO of 17a tweede lid WVO, of een landelijk samenwerkingsverband, zoals bedoeld in artikel 18a vijftiende lid WPO of artikel 17a zestiende lid WVO.
  - b. het college: een of meerdere colleges van burgemeester en wethouders
  - c. ondersteuningsplan: het plan zoals aangeduid in artikel 18a lid 8 WPO en 17a lid 8 WVO dat tenminste eenmaal in de vier jaar door het samenwerkingsverband wordt vastgesteld.
2. Er is een overlegcommissie voor op overeenstemming gericht overleg waaraan wordt deelgenomen door de vertegenwoordiging van het samenwerkingsverband en de vertegenwoordiging van het college.<sup>9</sup>
3. De overlegcommissie kan besluiten derden tot het overleg toe te laten.<sup>10</sup>

**Artikel 2 Taak overlegcommissie**

1. De overlegcommissie voert met inachtneming van het bepaalde in lid 2 op overeenstemming gericht overleg over een concept van het ondersteuningsplan.<sup>11</sup>
2. Het samenwerkingsverband en het college overleggen, elk vanuit de eigen verantwoordelijkheid, met elkaar over de afstemming tussen het passend onderwijs en:
  - a. de jeugdzorg;<sup>12</sup>
  - b. het leerlingenvervoer;
  - c. de leerplicht;
  - d. de onderwijshuisvesting.<sup>13</sup>
3. In overleg kunnen het samenwerkingsverband en het college besluiten hier andere gemeenschappelijke thema's aan toe te voegen.<sup>14</sup>
4. Het op overeenstemming gericht overleg moet leiden tot een goede afstemming en samenwerking tussen het samenwerkingsverband en de gemeente.<sup>15</sup>
5. Het ondersteuningsplan wordt niet vastgesteld voordat over een concept van het plan op overeenstemming gericht overleg heeft plaatsgevonden met het college van de desbetreffende gemeente.<sup>16</sup>

**Artikel 3 Samenstelling overlegcommissie**

1. De voorzitter van de overlegcommissie of bij afwezigheid zijn plaatsvervanger, wordt aangewezen op gezamenlijke voordracht van het samenwerkingsverband en het college.
2. Het samenwerkingsverband en het college wijzen gezamenlijk een secretaris van de overlegcommissie aan alsmede diens plaatsvervanger. Zo nodig stellen het samenwerkingsverband en het college verder personeel voor het secretariaat ter beschikking.
3. Het samenwerkingsverband en het college laten elkaar schriftelijk weten wie namens hen aan de overlegcommissie deelneemt en tot besluitvorming bevoegd is.<sup>17</sup>

---

<sup>7</sup> Uitgangspunt: elk samenwerkingsverband voor primair onderwijs en elk samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs spreekt met de gemeenten in het eigen gebied een Procedure af. Er zijn dus per gemeente altijd twee afspraken over de Procedure (de Procedure zelf kan voor PO en VO hetzelfde zijn).

<sup>8</sup> De term Procedure is afkomstig van de wetgever: artikel 18a lid 9 WPO en 17a lid 9 WVO.

<sup>9</sup> Er is gekozen voor de term overlegcommissie om verwarring te voorkomen met de Geschillencommissie oogo.

<sup>10</sup> Derden, derhalve niet aan te merken als deelnemers aan het oogo.

<sup>11</sup> Hier wordt de vorm waarin de opdracht uit lid 1 moet worden uitgevoerd, geconcretiseerd.

<sup>12</sup> // MvT, pag. 40.

<sup>13</sup> // MvT, pag. 40

<sup>14</sup> In de overlegcommissie kan lokaal maatwerk worden geleverd volgens lid 3.

<sup>15</sup> Lid 4 is afkomstig uit de MvA, pag. 4. Het geeft het resultaat weer dat de wetgever verlangt van het oogo.

<sup>16</sup> Art 18a lid 9 WPO en 17a lid 8 WVO

<sup>17</sup> Met name van belang indien meerdere swv's of colleges deelnemen aan de overlegcommissie

#### **Artikel 4 Vergaderingen**

1. De overlegcommissie vergadert wanneer het samenwerkingsverband over het concept ondersteuningsplan of onderdelen daarvan een schriftelijk verzoek tot overleg heeft ingediend bij de voorzitter.
2. De voorzitter belegt uiterlijk binnen een maand na ontvangst van het verzoek een vergadering.
3. De overlegcommissie kan een subcommissie instellen bestaande uit een door haar aan te wijzen voorzitter en leden, indien dit ter voorbereiding voor de behandeling van een bepaald onderwerp nodig wordt geacht.
4. De vergaderingen van de overleg- en van de subcommissie zijn niet openbaar.

#### **Artikel 5 De aard van het geschil**

1. Elk van de deelnemers van de overlegcommissie is bevoegd te constateren dat over een aspect van het ondersteuningsplan geen overeenstemming zal worden bereikt. De constatering kan pas worden gedaan als over de aangelegenheid open en reëel overleg is gevoerd.
2. Een geschil waarover een van de deelnemers constateert dat geen overeenstemming zal worden bereikt heeft betrekking op het bepaalde in artikel 2 lid 2 of lid 3.
3. De deelnemer die constateert dat geen overeenstemming zal worden bereikt brengt deze constatering binnen drie werkdagen nadat hij daarvan in de overlegcommissie blijk heeft gegeven, schriftelijk ter kennis aan de andere deelnemer(s).
4. Binnen drie werkdagen na de schriftelijke kennisgeving bedoeld in het tweede lid, schrijft de voorzitter een bijzondere vergadering uit van de overlegcommissie, die wordt gehouden binnen zeven dagen nadat deze is uitgeschreven.
5. De overlegcommissie kan tijdens de bijzondere vergadering besluiten tot:
  - a. voortzetting van het overleg;
  - b. beëindiging van het overleg en daarbij vaststellen dat is voldaan aan de wettelijke verplichting tot het voeren van op overeenstemming gericht overleg;
  - c. het nagaan of overeenstemming bestaat over de vraag wat het onderwerp en de inhoud van het geschil is, op welke deelnemers dit geschil betrekking heeft en of het geschil aanhangig wordt gemaakt bij de Geschillencommissie.
6. Na afloop van de bijzondere vergadering, is elk van de deelnemers zelfstandig bevoegd om aan de Geschillencommissie een uitspraak in de vorm van een advies dan wel in vorm van een bindend advies te bevragen.<sup>18</sup>
7. De deelnemers die met elkaar in geschil zijn, kunnen een geschil ter arbitrage voorleggen aan de Geschillencommissie. De betreffende deelnemers sluiten daartoe na afloop van de bijzondere vergadering, een schriftelijke overeenkomst waarin het onderwerp van het geschil is bepaald en is vermeld of tegen het arbitraal vonnis hoger beroep kan worden aangetekend.
8. De Geschillencommissie doet overeenkomstig het verzoekschrift waarmee het geschil bij haar aanhangig is gemaakt, uitspraak in de vorm van:
  - a. een advies over de wijze waarop het overleg kan worden voortgezet;
  - b. een bindend advies, hetgeen een redelijkheidsbeoordeling van het geschil betreft;
  - c. een arbitraal vonnis zoals bedoeld in boek vier van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

#### **Artikel 6 Aanmelding geschil**

1. Een geschil wordt bij de Geschillencommissie aanhangig gemaakt door toezending van een verzoekschrift aan het secretariaat binnen zes dagen na de bijzondere vergadering bedoeld in artikel 5.
2. Het verzoekschrift bevat:
  - a. de naam en het adres van de verzoeker en zo nodig de gekozen woonplaats ten aanzien van de procedure;
  - b. de naam en het adres van de verweerder;
  - c. de naam en het adres van de voorzitter van de overlegcommissie;
  - d. de vermelding of het een verzoek betreft om advies of bindend advies of arbitrage;

---

<sup>18</sup> In de Overeenkomst oogo tussen gemeente en swv is voorzien in de eis dat tot een bindend advies kan worden besloten indien beide partijen dit expliciet ("ondubbelzinnig") met elkaar zijn overeengekomen: HR 31 mei 1996 NJ 1996, 693 (Aghame).

- e. een omschrijving van het verzoek en de gronden waarop dit berust;
- f. alle bescheiden die op het geschil betrekking hebben;
3. Indien het verzoekschrift niet voldoet aan de eisen gesteld in het tweede lid, stel de voorzitter van de Geschillencommissie de verzoeker in kennis van het verzuim. Na ontvangst van deze kennisgeving dient verzoeker binnen vijf werkdagen dit verzuim te herstellen.
4. Een aangemeld geschil komt niet voor (verdere) behandeling in aanmerking als niet tijdig en volledig gevolgd is gegeven aan het in het derde lid bedoelde verzoek tot herstel van een verzuim.

#### **Artikel 7 Werkwijze van de Geschillencommissie**

1. De rechtsgang en de werkwijze van de Geschillencommissie zijn neergelegd in een reglement, vastgesteld door de Geschillencommissie.
2. Het reglement voldoet, met inachtneming van het gestelde in deze Procedure, tenminste aan de volgende voorwaarden:
  - a. de Geschillencommissie beoordeelt de ontvankelijkheid van een geschil aan de hand van de in artikel 6 van deze Procedure opgenomen bepalingen;
  - b. de Geschillencommissie brengt binnen vier weken na de zitting haar oordeel uit;
  - c. de Geschillencommissie brengt haar uitspraak gelijktijdig schriftelijk ter kennis aan de deelnemers en de voorzitter van de overlegcommissie.

#### **Artikel 8. Aanwending van het geschil**

1. Binnen twee weken na ontvangst van het advies van de Geschillencommissie wordt het overleg over het geschil voortgezet.
2. Binnen twee weken nadat de Geschillencommissie haar bindend advies of arbitraal vonnis ter kennis heeft gebracht aan de deelnemers, belegt de voorzitter van de overlegcommissie een overleg ter bespreking van de consequenties van de uitspraak.

#### **Artikel 9. Kosten van het overleg en het geschil**

1. De deelnemers van de overlegcommissie dragen zelf de kosten die voortvloeien uit het in stand houden van, de voorbereiding van en deelname aan het op overeenstemming gericht overleg.
2. Het bepaalde uit lid 1. van deze bepaling is van overeenkomstige toepassing op subcommissies.
3. De deelnemers van de overlegcommissie die met elkaar in geschil zijn dragen gelijkelijk zelf de kosten die voortvloeien uit geschilbehandeling door de Geschillencommissie.

#### **Artikel 10. Inwerkingtreding en looptijd**

Deze Procedure treedt in werking met de ondertekening door het samenwerkingsverband en het college van "de overeenkomst behorende bij de Procedure op overeenstemming gericht overleg zoals bedoeld in artikel 18a lid 9 WPO en 17a lid 9 WVO", voor de duur dat deze overeenkomst tussen partijen van kracht is.

#### **Artikel 11 Beoogde landelijke werking**

Over het Model Procedure oogo is overeenstemming bereikt tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, de PO-Raad en de VO-Raad. Gemeentebesturen en samenwerkingsverbanden wordt geadviseerd door ondertekening van de bij dit Model behorende Overeenkomst, het Model Procedure oogo en Reglement van de Geschillencommissie oogo, van kracht te laten zijn op het op overeenstemming gericht overleg over het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband.

#### **Artikel 12 Citeertitel**

Deze regeling wordt aangehaald als: Model Procedure oogo.